

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. วุฒิสภา

ที่ สว ๐๐๑๙.๑๙/(ร ๔๒)

วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗ ได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยคณะกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนาภรณ์ สิริโรจน์
๒. นายเกิดโชค เกษมวงศ์จิตร
๓. นายคำคุณ สิริธิตมาน
๔. นายจรัญ คงมัน
๕. นายจิตรพรต พัฒนสิน
๖. นางจินตนา ชัยยวรรณาการ
๗. นายณชเล บุญญาภิสมการ
๘. นายณรงค์ อ่อนสอาด
๙. นายธานี อ่อนละเอียด
๑๐. นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง
๑๑. พลเอก ประสาท สุขเกษตร
๑๒. นางสาวปลายฟ้า เคียวกะ โชติรัตน์
๑๓. นายปัญญา งานเลิศ
๑๔. นางสาวปิยฉวี วัลเฉลิม
๑๕. นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ
๑๖. นางสาวภัทรภร วรามิตร
๑๗. นายภาคภูมิ พันธวงศ์
๑๘. นายรฐนนท์ คู่ยกสุข
๑๙. นางวรวรัตน์ อติแพทย์
๒๐. นายวัลลภ ตังคณานุก์

๒๑. พลเอก วินัย ...

๒๑. พลเอก วินัย สร้างสุขดี
๒๒. นายศิริทาธา นิลพฤกษ์
๒๓. นางศรีนา ปวโรฬารวิทยา
๒๔. นายอนุพร อรุณรัตน์
๒๕. นางสาวอรรณวี ชูมาพร
๒๖. นางสาวอาทิตย์ยา อาษา
๒๗. นายอำพล จินดาวัฒน์

บัดนี้ คณะกรรมการธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

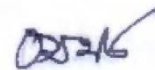
(ลงชื่อ) **วัลลภ ตังคณานุรักษ์**
(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)
ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายชวนรัฐ แสนแก้ว)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
วุฒิสภา

(นางสาวธรรมรัตน์ ศรีทองกุล)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
วุฒิสภา

สำนักกรรมการธิการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๕ - ๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dek_senate@hotmail.co.th

ชนยา/งามตา

จิตตินันท์/เพชรรัตน์/ฉัตรสุตา

คกก. กฎหมายฯ กมธ. ๓

คกก. กฎหมายตรวจร่างฯ ๓ สำนัก

พิมพ์

ทาน ๑

ทาน ๒

ทาน ๓

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
วุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗ ได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วันทำการ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๕ วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติ มาถึงวุฒิสภา (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ จากกรรมการ
วิสามัญ ดังนี้

๑.๑ นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายอำพล จินดาวัฒนะ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สอง
๑.๔ นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สาม
๑.๕ นางศรีนา ปวีโรฬารวิทยา	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สี่
๑.๖ นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่ห้า
๑.๗ นางสาวปิยฉัตร วังเฉลิม	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ นายภาคภูมิ พันธวงค์	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

๑.๙ นายคำคุณ สิทธิสมาน	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๑.๑๐ นายอนุพร อรุณรัตน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๑.๑๑ นางสาวอรรณวี ชูมาพร	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๑.๑๒ พลเอก ประสาท สุขเกษตร	เป็นกรรมการวิชาการวิสามัญและที่ปรึกษา

**๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งบุคคลภายนอกเป็น
ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ดังนี้**

๒.๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงจิราภรณ์ อรุณากูร กุมารแพทย์ เวชศาสตร์วัยรุ่น และคลินิกเพศหลากหลายในวัยรุ่น คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี	
๒.๒ นางสาววรรณ รามางกูร	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำ สำนักประธานศาลฎีกา

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายธณัฐ แสนแก้ว
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ/นักกฎหมายนิติบัญญัติ
ชั้นที่ ๒ สำนักกรรมการ ๓ และนางสาวธรรมรัตน์ ศรีทองกุล นิติกรชำนาญการ สำนักกรรมการ ๓
ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๘๗ วรรคสี่

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- นายคณันท์ ชัยชนะ

นักกฎหมายกฤษฎีกา

ชำนาญการพิเศษ

กระทรวงยุติธรรม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

(๑) นางสาวนริลักษณ์ แพไชยภูมิ

ผู้อำนวยการกอง

สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

(๒) นายศุภณัฐ แก้วเล็ก

นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ

(๓) นายณัฐพล ศรีธีราช

เลขานุการผู้ตรวจราชการ

(๔) นายพีระพล สมบัติวงศ์

เลขานุการผู้ตรวจราชการ

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมวิธีการวิสามัญสงวนความเห็น

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกวุฒิสภาเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๓ คน ดังนี้

๖.๑ พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

๖.๒ พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

๖.๓ นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล

อนึ่ง นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ แจ้งว่า ภายหลังจากที่ได้พิจารณาทบทวนหลักการและเหตุผล ตลอดจนเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติ รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงจากประธานคณะกรรมการวิสามัญแล้ว จึงไม่ติดใจในประเด็นที่ขอแปรญัตติตามหนังสือเรื่องขอแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

๗. ผลการพิจารณา

๗.๑ ผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๗.๑.๑ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในชั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

โดยที่มาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติว่า “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป”

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สมรสเท่าเทียม) ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครบถ้วน ดังนี้

(๑) วิธีการรับฟังความคิดเห็น

รับฟังความคิดเห็น ในรูปแบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ www.law.go.th และระบบ Google Form บนเว็บไซต์ของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ www.rlpd.go.th ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น ๑๕ วัน

(๒) พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ ได้แก่ ผู้แทนกลุ่มศาสนา ผู้แทนภาคส่วนในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ผู้แทนส่วนราชการ อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนในกรุงเทพมหานคร (Public Forum)

(๓) เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ และหลักเกณฑ์ตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

๗.๑.๒ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

ในชั้นการเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยครบถ้วนแล้ว

๗.๑.๓ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในชั้นการพิจารณาของวุฒิสภา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญได้นำข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็น การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนและหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

๗.๒ การพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้า

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายสรรเพชญ บุญญามณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นางสาวอรธณวี ชูมาพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๑,๖๑๑ คน เป็นผู้เสนอ) เป็นร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการในวาระที่หนึ่งแล้วและมีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ จึงมอบหมายคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ วุฒิสภา และคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

คณะกรรมการวิสามัญได้นำผลการพิจารณาศึกษาล่วงหน้าของคณะกรรมการทั้ง ๕ คณะดังกล่าวข้างต้นมาใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยแล้ว

๗.๓ ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๔๓

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๓ ภูมิลำเนาของคู่สมรสคู่ชีวิต ได้แก่ถิ่นที่อยู่ที่คู่สมรสคู่ชีวิตอยู่กินด้วยกัน ฉันคู่สมรสคู่ชีวิต เว้นแต่คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดได้แสดงเจตนาให้ปรากฏว่ามีภูมิลำเนาแยกต่างหากจากกัน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๓ ภูมิลำเนาของสามีและภริยาหรือคู่สมรส ได้แก่ถิ่นที่อยู่ที่สามีและภริยาหรือคู่สมรสอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาหรือคู่สมรส เว้นแต่สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดได้แสดงเจตนาให้ปรากฏว่ามีภูมิลำเนาแยกต่างหากจากกัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๑๙๓/๒๒

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๙๓/๒๒ อายุความสิทธิเรียกร้องระหว่างคู่สมรสคู่ชีวิต ถ้าจะครบกำหนดก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๙๓/๒๒ อายุความสิทธิเรียกร้องระหว่างสามีภริยาหรือคู่สมรส ถ้าจะครบกำหนดก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๓๕

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๓๕ การหมั้นจะทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงหรือบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๑๔๓๗

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๓๗ การหมั้นจะสมบูรณ์เมื่อฝ่ายชายหรือผู้หมั้นได้ส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้นให้แก่หญิงหรือผู้รับหมั้นเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะสมรสกับหญิงหรือผู้รับหมั้นนั้น

เมื่อหมั้นแล้วให้ของหมั้นตกเป็นสิทธิแก่หญิงหรือผู้รับหมั้น

สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่ายชายหรือผู้หมั้นให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือผู้ปกครองฝ่ายหญิงหรือผู้รับหมั้น แล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่หญิงหรือผู้รับหมั้น ยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรสโดยมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่หญิงหรือผู้รับหมั้นหรือโดยมีพฤติการณ์ซึ่งฝ่ายหญิงหรือผู้รับหมั้นต้องรับผิดชอบ ทำให้ชายหรือผู้หมั้นไม่สมควรหรือไม่อาจสมรสกับหญิงหรือผู้รับหมั้นนั้น ฝ่ายชายหรือผู้หมั้นเรียกสินสอดคืนได้

ถ้าจะต้องคืนของหมั้นหรือสินสอดตามหมวดนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๑๒ ถึงมาตรา ๔๑๘ แห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยลาภมิควรได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๑๔๓๘

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๓๘ เมื่อมีการหมั้นแล้ว ถ้าฝ่ายใดผิดสัญญาหมั้นอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียกให้รับผิดชอบใช้ค่าทดแทน ในกรณีที่ฝ่ายหญิงหรือผู้รับหมั้นเป็นฝ่ายผิดสัญญาหมั้นให้คืนของหมั้นแก่ฝ่ายชายหรือผู้หมั้นด้วย”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๑๔๔๐

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔๐ ค่าทดแทนนั้นอาจเรียกได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทดแทนความเสียหายต่อกายหรือชื่อเสียงแห่งชายหรือหญิงหรือผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นนั้น

(๒) ฯลฯ.....

(๓) ฯลฯ.....

ในกรณีที่หญิงหรือผู้รับหมั้นเป็นผู้มีสิทธิได้ค่าทดแทน ศาลอาจชี้ขาดว่า ของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิแก่หญิงหรือผู้รับหมั้นนั้นเป็นค่าทดแทนทั้งหมดหรือเป็นส่วนหนึ่งของค่าทดแทนที่หญิงหรือผู้รับหมั้นพึงได้รับ หรือศาลอาจให้ค่าทดแทนโดยไม่คำนึงถึงของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิแก่หญิงหรือผู้รับหมั้นนั้นก็ได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๑๔๔๑

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔๑ ถ้าคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งตายก่อนสมรส อีกฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องค่าทดแทนมิได้ ส่วนของหมั้นหรือสินสอดนั้นไม่ว่าชายหรือหญิงหรือผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นตาย หญิงหรือฝ่ายหญิงหรือผู้รับหมั้นหรือฝ่ายผู้รับหมั้นไม่ต้องคืนให้แก่ฝ่ายชายหรือผู้หมั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๑๔๔๒

ไม่มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๔๔๓

มาตรา ๑๔๔๒

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔๒ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่หญิงคู่หมั้นหรือผู้รับหมั้นทำให้ชายหรือผู้หมั้นไม่สมควรสมรสกับหญิงหรือผู้รับหมั้นนั้น ชายหรือผู้หมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้และให้หญิงหรือผู้รับหมั้นคืนของหมั้นแก่ชายหรือผู้หมั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๔๓

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔๓ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ชายคู่หมั้นหรือผู้หมั้นทำให้หญิงหรือผู้รับหมั้นไม่สมควรสมรสกับชายหรือผู้หมั้นนั้น หญิงหรือผู้รับหมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้โดยมิต้องคืนของหมั้นแก่ชายหรือผู้หมั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๑๔๔๔

ไม่มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๔๔๖

มาตรา ๑๔๔๔

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔๔ ชายหรือหญิงคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของตนหรือผู้ซึ่งกระทำกับคู่หมั้นของตน เพื่อสนองความใคร่ของผู้หมั้นหรือคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้วแต่กรณี”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๔๖

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔๖ ชายหรือหญิงคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่ต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๒ แก้ไขวรรคสาม

ไม่มีการแก้ไข

ของมาตรา ๑๔๔๗/๑

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ชายหรือหญิงคู่หมั้นหรือผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำการดังกล่าว”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๑๔๔๘ มาตรา ๑๔๔๙

ไม่มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๔๕๐

มาตรา ๑๔๔๘

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔๘ การสมรสจะกระทำได้อีกต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบแปดปีสิบปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๔๘ การสมรสจะกระทำได้อีกต่อเมื่อชายและหญิงหรือบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๔๙

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

“มาตรา ๑๔๔๙ การสมรสจะกระทำมิได้ถ้า ชายหรือหญิงหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นบุคคลวิกลจริตหรือเป็นบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๕๐

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

“มาตรา ๑๔๕๐ ชายหญิงหรือบุคคลสองคน ซึ่งเป็นญาติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปหรือลงมาก็ดี เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาก็ดี จะทำการสมรสกันไม่ได้ ความเป็นญาติดังกล่าวมานี้ให้ถือตามสายโลหิต โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นที่ญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๑๔๕๒

และมาตรา ๑๔๕๓

มาตรา ๑๔๕๒

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

“มาตรา ๑๔๕๒ บุคคลจะทำการสมรสในขณะที่ตนมี คู่สมรส คู่ชีวิต อยู่ไม่ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

“มาตรา ๑๔๕๒ ชายหรือหญิงหรือบุคคล จะทำการสมรสในขณะที่ตนมี คู่สมรส อยู่ไม่ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๕๓

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

“มาตรา ๑๔๕๓ หญิงที่ชายผู้เป็น คู่สมรส คู่ชีวิต ตายหรือที่การสมรสสิ้นสุดลงด้วยประการอื่นจะทำการสมรสใหม่กับชายได้ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่งการสมรสได้ผ่านพ้นไปแล้ว ไม่น้อยกว่าสามร้อยสิบวัน เว้นแต่

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติ ดังนี้

(๑) ฯลฯ.....”

(๒) สมรสกับคู่สมรสคู่ชีวิตเดิม

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๕๓ หญิงที่สามีตายหรือชายผู้เป็นคู่สมรสตายหรือที่การสมรสสิ้นสุดลงด้วยประการอื่นจะทำการสมรสใหม่กับชายได้ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่งการสมรสได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามร้อยสิบวัน เว้นแต่

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๕ แก้ไขมาตรา ๑๔๕๘

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๕๘ การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อบุคคลสองคนยินยอมเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตกัน และต้องแสดงการยินยอมนั้นให้ปรากฏโดยเปิดเผยต่อหน้านายทะเบียนและให้นายทะเบียนบันทึกความยินยอมนั้นไว้ด้วย”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๕๘ การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อชายหญิงหรือบุคคลสองคนยินยอมเป็นสามีภริยาหรือคู่สมรสกันและต้องแสดงการยินยอมนั้นให้ปรากฏโดยเปิดเผยต่อหน้านายทะเบียนและให้นายทะเบียนบันทึกความยินยอมนั้นไว้ด้วย”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๖ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๖๐

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๐ เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษซึ่งไม่อาจทำการจดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียนได้ เพราะชายหรือหญิงหรือบุคคลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตาย หรืออยู่ในภาวะการรบหรือสงคราม ถ้าชายและหญิงหรือบุคคลทั้งสองนั้นได้แสดงเจตนาจะสมรสกันต่อหน้าบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่ ณ ที่นั้น แล้วให้บุคคลดังกล่าวจัดแจ้งการแสดงเจตนาขอทำการสมรสของบุคคลทั้งสองนั้นไว้เป็นหลักฐาน และต่อมาชายหญิงหรือบุคคลทั้งสองได้จดทะเบียนสมรสกันภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่สามารถทำการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนได้ โดยแสดงหลักฐาน

ต่อนายทะเบียนและให้นายทะเบียนจดแจ้งวัน เดือน ปี สถานที่ที่แสดงเจตนาขอทำการสมรส และพฤติการณ์พิเศษนั้นไว้ในทะเบียนสมรส ให้ถือว่าวันแสดงเจตนาขอทำการสมรสต่อบุคคลดังกล่าว เป็นวันจดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียนแล้ว”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๗ แก้ไขชื่อหมวด ๓

ไม่มีการแก้ไข

ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“หมวด ๓

ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสคู่ชีวิต”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“หมวด ๓

ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยาหรือคู่สมรส”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๘ แก้ไขมาตรา ๑๔๖๑

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๑ คู่สมรสคู่ชีวิตต้องอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรสคู่ชีวิต

คู่สมรสคู่ชีวิตต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตามความสามารถและฐานะของตน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๑ สามีภริยาหรือคู่สมรสต้องอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรส

สามีภริยาหรือคู่สมรสต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตามความสามารถและฐานะ

ของตน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๙ แก้ไขมาตรา ๑๔๖๒

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๒ ในกรณีที่คู่สมรสคู่ชีวิตไม่สามารถที่จะอยู่กินด้วยกัน

ฉันคู่สมรสคู่ชีวิตโดยปกติสุขได้ หรือถ้าการอยู่ร่วมกันจะเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจหรือทำลาย

ความผาสุกอย่างมาก คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ไม่สามารถที่จะอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรสคู่ชีวิต

โดยปกติสุขได้หรือฝ่ายที่จะต้องรับอันตรายหรือถูกทำลายความผาสุก อาจร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ตนอยู่ต่างหากในระหว่างที่เหตุนั้น ๆ ยังมีอยู่ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ศาลจะกำหนดจำนวนค่าอุปการะเลี้ยงดูให้ฝ่ายหนึ่งจ่ายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งตามควรแก่พฤติการณ์ก็ได้”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๒ ในกรณีที่สามีภริยาหรือคู่สมรสไม่สามารถที่จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาหรือคู่สมรสโดยปกติสุขได้ หรือถ้าการอยู่ร่วมกันจะเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจหรือทำลายความผาสุกอย่างมาก สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ไม่สามารถที่จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาหรือคู่สมรสโดยปกติสุขได้หรือฝ่ายที่จะต้องรับอันตรายหรือถูกทำลายความผาสุก อาจร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ตนอยู่ต่างหากในระหว่างที่เหตุนั้น ๆ ยังมีอยู่ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ศาลจะกำหนดจำนวนค่าอุปการะเลี้ยงดูให้ฝ่ายหนึ่งจ่ายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งตามควรแก่พฤติการณ์ก็ได้”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๐ แก้ไขมาตรา ๑๔๖๓

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๓ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่สมรส คู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ คู่สมรส คู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่งยอมเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรืออัยการร้องขอ และถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๓ ในกรณีที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ภริยาหรือสามีหรือคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งยอมเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรืออัยการร้องขอ และถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๑ แก้ไขชื่อหมวด ๔

ไม่มีการแก้ไข

ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“หมวด ๔

ทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส คู่ชีวิต”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“หมวด ๔

ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาหรือคู่สมรส”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๒ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๖๕

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๕ ถ้าคู่สมรสคู่ชีวิตมิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สินเป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสคู่ชีวิตในเรื่องทรัพย์สินนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๕ ถ้าสามีภริยาหรือคู่สมรสมิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สินเป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยาหรือคู่สมรสในเรื่องทรัพย์สินนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๓ แก้ไขมาตรา ๑๔๖๙

ไม่มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๔๗๐

มาตรา ๑๔๖๙

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๙ สัญญาที่เกี่ยวกับทรัพย์สินใดที่คู่สมรสคู่ชีวิตได้ทำไว้ต่อกันในระหว่างเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตกันนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้างเสียในเวลาใดที่เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตกันอยู่หรือภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาดจากการเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตกันก็ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๖๙ สัญญาที่เกี่ยวกับทรัพย์สินใดที่สามีภริยาหรือคู่สมรสได้ทำไว้ต่อกันในระหว่างเป็นสามีภริยาหรือคู่สมรสกันนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้างเสียในเวลาใดที่เป็นสามีภริยาหรือคู่สมรสกันอยู่หรือภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาดจากการเป็นคู่สมรสกันก็ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๗๐

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๐ ทรัพย์สินระหว่าง คู่สมรสคู่ชีวิต นอกจากที่ได้แยกไว้ เป็นสินส่วนตัวย่อมเป็นสินสมรส”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๐ ทรัพย์สินระหว่าง สามีภริยาหรือคู่สมรส นอกจากที่ได้แยกไว้ เป็นสินส่วนตัวย่อมเป็นสินสมรส”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๔ แก้ไขมาตรา ๑๔๗๕

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๕ ถ้าสินสมรสใดเป็นจำพวกที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๕๖ แห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือที่มีเอกสารเป็นสำคัญ คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะร้องขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของร่วมกันในเอกสารนั้นก็ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๕ ถ้าสินสมรสใดเป็นจำพวกที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๕๖ แห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือที่มีเอกสารเป็นสำคัญ สามีหรือภริยาหรือคู่สมรส ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะร้องขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของร่วมกันในเอกสารนั้นก็ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๕ แก้ไขมาตรา ๑๔๗๖

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๖ คู่สมรสคู่ชีวิต ต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณี ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....

การจัดการสินสมรสนอกจากกรณีที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๖ สามีและภริยาหรือคู่สมรสต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณี ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....

การจัดการสินสมรสนอกจากกรณีที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง สามีหรือภริยาหรือคู่สมรส ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๖ แก้ไขวรรคหนึ่ง

ไม่มีการแก้ไข

ของมาตรา ๑๔๗๖/๑

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๖/๑ คู่สมรสคู่ชีวิตจะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗๖ ทั้งหมดหรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญาก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๔๖๕ และมาตรา ๑๔๖๖ ในกรณีดังกล่าวนี้ การจัดการสินสมรสให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนสมรส”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๖/๑ สามีและภริยาหรือคู่สมรสจะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗๖ ทั้งหมดหรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญาก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๔๖๕ และมาตรา ๑๔๖๖ ในกรณีดังกล่าวนี้ การจัดการสินสมรสให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนสมรส”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๗ แก้ไขมาตรา ๑๔๗๗

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๗ คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับการสงวนบำรุงรักษาสินสมรส หรือเพื่อประโยชน์แก่สินสมรส หนี้อันเกิดแต่การฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นหน้าที่คู่สมรสคู่ชีวิตเป็นลูกหนี้ร่วมกัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๗ สามีมักริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิฟ้อง ต่อสู้อยู่หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับการสงวนบำรุงรักษาสินสมรส หรือเพื่อประโยชน์แก่สินสมรส หนีอันเกิดแต่การฟ้อง ต่อสู้อยู่ หรือดำเนินคดีดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ สามีมักริยาหรือคู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๔ แก้ไขมาตรา ๑๔๗๘

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๘ การใดที่ คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกระทำ ซึ่งต้องรับความยินยอมร่วมกันและถ้าการนั้นมีกฎหมายบัญญัติให้ทำเป็นหนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ความยินยอมนั้นต้องทำเป็นหนังสือ”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗๘ การใดที่ สามีมักริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกระทำ ซึ่งต้องรับความยินยอมร่วมกันและถ้าการนั้นมีกฎหมายบัญญัติให้ทำเป็นหนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ความยินยอมนั้นต้องทำเป็นหนังสือ”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๕ แก้ไขมาตรา ๑๔๘๑

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๑ คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยกสินสมรสที่เกินกว่าส่วนของตนให้แก่บุคคลใดได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๑ สามีมักริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยกสินสมรสที่เกินกว่าส่วนของตนให้แก่บุคคลใดได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๐ แก้ไขมาตรา ๑๔๘๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔

และมาตรา ๑๔๘๔/๑

มาตรา ๑๔๘๒

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๒ ในกรณีที่ คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรส แต่ฝ่ายเดียว คู่สมรสคู่ชีวิต อีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวตามสมควรแก่อัตภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพันสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย

ถ้า คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการบ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวเป็นที่เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๒ ในกรณีที่ สามีหรือภริยาหรือคู่สมรส ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวตามสมควรแก่อัตภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพันสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย

ถ้า สามีหรือภริยาหรือคู่สมรส ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการบ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวเป็นที่เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๘๓

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๓ ในกรณีที่ คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้า คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายนั้นจะกระทำ หรือกำลังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการสินสมรสอันพึงเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิให้กระทำการนั้นได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๓ ในกรณีที่สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายนั้นจะกระทำ หรือกำลังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการสินสมรสอันพึงเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิให้กระทำการนั้นได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๘๔

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๔ ถ้าคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายซึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรส

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๔ ถ้าสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายซึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรส

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๘๔/๑

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๔/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ หรือมาตรา ๑๔๘๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๔/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ หรือมาตรา ๑๔๘๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๑ แก้ไขมาตรา ๑๔๘๕

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๕ คู่สมรส คู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วมจัดการในการนั้นได้ ถ้าการที่จะทำเช่นนั้นจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๕ สามีหรือภริยาหรือคู่สมรส ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วมจัดการในการนั้นได้ ถ้าการที่จะทำเช่นนั้นจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๒ แก้ไขมาตรา ๑๔๘๖

ไม่มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๔๘๗

มาตรา ๑๔๘๖

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๖ เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดตามความในมาตรา ๑๔๘๒ วรรคสอง มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ มาตรา ๑๔๘๔/๑ หรือมาตรา ๑๔๘๕ อันเป็นคุณแก่ผู้ร้องขอ หรือตามมาตรา ๑๔๙๑ มาตรา ๑๔๙๒/๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ หรือเมื่อคู่สมรส คู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ศาลแจ้งไปยังนายทะเบียนเพื่อจดแจ้งไว้ในทะเบียนสมรส”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๖ เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดตามความในมาตรา ๑๔๘๒ วรรคสอง มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ มาตรา ๑๔๘๔/๑ หรือมาตรา ๑๔๘๕ อันเป็นคุณแก่ผู้ร้องขอ หรือตามมาตรา ๑๔๙๑ มาตรา ๑๔๙๒/๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ หรือเมื่อสามีหรือภริยาหรือคู่สมรส ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ศาลแจ้งไปยังนายทะเบียนเพื่อจดแจ้งไว้ในทะเบียนสมรส”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๘๗

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๗ ในระหว่างที่เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตกัน ฝ่ายใดจะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ เว้นแต่เป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีที่ฟ้องร้องเพื่อการปฏิบัติหน้าที่หรือรักษาสิทธิระหว่างคู่สมรสคู่ชีวิตตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในประมวลกฎหมายนี้ หรือที่ประมวลกฎหมายนี้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้คู่สมรสคู่ชีวิตฟ้องร้องกันเองได้ หรือเป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าฤชาธรรมเนียมที่ยังมิได้ชำระตามคำพิพากษาของศาล”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๗ ในระหว่างที่เป็นสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสกัน ฝ่ายใดจะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ เว้นแต่เป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีที่ฟ้องร้องเพื่อการปฏิบัติหน้าที่หรือรักษาสิทธิระหว่างสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในประมวลกฎหมายนี้ หรือที่ประมวลกฎหมายนี้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้คู่สมรสฟ้องร้องกันเองได้ หรือเป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าฤชาธรรมเนียมที่ยังมิได้ชำระตามคำพิพากษาของศาล”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๓ แก้ไขมาตรา ๑๔๘๘

ไม่มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๔๘๙

มาตรา ๑๔๘๘

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องรับผิดชอบส่วนตัว เพื่อชำระหนี้ที่ก่อไว้ก่อนหรือระหว่างสมรส ให้ชำระหนี้ด้วยสินส่วนตัวของฝ่ายนั้นก่อน เมื่อไม่พอจึงให้ชำระด้วยสินสมรสที่เป็นส่วนของฝ่ายนั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องรับผิดชอบส่วนตัว เพื่อชำระหนี้ที่ก่อไว้ก่อนหรือระหว่างสมรส ให้ชำระหนี้ด้วยสินส่วนตัวของฝ่ายนั้นก่อน เมื่อไม่พอจึงให้ชำระด้วยสินสมรสที่เป็นส่วนของฝ่ายนั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔๘๘

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าคู่สมรสคู่ชีวิตเป็นลูกหนี้ร่วมกัน ให้ชำระหนี้จากสินสมรสและ
สินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าสามีภริยาหรือคู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกัน ให้ชำระหนี้
จากสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๔ แก้ไขมาตรา ๑๔๙๐

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๐ หนี้ที่คู่สมรสคู่ชีวิตเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่
คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้

(๑) ฯลฯ.....

(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งคู่สมรสคู่ชีวิตทำด้วยกัน

(๔) หนี้ที่คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว

แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๐ หนี้ที่สามีภริยาหรือคู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึง
หนี้ที่สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้

(๑) ฯลฯ.....

(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งสามีภริยาหรือคู่สมรสทำด้วยกัน

(๔) หนี้ที่สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตน

ฝ่ายเดียว แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๕ แก้ไขมาตรา ๑๔๙๑

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๑ ถ้าคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
สินสมรสย่อมแยกจากกันโดยอำนาจกฎหมายนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายนั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๑ ถ้าสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย สิ้นสมรสย่อมแยกจากกันโดยอำนาจกฎหมายนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายนั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๖ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๙๒

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๒ เมื่อได้แยกสิ้นสมรสตามมาตรา ๑๔๘๔ วรรคสอง มาตรา ๑๔๙๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ วรรคสองแล้ว ให้ส่วนที่แยกออกตกเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งและบรรดาทรัพย์สินที่ฝ่ายใดได้มาในภายหลังไม่ให้ถือเป็นสินสมรส แต่ให้เป็นสินส่วนตัวของฝ่ายนั้น และสินสมรสที่คู่สมรสคู่ชีวิตได้มาโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือตามมาตรา ๑๔๗๔ (๒) ในภายหลัง ให้ตกเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายละครึ่ง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๒ เมื่อได้แยกสิ้นสมรสตามมาตรา ๑๔๘๔ วรรคสอง มาตรา ๑๔๙๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ วรรคสองแล้ว ให้ส่วนที่แยกออกตกเป็นสินส่วนตัวของสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งและบรรดาทรัพย์สินที่ฝ่ายใดได้มาในภายหลังไม่ให้ถือเป็นสินสมรส แต่ให้เป็นสินส่วนตัวของฝ่ายนั้น และสินสมรสที่คู่สมรสได้มาโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือตามมาตรา ๑๔๗๔ (๒) ในภายหลัง ให้ตกเป็นสินส่วนตัวของสามีและภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายละครึ่ง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๗ แก้ไขมาตรา ๑๔๙๒/๑

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๒/๑ ในกรณีที่มีการแยกสิ้นสมรสโดยคำสั่งศาล การยกเลิกการแยกสิ้นสมรสให้กระทำได้เมื่อคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาล และศาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิก แต่ถ้าคู่สมรสคู่ชีวิตอีกฝ่ายคัดค้านศาลจะสั่งยกเลิกการแยกสิ้นสมรสได้ต่อเมื่อเหตุแห่งการแยกสิ้นสมรสได้สิ้นสุดลงแล้ว

เมื่อมีการยกเลิกการแยกสิ้นสมรสตามวรรคหนึ่ง หรือการแยกสิ้นสมรสสิ้นสุดลงเพราะคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ทรัพย์สินที่เป็นสินส่วนตัวอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งหรือในวันที่พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ยังคงเป็นสินส่วนตัวต่อไปตามเดิม”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๒/๑ ในกรณีที่มีการแยกสินสมรสโดยคำสั่งศาล การยกเลิก การแยกสินสมรสให้กระทำได้เมื่อสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาล และศาลได้มี คำสั่งให้ยกเลิก แต่ถ้าภริยาหรือสามีหรือคู่สมรสอีกฝ่ายคัดค้านศาลจะสั่งยกเลิกการแยกสินสมรสได้ ต่อเมื่อเหตุแห่งการแยกสินสมรสได้สิ้นสุดลงแล้ว

เมื่อมีการยกเลิกการแยกสินสมรสตามวรรคหนึ่ง หรือการแยกสินสมรส สิ้นสุดลงเพราะสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ทรัพย์สินที่เป็นสินส่วนตัวอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งหรือในวันที่พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ยังคงเป็นสินส่วนตัว ต่อไปตามเดิม”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๔ แก้ไขมาตรา ๑๔๙๓

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๓ ในกรณีที่ไม่มีสินสมรสแล้ว คู่สมรสคู่ชีวิตต้องช่วยกันออกค่าใช้จ่าย สำหรับการบ้านเรือนตามส่วนมากและน้อยแห่งสินส่วนตัวของตน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๓ ในกรณีที่ไม่มีสินสมรสแล้ว สามีและภริยาหรือคู่สมรสต้องช่วยกันออก ค่าใช้จ่ายสำหรับการบ้านเรือนตามส่วนมากและน้อยแห่งสินส่วนตัวของตน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๕ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๙๘

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่าง คู่สมรสคู่ชีวิต”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่าง สามีภริยาหรือคู่สมรส”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๐ แก้ไขวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ไม่มีการแก้ไข

ของมาตรา ๑๔๙๙

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๙ ฯลฯ.....”

การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ไม่ทำให้ผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อมสิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้นรู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ แต่การสมรสที่เป็นโมฆะดังกล่าว ไม่ทำให้คู่สมรสคู่ชีวิตเกิดสิทธิรับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรมของคู่สมรสคู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่ง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๙๙ การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ หรือมาตรา ๑๔๕๘ ไม่ทำให้ชายหรือหญิงผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อมสิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นโมฆะ

การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ไม่ทำให้ชายหรือหญิงผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อมสิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนที่ชายหรือหญิงหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้นรู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ แต่การสมรสที่เป็นโมฆะดังกล่าว ไม่ทำให้คู่สมรสเกิดสิทธิรับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรมของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๑ แก้ไขวรรคสองของมาตรา ๑๕๐๔

ไม่มีการแก้ไข

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ถ้าศาลมิได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจนชายหญิงหรือบุคคลทั้งสองมีอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ หรือในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิง เมื่อหญิงมีครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ ให้ถือว่าการสมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่เวลาสมรส”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๒ แก้ไขวรรคสองของมาตรา ๑๕๐๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๓ แก้ไขวรรคสองของมาตรา ๑๕๑๐

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“สิทธิขอเพิกถอนการสมรสตามมาตรานี้เป็นอันระงับเมื่อ คู่สมรสคู่ชีวิต นั้นมีอายุครบ ยี่สิบปีบริบูรณ์ หรือในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิง เมื่อหญิงมีครรภ์”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๔ แก้ไขมาตรา ๑๕๑๕

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายนี้ การหย่าโดยความ ยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อ คู่สมรสคู่ชีวิต ได้จดทะเบียนการหย่านั้นแล้ว”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายนี้ การหย่าโดยความ ยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อ สามีและภริยาหรือคู่สมรส ได้จดทะเบียนการหย่านั้นแล้ว”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๕ แก้ไขมาตรา ๑๕๑๖

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๑๖ เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้

(๑) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอุปการะเลียงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉนั้น คู่สมรสคู่ชีวิต เป็นชู้หรือมีชู้ ร่วมประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาจิน หรือกระทำกับผู้อื่นหรือยอมรับการกระทำของผู้อื่นเพื่อ สอนองความใคร่ของตนหรือผู้อื่นเป็นอาจิน อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๒) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประพฤติชั่ว ไม่ว่าจะความประพฤติช้วนั้น จะเป็น ความผิดอาญาหรือไม่ ถ้าเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่ง

(ก) ฯลฯ.....

(ข) ได้รับความดูถูกเกลียดชังเพราะเหตุที่คงเป็น คู่สมรสคู่ชีวิต ของฝ่ายที่ประพฤติ ชั่วอยู่ต่อไป หรือ

(ค) ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร ในเมื่อเอาสภาพ ฐานะและความ เป็นอยู่ร่วมกันฉนั้น คู่สมรสคู่ชีวิต มาคำนึงประกอบ

..... ฯลฯ.....

(๓) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำร้าย หรือทรมานร่างกายหรือจิตใจ หรือหมิ่นประมาทหรือเหยียดหยามอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ถ้าเป็นการร้ายแรง อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจงใจละทิ้งร้างอีกฝ่ายหนึ่งไปเกินหนึ่งปี อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔/๑) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และได้ถูกจำคุกเกินหนึ่งปีในความผิดที่อีกฝ่ายหนึ่งมิได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิดหรือยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้นด้วย และการเป็นคู่สมรสคู่ชีวิต กันต่อไปจะเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔/๒) คู่สมรสคู่ชีวิต สมครใจแยกกันอยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสคู่ชีวิต ได้โดยปกติสุขตลอดมาเกินสามปี หรือแยกกันอยู่ตามคำสั่งของศาลเป็นเวลาเกินสามปี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๕) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ หรือไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นเวลาเกินสามปีโดยไม่มีใครทราบแน่ว่าเป็นตายร้ายดีอย่างไร อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๖) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ให้ความช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูอีกฝ่ายหนึ่งตามสมควร หรือทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อการที่เป็นคู่สมรสคู่ชีวิต อย่างร้ายแรง ทั้งนี้ ถ้าการกระทำนั้นถึงขนาดที่อีกฝ่ายหนึ่งเดือดร้อนเกินควรในเมื่อเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสคู่ชีวิต มาคำนึงประกอบ อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๗) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งวิกลจริตตลอดมาเกินสามปี และความวิกลจริตนั้นมีลักษณะยากจะหายได้ กับทั้งความวิกลจริตถึงขนาดที่จะทนอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสคู่ชีวิต ต่อไปไม่ได้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๘) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดทัณฑ์บนที่ทำให้ไว้เป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๙) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นโรคติดต่ออย่างร้ายแรงอันอาจเป็นภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่งและโรคมีลักษณะเรื้อรังไม่มีทางที่จะหายได้ อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๑๐) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสภาพร่างกายทำให้ไม่อาจร่วมประเวณี หรือไม่อาจกระทำการหรือยอมรับการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของอีกฝ่ายได้ตลอดกาล อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๑๖ เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้

(๑) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอุปการะเล็งงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉ้น สามีหรือภริยาหรือคู่สมรส เป็นชู้หรือมีชู้ ร่วมประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาจฉน หรือกระทำกับผู้อื่นหรือยอมรับการกระทำของผู้อื่นเพื่อสนองความใคร่ของตนหรือผู้อื่นเป็นอาจฉน อฉกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๒) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประพฤตฉชว้ ไม่ว่าจะความประพฤตฉชว้นนั้นจะเป็นความผิตอาญาหรือไม่ ถ้าเป็นเหตุให้อฉกฝ่ายหนึ่ง

(ก) ฯลฯ.....

(ข) ได้รับความคดูถูกเกลียดชงเพราะเหตุที่คงเป็น สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสของฝ่ายที่ประพฤตฉชว้อยู่ต่อไป หรือ

(ค) ได้รับความเสี่ยหายหรือเตือดร้อนเกินควร ในเมือเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉฉน สามีภริยาหรือคู่สมรสมาค่านึงประกอบ

..... ฯลฯ.....

(๓) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำร้าย หรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หรือหมิ่นประมาทหรือเหยียดหยามอฉกฝ่ายหนึ่งหรือบุพการฉของอฉกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ถ้าเป็นการร้ายแรง อฉกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจงใจละทิ้งร้างอฉกฝ่ายหนึ่งไปเกินหนึ่งปี อฉกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔/๑) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และได้ถูกจำคุกเกินหนึ่งปีในความผิตที่อฉกฝ่ายหนึ่งมิได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิตหรือยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิตนั้นด้วย และการเป็น สามีภริยาหรือคู่สมรสกันต่อไปจะเป็นเหตุให้อฉกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสี่ยหายหรือเตือดร้อนเกินควร อฉกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔/๒) สามีและภริยาหรือคู่สมรสสมัครใจแยกกันอยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉฉน สามีภริยาหรือคู่สมรสได้โดยปกติสุขตลอดมาเกินสามปี หรือแยกกันอยู่ตามคำสั่งของศาลเป็นเวลาเกินสามปี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๕) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ หรือไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นเวลาเกินสามปีโดยไม่มีใครทราบแน่ว่าเป็นตายร้ายต้อย่างไร อฉกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๖) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ให้ความช่วยเหลืออุปการะเล็งงดูอฉกฝ่ายหนึ่งตามสมควร หรือทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อการที่เป็น สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ ถ้าการกระทำนั้นถึงขนาดที่อฉกฝ่ายหนึ่งเตือดร้อนเกินควรในเมือเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉฉน สามีภริยาหรือคู่สมรสมาค่านึงประกอบ อฉกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๗) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งวิกลจริตตลอดมาเกินสามปี และความวิกลจริตนั้นมีลักษณะยากจะหายได้ กับทั้งความวิกลจริตถึงขนาดที่จะทนอยู่ร่วมกันฉัน สามีภริยาหรือคู่สมรสต่อไปไม่ได้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๘) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดทณฑ์บนที่ทำให้ไว้เป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๙) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นโรคติดต่ออย่างร้ายแรงอันอาจเป็นภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่งและโรคมีลักษณะเรื้อรังไม่มีทางที่จะหายได้ อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๑๐) สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสภาพร่างกายทำให้ไม่อาจร่วมประเวณีหรือไม่อาจกระทำการหรือยอมรับการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของอีกฝ่ายได้ตลอดกาล อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๖ แก้ไขมาตรา ๑๕๑๗

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๑๗ เหตุฟ้องหย่าตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) และ (๒) ถ้า คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่กรณี ได้ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำที่เป็นเหตุหย่านั้น ฝ่ายที่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจนั้น จะยกเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้

..... ฯลฯ.....

ในกรณีฟ้องหย่าโดยอาศัยเหตุแห่งการผิดทณฑ์บนตามมาตรา ๑๕๑๖ (๘) นั้น ถ้าศาลเห็นว่าความประพฤติของ คู่สมรสคู่ชีวิต อันเป็นเหตุให้ทำทณฑ์บนเป็นเหตุเล็กน้อยหรือไม่สำคัญเกี่ยวแก่การอยู่ร่วมกันฉัน คู่สมรสคู่ชีวิต โดยปกติสุข ศาลจะไม่พิพากษาให้หย่าก็ได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๑๗ เหตุฟ้องหย่าตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) และ (๒) ถ้า สามีหรือภริยาหรือคู่สมรส ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่กรณี ได้ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำที่เป็นเหตุหย่านั้น ฝ่ายที่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจนั้น จะยกเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้

..... ฯลฯ.....

ในกรณีฟ้องหย่าโดยอาศัยเหตุแห่งการผิดทณฑ์บนตามมาตรา ๑๕๑๖ (๘) นั้น ถ้าศาลเห็นว่าความประพฤติของ สามีหรือภริยาหรือคู่สมรส อันเป็นเหตุให้ทำทณฑ์บนเป็นเหตุเล็กน้อยหรือไม่สำคัญเกี่ยวแก่การอยู่ร่วมกันฉัน สามีภริยาหรือคู่สมรส โดยปกติสุข ศาลจะไม่พิพากษาให้หย่าก็ได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๗ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๐

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความยินยอม ให้คู่สมรสคู่ชีวิตทำความตกลงเป็นหนังสือว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามิได้ตกลงกันหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความยินยอม ให้สามีภริยาหรือคู่สมรสทำความตกลงเป็นหนังสือว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามิได้ตกลงกันหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๘ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๒

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าคู่สมรสคู่ชีวิตหย่าโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาหย่าว่าคู่สมรสคู่ชีวิตทั้งสองฝ่าย หรือคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าสามีภริยาหรือคู่สมรสหย่าโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาหย่าว่าสามีภริยาหรือคู่สมรสทั้งสองฝ่าย หรือสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔๙ แก้ไขมาตรา ๑๕๒๓

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) คู่สมรสคู่ชีวิต ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากคู่สมรสคู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่งและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น

คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินคู่สมรสคู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่งไปในทำนองชู้ หรือจากผู้ซึ่งแสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสคู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่งในทำนองชู้ก็ได้

ถ้าคู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้อีกฝ่ายหนึ่งกระทำการตาม มาตรา ๑๕๑๖ (๑) หรือให้ผู้อื่นกระทำการตามวรรคสอง คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นจะเรียกค่าทดแทน ไม่ได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ภริยาหรือสามีหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งและจาก ผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น

สามีหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินภริยาหรือคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไปในทำนองชู้ หรือจากผู้ซึ่งแสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีหรือคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งในทำนองชู้ก็ได้

ถ้าสามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้อีกฝ่ายหนึ่งกระทำการตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) หรือให้ผู้อื่นกระทำการตามวรรคสอง สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นจะเรียกค่าทดแทนไม่ได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๐ แก้ไขมาตรา ๑๕๓๐

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๐ ขณะคดีฟ้องหย่าอยู่ในระหว่างพิจารณา ถ้าฝ่ายใดร้องขอศาลอาจสั่งชั่วคราวให้จัดการตามที่เห็นสมควร เช่น ในเรื่องสินสมรส ที่พักอาศัย การอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรสคู่ชีวิต และการพิทักษ์อุปการะเลี้ยงดูบุตร”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๐ ขณะคดีฟ้องหย่าอยู่ในระหว่างพิจารณา ถ้าฝ่ายใดร้องขอศาลอาจสั่งชั่วคราวให้จัดการตามที่เห็นสมควร เช่น ในเรื่องสินสมรส ที่พักอาศัย การอุปการะเลี้ยงดูสามีภริยาหรือคู่สมรสและการพิทักษ์อุปการะเลี้ยงดูบุตร”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๑ แก้ไขมาตรา ๑๕๓๒

ไม่มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๕๓๓

มาตรา ๑๕๓๒

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อหย่ากันแล้วให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของ คู่สมรสคู่ชีวิต แต่ในระหว่าง คู่สมรสคู่ชีวิต

(ก) ถ้าเป็นการหย่าโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของ คู่สมรสคู่ชีวิต ตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า

(ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่าง คู่สมรสคู่ชีวิต นั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อหย่ากันแล้วให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของ สามีภริยาหรือคู่สมรส แต่ในระหว่าง สามีภริยาหรือคู่สมรส

(ก) ถ้าเป็นการหย่าโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของ สามีภริยาหรือคู่สมรส ตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า

(ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่าง สามีภริยาหรือคู่สมรส นั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๕๓๓

ไม่มีการแก้ไข

ผลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๓ เมื่อหย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้ คู่สมรสคู่ชีวิต แต่ละฝ่ายได้ส่วนเท่ากัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๓ เมื่อหย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้ ชายและหญิงหรือคู่สมรส แต่ละฝ่ายได้ส่วนเท่ากัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๒ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๓๖

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๖ เดิมเกิดแต่หญิงขณะเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตกับชายหรือภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิต แล้วแต่กรณี”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๖ เดิมเกิดแต่หญิงขณะเป็นภริยาชายหรือคู่สมรสกับชายหรือภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรส แล้วแต่กรณี”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๓ แก้ไขมาตรา ๑๕๓๗

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๗ ในกรณีที่หญิงทำการสมรสใหม่นั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๓ และคลอดบุตรภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเด็กที่เกิดแต่หญิงนั้นเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตคนใหม่ และห้ามมิให้นำข้อสันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ ที่ว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตเดิมมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่มีคำพิพากษาของศาลแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตคนใหม่นั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๗ ในกรณีที่หญิงทำการสมรสใหม่นั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๓ และคลอดบุตรภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเด็กที่เกิดแต่หญิงนั้นเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสคนใหม่ และห้ามมิให้นำข้อสันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ ที่ว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสเดิมมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่มีคำพิพากษาของศาลแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสคนใหม่นั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๔ แก่ไขวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ไม่มีการแก้ไข

ของมาตรา ๑๕๓๘

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๘ ในกรณีที่บุคคลสมรสฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ เด็กที่เกิดในระหว่างการสมรสที่ฝ่าฝืนนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตซึ่งได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลัง

ในกรณีที่หญิงสมรสฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ถ้ามีคำพิพากษาถึงที่สุดแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตซึ่งได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลังให้นำข้อสันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ มาใช้บังคับ”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๘ ในกรณีที่ชายหรือหญิงหรือบุคคลสมรสฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ เด็กที่เกิดในระหว่างการสมรสที่ฝ่าฝืนนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสซึ่งได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลัง

ในกรณีที่หญิงสมรสฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ถ้ามีคำพิพากษาถึงที่สุดแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสซึ่งได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลังให้นำข้อสันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ มาใช้บังคับ”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๕ แก่ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๓๙

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๙ ในกรณีที่สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตตามมาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๗ หรือมาตรา ๑๕๓๘ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตจะไม่รับเด็กเป็นบุตรของตนก็ได้ โดยฟ้องเด็กกับมารดาเด็กร่วมกันเป็นจำเลยและพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้อยู่ร่วมกับมารดาเด็กในระยะเวลาตั้งครรภ์คือระหว่างหนึ่งร้อยแปดสิบวันถึงสามร้อยสิบวันก่อนเด็กเกิด หรือตนไม่สามารถเป็นบิดาของเด็กได้เพราะเหตุอย่างอื่น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๓๙ ในกรณีที่สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรสตามมาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๗ หรือมาตรา ๑๕๓๘ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรสจะไม่รับเด็กเป็นบุตรของตนก็ได้ โดยฟ้องเด็กกับมารดาเด็กร่วมกันเป็นจำเลยและพิสูจน์

ได้ว่าตนไม่ได้อยู่ร่วมกับมารดาเด็กในระยะเวลาตั้งครรภ์คือระหว่างหนึ่งร้อยแปดสิบวันถึงสามร้อยสิบวัน ก่อนเด็กเกิด หรือตนไม่สามารถเป็นบิดาของเด็กได้เพราะเหตุอย่างอื่น”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๖ แก้ไขมาตรา ๑๕๔๑

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๑ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็น คู่สมรสคู่ชีวิต จะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ตามมาตรา ๑๕๓๙ ไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าตนเป็นผู้แจ้งการเกิดของเด็กในทะเบียนคนเกิดเองว่าเป็นบุตรของตน หรือจัดหรือยอมให้มีการแจ้งดังกล่าว”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๑ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็น สามีหรือคู่สมรส จะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรตาม มาตรา ๑๕๓๙ ไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าตนเป็นผู้แจ้งการเกิดของเด็กในทะเบียนคนเกิดเองว่าเป็นบุตรของตน หรือจัดหรือยอมให้มีการแจ้งดังกล่าว”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๗ แก้ไขมาตรา ๑๕๔๒

ไม่มีการแก้ไข

และมาตรา ๑๕๔๓

มาตรา ๑๕๔๒

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๒ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ชายผู้เป็นหรือเคยเป็น คู่สมรสคู่ชีวิต ต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันรู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก

ในกรณีที่มีคำพิพากษาของศาลแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็น คู่สมรสคู่ชีวิต คนใหม่ตามมาตรา ๑๕๓๗ หรือชายผู้เป็น คู่สมรสคู่ชีวิต ในการสมรสครั้งหลังตามมาตรา ๑๕๓๘ ถ้าชายผู้เป็นหรือเคยเป็น คู่สมรสคู่ชีวิต ซึ่งต้องด้วยบทสันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของตน ตามมาตรา ๑๕๓๖ ประสงค์จะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ให้ฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ว่ามีคำพิพากษาถึงที่สุด”

คณะกรรมการสิทธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๒ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรส ต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันรู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก

ในกรณีที่มีคำพิพากษาของศาลแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสคนใหม่ตามมาตรา ๑๕๓๗ หรือชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสในการสมรสครั้งหลังตามมาตรา ๑๕๓๘ ถ้าชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรสซึ่งต้องด้วยบทสันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของตนตามมาตรา ๑๕๓๖ ประสงค์จะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ให้ฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ว่ามีคำพิพากษาถึงที่สุด”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๕๔๓

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๓ ในกรณีที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตได้ฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรแล้วและตายก่อนคดีนั้นถึงที่สุด ผู้มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กนั้นจะขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่หรืออาจถูกเรียกให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตก็ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๓ ในกรณีที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรสได้ฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรแล้วและตายก่อนคดีนั้นถึงที่สุด ผู้มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กนั้นจะขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่หรืออาจถูกเรียกให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรสก็ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๘ แก้ไขวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ไม่มีการแก้ไข

ของมาตรา ๑๕๔๔

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๔ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ผู้มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กอาจฟ้องได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตตายก่อนพ้นระยะเวลาที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตจะพึงฟ้องได้

(๒) เด็กเกิดภายหลังการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิต

การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๑) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสคู่ชีวิต การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๒) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่าเป็นกรณีใด ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๔ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ผู้มีสิทธิได้รับมรดกพร้อมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กอาจฟ้องได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรสตายก่อนพ้นระยะเวลาที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรสจะพึงฟ้องได้

(๒) เด็กเกิดภายหลังการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรส

การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๑) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือคู่สมรส การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๒) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่าเป็นกรณีใด ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕๙ แก้ไขวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ไม่มีการแก้ไข

ของมาตรา ๑๕๔๕

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๕ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงต่อเด็กว่าตนมิได้เป็นบุตรสืบสายโลหิตของชายผู้เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตของมารดาตน เด็กจะร้องขอต่ออัยการให้ฟ้องคดีปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายนั้นก็ได้

การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเด็กได้รู้ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติภาวะว่าตนมิได้เป็นบุตรของชายผู้เป็นคู่สมรสคู่ชีวิตของมารดา ห้ามอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กบรรลุนิติภาวะ แต่ถ้าเด็กรู้ข้อเท็จจริงดังกล่าวหลังจากบรรลุนิติภาวะแล้ว ห้ามอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กรู้เหตุนั้น”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๔๕ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงต่อเด็กว่าตนมิได้เป็นบุตรสืบสายโลหิตของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสของมารดาตน เด็กจะร้องขอต่ออัยการให้ฟ้องคดีปฏิเสธความเป็นบุตรขอด้วยกฎหมายของชายนั้นก็ได้อ

การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเด็กได้รู้ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติภาวะว่าตนมิได้เป็นบุตรของชายผู้เป็นสามีหรือคู่สมรสของมารดา ห้ามอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กบรรลุนิติภาวะ แต่ถ้าเด็กรู้ข้อเท็จจริงดังกล่าวหลังจากบรรลุนิติภาวะแล้ว ห้ามอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กรู้เหตุนี้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖๐ แก้ไขมาตรา ๑๕๙๘/๑๕

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๙๘/๑๕ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็น คนไร้ความสามารถและคู่สมรสคู่ชีวิตอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาลให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้อำนาจปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓)”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๙๘/๑๕ ในกรณีที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นคนไร้ความสามารถและภริยาหรือสามีหรือคู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาลให้นำบทบัญญัติว่าด้วย สิทธิและหน้าที่ของผู้อำนาจปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓)”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖๑ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๙๘/๑๗

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

ขอแปรญัตติดังนี้

“มาตรา ๑๕๙๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่สมรสคู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็น คนไร้ความสามารถและศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสคู่ชีวิตอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือมารดา หรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกันกับคู่สมรส คู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๙๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาหรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นคนไร้ความสามารถและศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือมารดา หรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกับ คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖๒ แก้ไขมาตรา ๑๕๙๘/๓๘

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๙๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดูระหว่างคู่สมรสคู่ชีวิต หรือระหว่างบิดามารดา กับบุตรนั้น ย่อมเรียกจากกันได้เมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือ ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้เพียงใดหรือไม่ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติการณ์แห่งกรณี”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๙๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดูระหว่างสามีภริยาหรือคู่สมรส หรือระหว่างบิดา มารดากับบุตรนั้น ย่อมเรียกจากกันได้เมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดู หรือได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้เพียงใดหรือไม่ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติการณ์แห่งกรณี”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖๓ แก้ไข (๓) ของมาตรา ๑๖๐๖

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกฆ่าโดยเจตนา แต่มิได้นำข้อความนั้นขึ้นร้องเรียนเพื่อเป็น ทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนี้มีให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกลจริตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้าผู้ที่ฆ่านั้นเป็นคู่สมรสคู่ชีวิตหรือผู้บุพการีหรือ ผู้สืบสันดานของตนโดยตรง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกฆ่าโดยเจตนา แต่มิได้นำข้อความนั้นขึ้นร้องเรียนเพื่อเป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนี้มีให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกลจริตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้าผู้ชำนั้นเป็น สามีภริยาหรือคู่สมรส หรือผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖๔ แก้ไข (๑) ของมาตรา ๑๖๒๕

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๑) ในเรื่องส่วนแบ่งในทรัพย์สินระหว่าง คู่สมรสคู่ชีวิต ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการหย่าโดยยินยอมทั้งสองฝ่าย อันมีบทบัญญัติเพิ่มเติมให้บริบูรณ์ในมาตรา ๑๖๓๗ และมาตรา ๑๖๓๘ และโดยเฉพาะต้องอยู่ในบังคับแห่งมาตรา ๑๕๑๓ ถึงมาตรา ๑๕๑๗ แห่งประมวลกฎหมายนี้ แต่การคิดส่วนแบ่งนั้นมีผลตั้งแต่วันที่การสมรสได้สิ้นไปด้วยเหตุความตายนั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๑) ในเรื่องส่วนแบ่งในทรัพย์สินระหว่าง สามีภริยาหรือคู่สมรส ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการหย่าโดยยินยอมทั้งสองฝ่าย อันมีบทบัญญัติเพิ่มเติมให้บริบูรณ์ในมาตรา ๑๖๓๗ และมาตรา ๑๖๓๘ และโดยเฉพาะต้องอยู่ในบังคับแห่งมาตรา ๑๕๑๓ ถึงมาตรา ๑๕๑๗ แห่งประมวลกฎหมายนี้ แต่การคิดส่วนแบ่งนั้นมีผลตั้งแต่วันที่การสมรสได้สิ้นไปด้วยเหตุความตายนั้น”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖๕ แก้ไขมาตรา ๑๖๒๘

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๖๒๘ คู่สมรสคู่ชีวิต ที่ร้างกันหรือแยกกันอยู่โดยยังมิได้หย่าขาดจากกัน ตามกฎหมาย มิได้สิ้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบมรดกซึ่งกันและกัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๖๒๘ สามีภริยาหรือคู่สมรส ที่ร้างกันหรือแยกกันอยู่โดยยังมิได้หย่าขาดจากกัน ตามกฎหมาย มิได้สิ้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบมรดกซึ่งกันและกัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๗

ไม่มีการแก้ไข

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๖๗ ๖๓๖.....

ควรแก้ไขวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีทับัญญัตติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดสิทธิ หน้าที่ สภานิติบัญญัติ ศาลฎีกา ศาลปกครอง ศาลอาญา ศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลล้มละลาย ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก สภานิติบัญญัติ หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๙

ไม่มีการแก้ไข

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่า เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับครอบครัวในครั้งนี้อย่างคงหลักการสำคัญเรื่องชาย หญิง โดยกำเนิดและความเป็นสามีภริยาระหว่างชายและหญิงในปัจจุบันไว้ และได้เพิ่มเนื้อหาโดยมีเจตนารมณ์สำคัญที่ต้องการให้การก่อตั้งครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู และความสัมพันธ์ในด้านอื่น ๆ ตามกฎหมายของชาย หญิง และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ในฐานะที่เป็นสามี ภริยา หรือคู่สมรสกันนั้น มีเนื้อหาที่กว้างขวางและครอบคลุมเพื่อรับรองและคุ้มครองสิทธิ หน้าที่ และสถานะทางครอบครัวของบุคคลดังกล่าวในฐานะที่เป็นสามี ภริยา คู่สมรส บิดา มารดา และบุตร ให้มีความเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงวิถีทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศสภาพ การแสดงออกทางเพศสภาพ และคุณลักษณะทางเพศของบุคคล และไม่ให้นำเอาความแตกต่างทางเพศดังกล่าวมาเป็นข้อจำกัดในทางกฎหมาย แต่อย่างไรก็ดี การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับครอบครัวในครั้งนี้น่าจะเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการแก้ไขข้อจำกัดเกี่ยวกับเรื่องเพศที่มีอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น ในขณะที่ยังอาจมีกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับที่มีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์นั้น ดังนั้น เพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ดังกล่าวอย่างแท้จริง คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญจึงมีข้อสังเกตดังต่อไปนี้

๘.๑ ในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ครั้งนี้ ปรากฏว่ามีบางมาตราที่ยังคงมีประเด็นที่เป็นปัญหาเนื่องจากมีเนื้อหาที่จำกัดไว้สำหรับบุคคลเฉพาะตามเพศกำเนิด การใช้ถ้อยคำยังไม่แสดงถึงความเป็นกลางทางเพศเช่นเดียวกับที่มีอยู่ในเนื้อหาของหลายมาตรา นอกจากนั้น เนื้อหาที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมส่วนใหญ่จะเน้นไปในเรื่องการหมั้นหรือการสมรสเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมไปถึงการสร้าง “ครอบครัว” รวมทั้งการดูแลและอุปการะเลี้ยงดู “เด็ก” ซึ่งเป็นบุตรของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศด้วย เช่น มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๕๓ มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๑๕๐๔ มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๑๕๑๐ มาตรา ๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๓๗ หรือมาตรา ๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๓๘ เป็นต้น นอกจากนี้ โดยที่ในปัจจุบันปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ชายข้ามเพศ ทอม (Tom) เควียร์ (Queer) และนอนไบนารี (Non - Binary) ซึ่งมีเพศกำเนิดเป็นหญิง และมีลักษณะทางกายภาพตามธรรมชาติที่ไม่ได้ผ่าตัดมดลูกออกไป และยังสามารถตั้งครรภให้กำเนิดบุตรได้ หรือผู้หญิงข้ามเพศ เควียร์ (Queer) และนอนไบนารี (Non - Binary) ซึ่งมีเพศกำเนิดเป็นชายแต่มีการปลูกถ่ายมดลูกและสามารถตั้งครรภให้กำเนิดบุตรได้ในอนาคต หรือโดยวิวัฒนาการทางการแพทย์ที่ทันสมัย สามารถให้กำเนิดบุตรโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ได้ ซึ่งแม้จะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัย

เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่แล้วก็ตาม แต่เนื้อหาในพระราชบัญญัติดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มบุคคลดังกล่าว ดังนั้น สมควรมีการศึกษาและพิจารณาดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายต่าง ๆ เพิ่มเติม รวมทั้งหาข้อสรุปหรือแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่เกี่ยวข้องกับเด็กด้วย

๘.๒ แม้ว่าร่างมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง จะได้บัญญัติให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึงสามี ภริยา หรือสามีภริยา ให้ถือว่าอ้างถึงคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ในการใช้บังคับกฎหมายอาจมีปัญหาว่าเป็นการอ้างถึงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น หรืออ้างถึงคู่สมรสทั้งสองฝ่าย ดังนั้น ในการแปลความว่าเมื่อใดคำว่า “คู่สมรส” ในบทบัญญัตินั้นจะหมายถึงคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่เพียงฝ่ายเดียวหรือหมายถึงคู่สมรสทั้งสองฝ่าย จึงต้องพิจารณาถ้อยคำหรือบริบทของบทบัญญัตินั้นเป็นกรณี ๆ ไป

๘.๓ เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบันมีทั้งผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาโดยจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายและผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย ดังนั้น การอ้างถึงผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย จึงไม่น่าจะอยู่ในความหมายของ “คู่สมรส” ตามร่างมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง (เพราะ “คู่สมรส” ตามความในวรรคหนึ่ง หมายถึงคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์) แต่น่าจะอยู่ในความหมายของร่างมาตรา ๖๗ วรรคสอง ที่กำหนดว่า ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนด สิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับสามี ภริยา หรือสามีภริยาไว้แตกต่างกัน

๘.๔ แม้ว่ากฎหมายบางฉบับจะใช้คำว่า “ภรรยา” โดยมิได้ใช้คำว่า “ภริยา” เหมือนดังเช่นที่ปรากฏในร่างมาตรา ๖๗ และร่างมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ตาม แต่เนื่องจากคำว่า “ภรรยา” และ คำว่า “ภริยา” นี้ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นคำที่มีความหมายเหมือนกันเพียงแต่เขียนคำสะกดแตกต่างกันตามหลักภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ คำว่า “ภริยา” ในร่างมาตรา ๖๗ และร่างมาตรา ๖๘ จึงย่อมหมายถึงการใช้คำว่า “ภรรยา” ตามที่มีการใช้ในกฎหมายฉบับอื่นด้วย

๘.๕ ความในวรรคสองของมาตรา ๖๗ ที่ไม่ให้นำเอาเนื้อหาในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่กรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา หรือสามีภริยาไว้แตกต่างกันนั้น ข้อยกเว้นดังกล่าวน่าจะมิได้มีเจตนาให้มีผลใช้บังคับเช่นนั้นตลอดไป แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการทบทวนกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ ด้วย

๘.๖ ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๘ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ ที่ดำเนินการทบทวนกฎหมายในความรับผิดชอบที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา สามีภริยา หรือคู่สมรส เพื่อรองรับสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องให้แก่คู่สมรส ให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้และให้เหมาะสมกับเพศสภาพของคู่สมรสด้วยนั้น ในการทบทวนดังกล่าวควรรวมไปถึงการทบทวนกฎหมายที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับเด็กที่เกี่ยวข้องกับคู่สมรสนั้นด้วย นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการพิจารณาที่ชัดเจนว่าในกรณีใดบ้างที่กฎหมายควรกำหนดให้มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ และมีแนวทางปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานที่สอดคล้องและสอดคล้องกันให้ดำเนินการไปในแนวทางเดียวกัน

๘.๗ ความในวรรคสองของมาตรา ๖๘ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการทบทวนกฎหมายในความรับผิดชอบ ต้องเสนอผลการทบทวนต่อคณะรัฐมนตรี ภายใน ๑๘๐ วันนั้น ผลการทบทวนที่ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ย่อมต้องหมายถึง ผลการทบทวนกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายด้วย การที่ความในวรรคสองดังกล่าว บัญญัติเป็นเงื่อนไขไว้สำหรับกรณีที่ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าต้องเสนอผลการทบทวนพร้อมทั้ง ร่างกฎหมายนั้น ไม่ได้มีความหมายเป็นการสร้างข้อจำกัดว่าหากทบทวนแล้วเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายก็ไม่ต้องเสนอผลการทบทวนต่อคณะรัฐมนตรีแต่อย่างใด

๘.๘ โดยที่พระราชบัญญัตินี้จะมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายเมื่อพ้นระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวอาจมีปัญหาในการปฏิบัติ หรือการแปลความตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องได้ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น ในระหว่างเวลา ๑๒๐ วันดังกล่าว หน่วยงานต่าง ๆ และผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ควรดำเนินการโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ที่ต้องการสร้างความเท่าเทียมนั้นเป็นสำคัญด้วย

นอกจากนี้ หน่วยงานทั้งหลายควรศึกษากฎหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน หากปรากฏว่ามีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี หรือแนวปฏิบัติในเรื่องใดยังมีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ดังกล่าว และเนื้อหาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับครอบครัวที่แก้ไขเพิ่มเติมในครั้ง นี้ ก็ควรพิจารณาดำเนินการเพื่อแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี หรือแนวปฏิบัติในเรื่องนั้นให้สอดคล้องกันต่อไป

๙. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิม รวมทั้ง
ข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นางสาวปิยฉวี วัฒนเฉลิม)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

วุฒิสภา

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้บุคคลสองคนไม่ว่าเพศใดสามารถทำการหมั้นหรือสมรสกันได้

(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๓๕ มาตรา ๑๔๓๗ มาตรา ๑๔๔๘ มาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ มาตรา ๑๔๕๑ มาตรา ๑๔๕๒ มาตรา ๑๔๕๘ และมาตรา ๑๔๖๐)

(๒) แก้ไขคำว่า “ชาย” “หญิง” “สามี” “ภรรยา” และ “สามีภรรยา” เป็น “บุคคล” “ผู้หมั้น” “ผู้รับหมั้น” และ “คู่สมรส” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมคู่หมั้นหรือคู่สมรสไม่ว่าจะมีเพศใด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ มาตรา ๑๙๓/๒๒ มาตรา ๑๔๓๙ มาตรา ๑๔๔๐ มาตรา ๑๔๔๑ มาตรา ๑๔๔๒ มาตรา ๑๔๔๓ มาตรา ๑๔๔๕ มาตรา ๑๔๔๖ มาตรา ๑๔๔๗/๑ หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา มาตรา ๑๔๖๑ มาตรา ๑๔๖๒ มาตรา ๑๔๖๓ หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา มาตรา ๑๔๖๕ มาตรา ๑๔๖๙ มาตรา ๑๔๗๐ มาตรา ๑๔๗๕ มาตรา ๑๔๗๖ มาตรา ๑๔๗๖/๑ มาตรา ๑๔๗๗ มาตรา ๑๔๗๙ มาตรา ๑๔๘๑ มาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ มาตรา ๑๔๘๔/๑ มาตรา ๑๔๘๕ มาตรา ๑๔๘๖ มาตรา ๑๔๘๗ มาตรา ๑๔๘๘ มาตรา ๑๔๘๙ มาตรา ๑๔๙๐ มาตรา ๑๔๙๑ มาตรา ๑๔๙๒ มาตรา ๑๔๙๒/๑ มาตรา ๑๔๙๓ มาตรา ๑๔๙๘ มาตรา ๑๔๙๙ มาตรา ๑๕๐๔ มาตรา ๑๕๑๕ มาตรา ๑๕๑๖ มาตรา ๑๕๑๗ มาตรา ๑๕๒๐ มาตรา ๑๕๒๒ มาตรา ๑๕๒๓ มาตรา ๑๕๓๐ มาตรา ๑๕๓๒ มาตรา ๑๕๓๓ มาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๗ มาตรา ๑๕๓๘ มาตรา ๑๕๓๙ มาตรา ๑๕๔๑ มาตรา ๑๕๔๒ มาตรา ๑๕๔๓ มาตรา ๑๕๔๔ มาตรา ๑๕๔๕ มาตรา ๑๕๔๘/๑๕ มาตรา ๑๕๔๘/๑๗ มาตรา ๑๕๔๘/๓๘ มาตรา ๑๖๐๖ มาตรา ๑๖๒๕ และมาตรา ๑๖๒๘)

(๓) เพิ่มเหตุเรียกค่าทดแทนและเหตุฟ้องหย่าให้ครอบคลุมกรณีที่คู่หมั้นหรือคู่สมรสฝ่ายหนึ่งไปมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นเพศใด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๕๑๖ (๑))

(๔) แก้ไขเงื่อนไขระยะเวลาการสมรสใหม่ตามมาตรา ๑๔๕๓ ให้ใช้เฉพาะกับกรณีที่ยู้งที่มีชายเป็นคู่สมรสเดิมจะสมรสใหม่กับชายเท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๕๓)

(๕) กำหนดให้มาตรา ๑๕๐๔ วรรคสอง กรณีหญิงมีครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ มีผลใช้บังคับเฉพาะกรณีการสมรสระหว่างชายหญิงเท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๐๔)

(๖) แก้ไขการอ้างอิงเลขมาตราที่บัญญัติเกี่ยวกับการร้องขอต่อศาลให้สั่งให้บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๐๘ วรรคสอง)

(ข)

(๗) กำหนดให้มาตรา ๑๕๑๐ วรรคสอง กรณีหญิงมีครรภ์ก่อนอายุครบ ยี่สิบปีบริบูรณ์ มีผลใช้บังคับเฉพาะกรณีการสมรสระหว่างชายหญิงเท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๑๐)

(๘) เพิ่มเหตุฟ้องหย่าให้สอดคล้องกับลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส เพศเดียวกัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๑๖ (๑๐))

เหตุผล

โดยที่สถาบันครอบครัวเป็นหน่วยสำคัญในการพัฒนาสังคมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน แต่การก่อตั้งครอบครัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จำกัดเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวระหว่างบุคคลที่มีเพศเดียวกันโดยกำเนิด โดยมีการอุปการะเลี้ยงดูและมีความสัมพันธ์ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างไปจากคู่สมรสที่เป็นชายและหญิง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เพื่อรองรับให้บุคคลเพศเดียวกันสามารถหมั้นและสมรสกันได้ ซึ่งจะทำให้มีสิทธิ หน้าที่ และสถานะทางครอบครัวเท่าเทียมกับคู่สมรสที่เป็นชายและหญิง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวที่ก่อตั้งขึ้นระหว่างบุคคลไม่ว่าจะมีเพศใด เว้นแต่จะเป็นกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องครอบครัวหรือมรดกไว้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๓๕ การหมั้นจะทำได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๓๗ การหมั้นจะสมบูรณ์เมื่อฝ่ายผู้หมั้นได้ส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้นให้แก่ผู้รับหมั้นเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น

เมื่อหมั้นแล้วให้ของหมั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับหมั้น

สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่ายผู้หมั้นให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือผู้ปกครองฝ่ายผู้รับหมั้น แล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่ผู้รับหมั้นยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรสโดยมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้รับหมั้นหรือโดยมีพฤติการณ์ซึ่งฝ่ายผู้รับหมั้นต้องรับผิดชอบ ทำให้ผู้หมั้นไม่สมควรหรือไม่อาจสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น ฝ่ายผู้หมั้นเรียกสินสอดคืนได้

ถ้าจะต้องคืนของหมั้นหรือสินสอดตามหมวดนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๑๒ ถึงมาตรา ๔๑๘ แห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยลาภมิควรได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๓๙ เมื่อมีการหมั้นแล้ว ถ้าฝ่ายใดผิดสัญญาหมั้นอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียกให้รับผิดชอบ ค่าทดแทน ในกรณีที่ฝ่ายผู้รับหมั้นเป็นฝ่ายผิดสัญญาหมั้นให้คืนของหมั้นแก่ฝ่ายผู้หมั้นด้วย”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๐ ค่าทดแทนนั้นอาจเรียกได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ทดแทนความเสียหายต่อกายหรือชื่อเสียงแก่ผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นนั้น
- (๒) ทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่คู่หมั้น บิดามารดา หรือบุคคลผู้กระทำการในฐานะเช่นบิดามารดาได้ใช้จ่ายหรือต้องตกเป็นลูกหนี้เนื่องในการเตรียมการสมรสโดยสุจริตและตามสมควร
- (๓) ทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่คู่หมั้นได้จัดการทรัพย์สินหรือการอื่นอันเกี่ยวแก่อาชีพหรือทางทำมาหาได้ของตนไปโดยสมควรด้วยการคาดหมายว่าจะได้มีการสมรส

ในกรณีที่ผู้รับหมั้นเป็นผู้มีสิทธิได้ค่าทดแทน ศาลอาจชี้ขาดว่า ของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับหมั้นนั้นเป็นค่าทดแทนทั้งหมดหรือเป็นส่วนหนึ่งของค่าทดแทนที่ผู้รับหมั้นพึงได้รับ หรือศาลอาจให้ค่าทดแทนโดยไม่คำนึงถึงของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับหมั้นนั้นก็ได้”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๑ ถ้าคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งตายก่อนสมรส อีกฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องค่าทดแทนมิได้ ส่วนของหมั้นหรือสินสอดนั้นไม่ว่าผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นตาย ผู้รับหมั้นหรือฝ่ายผู้รับหมั้นไม่ต้องคืนให้แก่ฝ่ายผู้หมั้น”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๒ และมาตรา ๑๔๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๒ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้รับหมั้นทำให้ผู้หมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น ผู้หมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้และให้ผู้รับหมั้นคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น

มาตรา ๑๔๔๓ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้หมั้นทำให้ผู้รับหมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้หมั้นนั้น ผู้รับหมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้โดยมิต้องคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๕ คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของตน หรือผู้ซึ่งกระทำกับคู่หมั้นของตนเพื่อสนองความใคร่ของผู้นั้นหรือคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๔๖ คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่ต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๔๔๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหกเดือน นับแต่วันที่ผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำการดังกล่าว”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๘ มาตรา ๑๔๔๙ และมาตรา ๑๔๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๘ การสมรสจะกระทำได้อีกเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้

มาตรา ๑๔๔๙ การสมรสจะกระทำมิได้ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นบุคคลวิกลจริต หรือเป็นบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

มาตรา ๑๔๕๐ บุคคลสองคนซึ่งเป็นญาติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปหรือลงมาก็ดี เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาก็ดี จะทำการสมรสกันไม่ได้ ความเป็นญาติดังกล่าวมานี้ ให้ถือตามสายโลหิต โดยไม่คำนึงว่าจะเป็ญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕๒ และมาตรา ๑๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๕๒ บุคคลจะทำการสมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้

มาตรา ๑๔๕๓ หญิงที่ชายผู้เป็นคู่สมรสตายหรือที่การสมรสสิ้นสุดลงด้วยประการอื่น จะทำการสมรสใหม่กับชายได้ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่งการสมรสได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามร้อยสิบวัน เว้นแต่

(๑) คลอดบุตรแล้วในระหว่างนั้น

(๒) สมรสกับคู่สมรสเดิม

(๓) มีใบรับรองแพทย์ประกาศนียบัตรหรือปริญญาซึ่งเป็นผู้ประกอบการรักษาโรค ในสาขาเวชกรรมได้ตามกฎหมายว่ามีได้มีครรภ์ หรือ

(๔) มีคำสั่งของศาลให้สมรสได้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๕๘ การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อบุคคลสองคนยินยอมเป็นคู่สมรสกันและต้องแสดงการยินยอมนั้นให้ปรากฏโดยเปิดเผยต่อหน้านายทะเบียนและให้นายทะเบียนบันทึกความยินยอมนั้นไว้ด้วย”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๖๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๖๐ เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษซึ่งไม่อาจทำการจดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียนได้ เพราะบุคคลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตาย หรืออยู่ในภาวะการรบหรือสงคราม ถ้าบุคคลทั้งสองนั้นได้แสดงเจตนาจะสมรสกันต่อหน้าบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่ ณ ที่นั้น แล้วให้บุคคลดังกล่าว จัดแจ้งการแสดงเจตนาขอทำการสมรสของบุคคลทั้งสองนั้นไว้เป็นหลักฐาน และต่อมาบุคคลทั้งสอง

ได้จดทะเบียนสมรสกันภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่อาจทำการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนได้ โดยแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนและให้นายทะเบียนจดแจ้งวัน เดือน ปี สถานที่ที่แสดงเจตนาขอทำการสมรส และพฤติการณ์พิเศษนั้นไว้ในทะเบียนสมรส ให้ถือว่าวันแสดงเจตนาขอทำการสมรสต่อบุคคลดังกล่าวเป็นวันจดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียนแล้ว”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๓

ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๖๑ คู่สมรสต้องอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรส

คู่สมรสต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตามความสามารถและฐานะของตน”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๖๒ ในกรณีที่คู่สมรสไม่สามารถที่จะอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรสโดยปกติสุขได้ หรือถ้าการอยู่ร่วมกันจะเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจหรือทำลายความผาสุกอย่างมาก คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ไม่สามารถที่จะอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรสโดยปกติสุขได้หรือฝ่ายที่จะต้องรับอันตรายหรือถูกทำลายความผาสุกอาจร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ตนอยู่ต่างหากในระหว่างที่เหตุนั้น ๆ ยังมีอยู่ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ศาลจะกำหนดจำนวนค่าอุปการะเลี้ยงดูให้ฝ่ายหนึ่งจ่ายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งตามควรแก่พฤติการณ์ก็ได้”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๖๓ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งย่อมเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรืออัยการร้องขอ และถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๔
ทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๖๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๖๕ ถ้าคู่สมรสมิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สินเป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสในเรื่องทรัพย์สินนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๙ และมาตรา ๑๔๗๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๖๙ สัญญาที่เกี่ยวกับทรัพย์สินใดที่คู่สมรสได้ทำไว้ต่อกันในระหว่างเป็นคู่สมรสกันนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้างเสียในเวลาใดที่เป็นคู่สมรสกันอยู่หรือภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาดจากการเป็นคู่สมรสกันก็ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต

มาตรา ๑๔๗๐ ทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส นอกจากที่ได้แยกไว้เป็นส่วนช่วยเหลือเป็นสินสมรส”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๗๕ ถ้าสินสมรสใดเป็นจำพวกที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๕๖ แห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือที่มีเอกสารเป็นสำคัญ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะร้องขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของร่วมกันในเอกสารนั้นก็ได้”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๗๖ คู่สมรสต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลดจำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่อาจจำนองได้

(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุดสิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์

(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เกินสามปี

(๔) ให้กู้ยืมเงิน

(๕) ให้โดยเสนาหา เว้นแต่การให้ที่พอควรแก่ฐานานุรูปของครอบครัวเพื่อการกุศล
เพื่อการสังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา

(๖) ประนีประนอมยอมความ

(๗) มอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

(๘) นำทรัพย์สินไปเป็นประกันหรือหลักประกันต่อเจ้าพนักงานหรือศาล

การจัดการสินสมรสนอกจากกรณีที่ยกเว้นไว้ในวรรคหนึ่ง คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการได้
โดยมิต้องได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๗๖/๑ แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๗๖/๑ คู่สมรสจะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗๖
ทั้งหมดหรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญาก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๔๖๕ และมาตรา ๑๔๖๖
ในกรณีดังกล่าวนี้ การจัดการสินสมรสให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนสมรส”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๗๗ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับการสงวน
บำรุงรักษาสินสมรส หรือเพื่อประโยชน์แก่สินสมรส นั้นอันเกิดแต่การฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีดังกล่าว
ให้ถือว่าเป็นหน้าที่คู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกัน”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๗๘ การใดที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกระทำ ซึ่งต้องได้รับความยินยอมร่วมกัน
และถ้าการนั้นมีกฎหมายบัญญัติให้ทำเป็นหนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ความยินยอมนั้น
ต้องทำเป็นหนังสือ”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘๑ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยกสินสมรสที่เกินกว่า
ส่วนของตนให้แก่บุคคลใดได้”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ และมาตรา ๑๔๘๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘๒ ในกรณีที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวตามสมควรแก่สภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพันสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย

ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการบ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว เป็นที่เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้

มาตรา ๑๔๘๓ ในกรณีที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าคู่สมรสฝ่ายนั้นจะกระทำ หรือกำลังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการสินสมรสอันพึงเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิให้กระทำการนั้นได้

มาตรา ๑๔๘๔ ถ้าคู่สมรสฝ่ายซึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรส

(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่เสียหายถึงขนาด

(๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีกฝ่ายหนึ่ง

(๓) มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือทำหนี้เกินกึ่งหนึ่งของสินสมรส

(๔) ขัดขวางการจัดการสินสมรสของอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๕) มีพฤติการณ์ปรากฏว่าจะทำความเสียหายให้แก่สินสมรส

อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งอนุญาตให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสแต่ผู้เดียวหรือสั่งให้แยกสินสมรสได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีคำขอ ศาลอาจกำหนดวิธีคุ้มครองชั่วคราวเพื่อจัดการสินสมรสได้ตามที่เห็นสมควร และหากเป็นกรณีฉุกเฉินให้นำบทบัญญัติเรื่องคำขอในเหตุฉุกเฉินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ

มาตรา ๑๔๘๔/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ หรือมาตรา ๑๔๘๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘๕ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรส โดยเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วมจัดการในการนั้นได้ ถ้าการที่จะทำเช่นนั้นจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๖ และมาตรา ๑๔๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘๖ เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดตามความในมาตรา ๑๔๘๒ วรรคสอง มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ มาตรา ๑๔๘๔/๑ หรือมาตรา ๑๔๘๕ อันเป็นคุณสมบัติผู้ร้องขอ หรือตามมาตรา ๑๔๙๑ มาตรา ๑๔๙๒/๑ หรือมาตรา ๑๔๙๘/๑๗ หรือเมื่อคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ศาลแจ้งไปยังนายทะเบียนเพื่อจดแจ้งไว้ในทะเบียนสมรส

มาตรา ๑๔๘๗ ในระหว่างที่เป็นคู่สมรสกัน ฝ่ายใดจะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ เว้นแต่เป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีที่ฟ้องร้องเพื่อการปฏิบัติหน้าที่หรือรักษาสีทธิระหว่างคู่สมรส ตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในประมวลกฎหมายนี้ หรือที่ประมวลกฎหมายนี้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้คู่สมรสฟ้องร้องกันเองได้ หรือเป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าฤชาธรรมเนียมที่ยังมิได้ชำระ ตามคำพิพากษาของศาล”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๘ และมาตรา ๑๔๘๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องรับผิดชอบส่วนตัวเพื่อชำระหนี้ที่ก่อไว้ก่อน หรือระหว่างสมรส ให้ชำระหนี้ด้วยสินส่วนตัวของฝ่ายนั้นก่อน เมื่อไม่พอจึงให้ชำระด้วยสินสมรส ที่เป็นส่วนของฝ่ายนั้น

มาตรา ๑๔๘๙ ถ้าคู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกัน ให้ชำระหนี้จากสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๙๐ หนี้ที่คู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้

(๑) หนี้เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควรแก่อัตรา

(๒) หนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส

(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งคู่สมรสทำด้วยกัน

(๔) หนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว แต่อีกฝ่ายหนึ่ง

ได้ให้สัตยาบัน”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๙๑ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย สิ้นสมรส ย่อมแยกจากกันโดยอำนาจกฎหมายนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายนั้น”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๙๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๙๒ เมื่อได้แยกสิ้นสมรสตามมาตรา ๑๔๘๔ วรรคสอง มาตรา ๑๔๙๑ หรือมาตรา ๑๔๙๘/๑๗ วรรคสองแล้ว ให้ส่วนที่แยกออกตกเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และบรรดาทรัพย์สินที่ฝ่ายใดได้มาในภายหลังไม่ให้ถือเป็นสินสมรส แต่ให้เป็นสินส่วนตัวของฝ่ายนั้น และสินสมรสที่คู่สมรสได้มาโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือตามมาตรา ๑๔๗๔ (๒) ในภายหลัง ให้ตกเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสฝ่ายละครึ่ง”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๒/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๙๒/๑ ในกรณีที่มีการแยกสิ้นสมรสโดยคำสั่งศาล การยกเลิกการแยกสิ้นสมรส ให้กระทำได้เมื่อคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาล และศาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิก แต่ถ้าคู่สมรสอีกฝ่ายคัดค้าน ศาลจะสั่งยกเลิกการแยกสิ้นสมรสได้ต่อเมื่อเหตุแห่งการแยกสิ้นสมรสได้สิ้นสุดลงแล้ว

เมื่อมีการยกเลิกการแยกสิ้นสมรสตามวรรคหนึ่ง หรือการแยกสิ้นสมรสสิ้นสุดลงเพราะคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ทรัพย์สินที่เป็นสินส่วนตัวอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งหรือในวันที่พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ยังคงเป็นสินส่วนตัวต่อไปตามเดิม”

มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๙๓ ในกรณีที่ไม่มีสินสมรสแล้ว คู่สมรสต้องช่วยกันออกค่าใช้จ่าย สำหรับการบ้านเรือนตามส่วนมากและน้อยแห่งสินส่วนตัวของตน”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๙๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๔๔๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๙ การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ หรือมาตรา ๑๔๕๘ ไม่ทำให้ผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อมสิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นโมฆะ

การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ไม่ทำให้ผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อมสิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้นรู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ แต่การสมรสที่เป็นโมฆะดังกล่าว ไม่ทำให้คู่สมรสเกิดสิทธิรับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรมของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง”

มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้าศาลมิได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจนบุคคลทั้งสองมีอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ หรือในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิง เมื่อหญิงมีครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ ให้ถือว่าการสมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่วเวลาสมรส”

มาตรา ๔๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๐๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้บุคคลซึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้สั่งให้บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถตามมาตรา ๒๘ ขอเพิกถอนการสมรสได้ด้วย แต่ถ้าผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นคนวิกลจริตที่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ บุคคลดังกล่าวจะร้องขอเพิกถอนการสมรสก็ได้ แต่ต้องขอให้ศาลสั่งให้คนวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถพร้อมกันด้วย ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอให้ศาลสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกคำขอเพิกถอนการสมรสของบุคคลดังกล่าวนั้นเสียด้วย”

มาตรา ๔๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๑๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สิทธิขอเพิกถอนการสมรสตามมาตรานี้เป็นอันระงับเมื่อคู่สมรสนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์หรือในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิง เมื่อหญิงมีครรภ์”

มาตรา ๔๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายนี้ การหย่าโดยความยินยอม จะสมบูรณ์ต่อเมื่อคู่สมรสได้จดทะเบียนการหย่านั้นแล้ว”

มาตรา ๔๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๑๖ เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้

(๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉนั้นคู่สมรส เป็นชู้หรือมีชู้ ร่วมประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาจิดน หรือกระทำกับผู้อื่นหรือยอมรับการกระทำของผู้อื่นเพื่อสนองความใคร่ ของตนหรือผู้อื่นเป็นอาจิดน อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๒) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประพฤติชั่ว ไม่ว่าจะความประพฤติชั่วนั้นจะเป็นความผิดอาญา หรือไม่ ถ้าเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่ง

(ก) ได้รับความอับอายขายหน้าอย่างร้ายแรง

(ข) ได้รับความดูถูกเกลียดชังเพราะเหตุที่คงเป็นคู่สมรสของฝ่ายที่ประพฤติชั่วอยู่ต่อไป หรือ

(ค) ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร ในเมื่อเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ ร่วมกันฉนั้นคู่สมรสมาค่านึงประกอบ

อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๓) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำร้าย หรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หรือหมิ่นประมาท หรือเหยียดหยามอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ถ้าเป็นการร้ายแรง อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจงใจละทิ้งร้างอีกฝ่ายหนึ่งไปเกินหนึ่งปี อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔/๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และได้ถูกจำคุกเกินหนึ่งปี ในความผิดที่อีกฝ่ายหนึ่งมิได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิดหรือยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้นด้วย และการเป็นคู่สมรสกันต่อไปจะเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๔/๒) คู่สมรสสมัคใจแยกกันอยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉนั้นคู่สมรสได้โดยปกติสุข ตลอดมาเกินสามปี หรือแยกกันอยู่ตามคำสั่งของศาลเป็นเวลาเกินสามปี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๕) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ หรือไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ เป็นเวลาเกินสามปีโดยไม่มีใครทราบแน่ว่าเป็นตายร้ายดีอย่างไร อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๖) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ให้ความช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูอีกฝ่ายหนึ่งตามสมควร หรือทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อการที่เป็นคู่สมรสอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ ถ้าการกระทำนั้นถึงขนาดที่อีกฝ่ายหนึ่ง

เดือดร้อนเกินควรในเมื่อเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสมาค้ำประกันประกอบ อีกฝ่ายหนึ่งนั้น ฟ้องหย่าได้

(๗) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งวิกลจริตตลอดมาเกินสามปี และความวิกลจริตนั้นมีลักษณะ ยากจะหายได้ กับทั้งความวิกลจริตถึงขนาดที่จะทนอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสต่อไปไม่ได้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๘) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดทัณฑ์บนที่ทำให้ไว้เป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

(๙) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นโรคติดต่ออย่างร้ายแรงอันอาจเป็นภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่ง และโรคนี้อาจจะหายได้ อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้

(๑๐) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสภาพร่างกายทำให้ไม่อาจร่วมประเวณี หรือไม่อาจ กระทำการหรือยอมรับการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของอีกฝ่ายได้ตลอดกาล อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้”

มาตรา ๔๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๑๗ เหตุฟ้องหย่าตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) และ (๒) ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่กรณี ได้ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำที่เป็นเหตุหย่านั้น ฝ่ายที่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจนั้น จะยกเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้

เหตุฟ้องหย่าตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑๐) ถ้าเกิดเพราะการกระทำของอีกฝ่ายหนึ่ง อีกฝ่ายหนึ่งนั้นจะยกเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้

ในกรณีฟ้องหย่าโดยอาศัยเหตุแห่งการผิดทัณฑ์บนตามมาตรา ๑๕๑๖ (๘) นั้น ถ้าศาลเห็นว่า ความประพฤติของคู่สมรสอันเป็นเหตุให้ทำทัณฑ์บนเป็นเหตุเล็กน้อยหรือไม่สำคัญเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน ฉันคู่สมรสโดยปกติสุข ศาลจะไม่พิพากษาให้หย่าก็ได้”

มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความยินยอม ให้คู่สมรสทำความตกลงเป็นหนังสือ ว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามิได้ตกลงกันหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด”

มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าคู่สมรสหย่าโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาหย่า ว่าคู่สมรสทั้งสองฝ่าย หรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด”

มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดู หรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น

คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไปในการทำงานของคู่ หรือจากผู้ซึ่งแสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งในการทำงานของคู่ก็ได้

ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้อีกฝ่ายหนึ่งกระทำการตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) หรือให้ผู้อื่นกระทำการตามวรรคสอง คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นจะเรียกค่าทดแทนไม่ได้”

มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๓๐ ขณะคดีฟ้องหย่าอยู่ในระหว่างพิจารณา ถ้าฝ่ายใดร้องขอศาลอาจสั่งชั่วคราว ให้จัดการตามที่เห็นสมควร เช่น ในเรื่องสินสมรส ที่พักอาศัย การอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรสและการพิทักษ์อุปการะเลี้ยงดูบุตร”

มาตรา ๕๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๒ และมาตรา ๑๕๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อหย่ากันแล้วให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรส

แต่ในระหว่างคู่สมรส

(ก) ถ้าเป็นการหย่าโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรส ตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า

(ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่างคู่สมรสนั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า

มาตรา ๑๕๓๓ เมื่อหย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้คู่สมรสแต่ละฝ่ายได้ส่วนเท่ากัน”

มาตรา ๕๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๓๖ เด็กเกิดแต่หญิงขณะเป็นคู่สมรสกับชายหรือภายในสามร้อยสิบวัน นับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรส หรือเคยเป็นคู่สมรส แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๓๗ ในกรณีที่หญิงทำการสมรสใหม่นั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๓ และคลอดบุตรภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเด็กที่เกิด แต่หญิงนั้นเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคนใหม่ และห้ามมิให้นำข้อสันนิษฐาน ในมาตรา ๑๕๓๖ ที่ว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสเดิมมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่มีคำพิพากษาของศาลแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคนใหม่นั้น”

มาตรา ๕๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๓๘ ในกรณีที่บุคคลสมรสฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ เด็กที่เกิดในระหว่างการสมรส ที่ฝ่าฝืนนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสซึ่งได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลัง ในกรณีที่หญิงสมรสฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ถ้ามีคำพิพากษาถึงที่สุดแสดงว่าเด็กมิใช่บุตร ชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสซึ่งได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลังให้นำข้อสันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ มาใช้บังคับ”

มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๓๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๓๙ ในกรณีที่สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็น คู่สมรสตามมาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๗ หรือมาตรา ๑๕๓๘ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะไม่รับเด็ก เป็นบุตรของตนก็ได้ โดยฟ้องเด็กกับมารดาเด็กร่วมกันเป็นจำเลยและพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้อยู่ร่วมกับมารดาเด็ก ในระยะเวลาตั้งครรภ์คือระหว่างหนึ่งร้อยแปดสิบวันถึงสามร้อยสิบวันก่อนเด็กเกิด หรือตนไม่สามารถเป็นบิดา ของเด็กได้เพราะเหตุอย่างอื่น”

มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๔๑ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ตามมาตรา ๑๕๓๙ ไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าตนเป็นผู้แจ้งการเกิดของเด็กในทะเบียนคนเกิดเองว่าเป็นบุตรของตน หรือจัดหรือยอมให้มีการแจ้งดังกล่าว”

มาตรา ๕๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔๒ และมาตรา ๑๕๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๔๒ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส ต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันรู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก

ในกรณีที่มีคำพิพากษาของศาลแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสคนใหม่ตามมาตรา ๑๕๓๗ หรือชายผู้เป็นคู่สมรสในการสมรสครั้งหลังตามมาตรา ๑๕๓๘ ถ้าชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสซึ่งต้องด้วยบทสันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของตนตามมาตรา ๑๕๓๖ ประสงค์จะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ให้ฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ยังมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๑๕๔๓ ในกรณีที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสได้ฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรแล้ว และตายก่อนคดีนั้นถึงที่สุด ผู้มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กนั้น จะขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่หรืออาจถูกเรียกให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสก็ได้”

มาตรา ๕๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๔๔ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ผู้มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กอาจฟ้องได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสตายก่อนพ้นระยะเวลาที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะพึงฟ้องได้

(๒) เด็กเกิดภายหลังการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส

การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๑) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๒) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่ยังรู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่าเป็นกรณีใด ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก”

มาตรา ๕๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๔๕ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงต่อเด็กว่าตนมิได้เป็นบุตรสืบสายโลหิตของชายผู้เป็นคู่สมรสของมารดาตน เด็กจะร้องขอต่ออัยการให้ฟ้องคดีปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายนั้นก็ได้

การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเด็กได้รู้ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติภาวะว่าตนมิได้เป็นบุตรของชายผู้เป็นคู่สมรสของมารดา ห้ามอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กบรรลุนิติภาวะ แต่ถ้าเด็กรู้ข้อเท็จจริงดังกล่าวหลังจากบรรลุนิติภาวะแล้ว ห้ามอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กรู้เหตุนี้”

มาตรา ๖๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙๘/๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๙๘/๑๕ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถ และคู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้อำนาจปกครองมาใช้บังคับ โดยอนุโลม เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓)”

มาตรา ๖๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๙๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถ และศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือมารดาหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสรวมกันกับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้”

มาตรา ๖๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙๘/๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๙๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดูระหว่างคู่สมรส หรือระหว่างบิดามารดากับบุตรนั้น ย่อมเรียกจากกันได้เมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้เพียงใดหรือไม่ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติการณ์แห่งกรณี”

มาตรา ๖๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๖๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกฆ่าโดยเจตนา แต่มิได้นำข้อความนั้นขึ้นร้องเรียนเพื่อเป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนีมิให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกลจริตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้าผู้ชำนั้นเป็นคู่สมรสหรือผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง”

มาตรา ๖๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๖๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ในเรื่องส่วนแบ่งในทรัพย์สินระหว่างคู่สมรสให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการหย่าโดยยินยอมทั้งสองฝ่าย อันมีบทบัญญัติเพิ่มเติมให้บริบูรณ์ในมาตรา ๑๖๓๗

และมาตรา ๑๖๓๘ และโดยเฉพาะต้องอยู่ในบังคับแห่งมาตรา ๑๕๑๓ ถึงมาตรา ๑๕๑๗ แห่งประมวลกฎหมายนี้ แต่การคิดส่วนแบ่งนั้นมีผลตั้งแต่วันที่การสมรสได้สิ้นไปด้วยเหตุความตายนั้น”

มาตรา ๖๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๒๘ คู่สมรสที่ร้างกันหรือแยกกันอยู่โดยยังมีได้หย่าขาดจากกันตามกฎหมาย มิได้สิ้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบมรดกซึ่งกันและกัน”

มาตรา ๖๖ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับแก่กรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องครอบครัวหรือมรดกไว้เป็นการเฉพาะ

มาตรา ๖๗ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสามี ภริยา หรือสามีภริยา ให้ถือว่าอ้างถึงคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรส ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา หรือสามีภริยาไว้แตกต่างกัน

มาตรา ๖๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามกฎหมาย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ดำเนินการทบทวนกฎหมาย ในความรับผิดชอบที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา สามีภริยา หรือคู่สมรส เพื่อรองรับสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องให้แก่คู่สมรสตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้โดยต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับเพศสภาพ ของคู่สมรสด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการทบทวนตามวรรคหนึ่ง เสนอผลการทบทวน พร้อมทั้งร่างกฎหมายในกรณีที่ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๖๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ภาคผนวก

ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ร่างที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

กับร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๔๓ ภูมิลำเนาของ สามีและภริยาได้แก่ถิ่นที่อยู่ซึ่งสามี และภริยาอยู่กินด้วยกันฉันสามี ภริยา เว้นแต่สามีหรือภริยาได้ แสดงเจตนาให้ปรากฏว่ามี ภูมิลำเนาแยกต่างหากจากกัน</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๓ ภูมิลำเนาของคู่สมรส ได้แก่ถิ่นที่อยู่ซึ่งคู่สมรสอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรส เว้นแต่คู่สมรสฝ่ายใดได้แสดงเจตนาให้ปรากฏ ว่ามีภูมิลำเนาแยกต่างหากจากกัน”</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๓ ภูมิลำเนาของคู่สมรส ได้แก่ถิ่นที่อยู่ซึ่งคู่สมรสอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรส เว้นแต่คู่สมรสฝ่ายใดได้แสดงเจตนาให้ปรากฏ ว่ามีภูมิลำเนาแยกต่างหากจากกัน”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๓/๒๒ อายุ ความสิทธิเรียกร้องระหว่างสามมี ภริยา ถ้าจะครบกำหนดก่อนหรือ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรส สิ้นสุดลง อายุความนั้นยังไม่ครบ กำหนดจนกว่าจะครบหนึ่งปีนับแต่ วันที่การสมรสสิ้นสุดลง</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓/๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๓/๒๒ อายุความสิทธิ เรียกร้องระหว่างคู่สมรส ถ้าจะครบกำหนดก่อน หรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบ หนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง”</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓/๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๓/๒๒ อายุความสิทธิ เรียกร้องระหว่างคู่สมรส ถ้าจะครบกำหนดก่อน หรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบ หนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๔๓๕ การหมั้นจะ ทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุสิบ เจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๓๕ การหมั้นจะทำได้ ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ แล้ว”</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๓๕ การหมั้นจะทำได้ ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบ<u>เจ็ด</u>ปี บริบูรณ์แล้ว”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๓๗ การหมั้น จะสมบูรณ์เมื่อฝ่ายชายได้ส่งมอบ หรือโอนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้น ให้แก่หญิงเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะ สมรสกับหญิงนั้น เมื่อหมั้นแล้วให้ของหมั้นตก เป็นสิทธิแก่หญิง สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่ง ฝ่ายชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตร บุญธรรมหรือผู้ปกครองฝ่ายหญิง แล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่ หญิงยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรส โดยมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่หญิงหรือ โดยมีพฤติการณ์ซึ่งฝ่ายหญิง</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๓๗ การหมั้นจะสมบูรณ์เมื่อ ฝ่ายผู้หมั้นได้ส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินอันเป็น ของหมั้นให้แก่ผู้รับหมั้นเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะ สมรสกับผู้รับหมั้นนั้น เมื่อหมั้นแล้วให้ของหมั้นตกเป็นสิทธิ แก่ผู้รับหมั้น สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่ายผู้หมั้นให้แก่ บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือผู้ปกครอง ฝ่ายผู้รับหมั้นแล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่ผู้รับ หมั้นยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรสโดยมีเหตุสำคัญ อันเกิดแก่ผู้รับหมั้นหรือโดยมีพฤติการณ์ซึ่งฝ่าย ผู้รับหมั้นต้องรับผิดชอบ ทำให้ผู้หมั้นไม่สมควร หรือไม่อาจสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น ฝ่ายผู้หมั้น เรียกสินสอดคืนได้</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๓๗ การหมั้นจะสมบูรณ์เมื่อ ฝ่ายผู้หมั้นได้ส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินอันเป็น ของหมั้นให้แก่ผู้รับหมั้นเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะ สมรสกับผู้รับหมั้นนั้น เมื่อหมั้นแล้วให้ของหมั้นตกเป็นสิทธิ แก่ผู้รับหมั้น สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่ายผู้หมั้นให้แก่ บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือผู้ปกครองฝ่าย ผู้รับหมั้นแล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่ผู้รับ หมั้นยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรสโดยมีเหตุสำคัญ อันเกิดแก่ผู้รับหมั้นหรือโดยมีพฤติการณ์ซึ่งฝ่าย ผู้รับหมั้นต้องรับผิดชอบ ทำให้ผู้หมั้นไม่สมควร หรือไม่อาจสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น ฝ่ายผู้หมั้น เรียกสินสอดคืนได้</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ต้องรับผิดชอบ ทำให้ชายไม่สมควร หรือไม่อาจสมรสกับหญิงนั้น ฝ่าย ชายเรียกสินสอดคืนได้ ถ้าจะต้องคืนของหมั้นหรือ สินสอดตามหมวดนี้ให้นำ บทบัญญัติมาตรา ๔๑๒ ถึงมาตรา ๔๑๘ แห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วย ลามิครได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>ถ้าจะต้องคืนของหมั้นหรือสินสอดตาม หมวดนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๑๒ ถึงมาตรา ๔๑๘ แห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยลามิคร ได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม”</p>	<p>ถ้าจะต้องคืนของหมั้นหรือสินสอดตาม หมวดนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๑๒ ถึงมาตรา ๔๑๘ แห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยลามิคร ได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม”</p>	
<p>มาตรา ๑๔๓๙ เมื่อมีการ หมั้นแล้ว ถ้าฝ่ายใดผิดสัญญาหมั้น อีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียกให้รับผิดชอบ ค่าทดแทน ในกรณีที่ฝ่ายหญิงเป็น ฝ่ายผิดสัญญาหมั้นให้คืนของหมั้น แก่ฝ่ายชายด้วย</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๓๙ เมื่อมีการหมั้นแล้ว ถ้าฝ่ายใดผิดสัญญาหมั้นอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียก ให้รับผิดชอบค่าทดแทน ในกรณีที่ฝ่ายผู้รับหมั้น เป็นฝ่ายผิดสัญญาหมั้นให้คืนของหมั้นแก่ฝ่ายผู้ หมั้นด้วย”</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๓๙ เมื่อมีการหมั้นแล้ว ถ้าฝ่ายใดผิดสัญญาหมั้นอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียก ให้รับผิดชอบค่าทดแทน ในกรณีที่ฝ่ายผู้รับหมั้น เป็นฝ่ายผิดสัญญาหมั้นให้คืนของหมั้นแก่ฝ่ายผู้ หมั้นด้วย</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๔๐ ค่าทดแทนนั้น อาจเรียกได้ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ทดแทนความเสียหาย ต่อกายหรือชื่อเสียงแห่งชายหรือ หญิงนั้น</p> <p>(๒) ทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่คู่หมั้น บิดามารดา หรือบุคคลผู้กระทำการในฐานะเช่น บิดามารดาได้ใช้จ่ายหรือต้องตกเป็น ลูกหนี้เนื่องในการเตรียมการสมรส โดยสุจริตและตามสมควร</p> <p>(๓) ทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่คู่หมั้นได้จัดการ ทรัพย์สินหรือการอื่นอันเกี่ยวแก่ อาชีพหรือทางทำมาหาได้ของตน ไปโดยสมควรด้วยการคาดหมายว่า จะได้มีการสมรส</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔๐ ค่าทดแทนนี้อาจเรียกได้ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ทดแทนความเสียหายต่อกายหรือ ชื่อเสียงแห่งผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นนั้น</p> <p>(๒) ทดแทนความเสียหายเนื่องจากการ ที่คู่หมั้น บิดามารดา หรือบุคคลผู้กระทำการใน ฐานะเช่นบิดามารดาได้ใช้จ่ายหรือต้องตกเป็น ลูกหนี้เนื่องในการเตรียมการสมรสโดยสุจริต และตามสมควร</p> <p>(๓) ทดแทนความเสียหายเนื่องจากการ ที่คู่หมั้นได้จัดการทรัพย์สินหรือการอื่นอันเกี่ยว แก่อาชีพหรือทางทำมาหาได้ของตนไปโดย สมควรด้วยการคาดหมายว่าจะได้มีการสมรส ในกรณีที่ผู้รับหมั้นเป็นผู้มีสิทธิได้ค่า ทดแทน ศาลอาจชี้ขาดว่า ของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิ แก่ผู้รับหมั้นนั้นเป็นค่าทดแทนทั้งหมดหรือเป็น ส่วนหนึ่งของค่าทดแทนที่ผู้รับหมั้นพึงได้รับ</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔๐ ค่าทดแทนนี้อาจเรียกได้ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ทดแทนความเสียหายต่อกายหรือ ชื่อเสียงแห่งผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นนั้น</p> <p>(๒) ทดแทนความเสียหายเนื่องจากการ ที่คู่หมั้น บิดามารดา หรือบุคคลผู้กระทำการใน ฐานะเช่นบิดามารดาได้ใช้จ่ายหรือต้องตกเป็น ลูกหนี้เนื่องในการเตรียมการสมรสโดยสุจริต และตามสมควร</p> <p>(๓) ทดแทนความเสียหายเนื่องจากการ ที่คู่หมั้นได้จัดการทรัพย์สินหรือการอื่นอันเกี่ยว แก่อาชีพหรือทางทำมาหาได้ของตนไปโดย สมควรด้วยการคาดหมายว่าจะได้มีการสมรส ในกรณีที่ผู้รับหมั้นเป็นผู้มีสิทธิได้ค่า ทดแทน ศาลอาจชี้ขาดว่า ของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิ แก่ผู้รับหมั้นนั้นเป็นค่าทดแทนทั้งหมดหรือเป็น ส่วนหนึ่งของค่าทดแทนที่ผู้รับหมั้นพึงได้รับ</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ในกรณีที่หญิงเป็นผู้มีสิทธิได้ค่าทดแทน ศาลอาจชี้ขาดว่าของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิแก่หญิงนั้นเป็นค่าทดแทนทั้งหมดหรือเป็นส่วนหนึ่งของค่าทดแทนที่หญิงพึงได้รับ หรือศาลอาจให้ค่าทดแทนโดยไม่คำนึงถึงของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิแก่หญิงนั้นก็ได้อีก</p>	<p>หรือศาลอาจให้ค่าทดแทนโดยไม่คำนึงถึงของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับหมั้นนั้นก็ได้อีก”</p>	<p>หรือศาลอาจให้ค่าทดแทนโดยไม่คำนึงถึงของหมั้นที่ตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับหมั้นนั้นก็ได้อีก”</p>	
<p>มาตรา ๑๔๔๑ ถ้าคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งตายก่อนสมรส อีกฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องค่าทดแทนมิได้ ส่วนของหมั้นหรือสินสอดนั้นไม่ว่าผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นตาย ผู้รับหมั้นหรือฝ่ายผู้รับหมั้นไม่ต้องคืนให้แก่ฝ่ายผู้หมั้น</p>	<p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๔๑ ถ้าคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งตายก่อนสมรส อีกฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องค่าทดแทนมิได้ ส่วนของหมั้นหรือสินสอดนั้นไม่ว่าผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นตาย ผู้รับหมั้นหรือฝ่ายผู้รับหมั้นไม่ต้องคืนให้แก่ฝ่ายผู้หมั้น”</p>	<p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๔๑ ถ้าคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งตายก่อนสมรส อีกฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องค่าทดแทนมิได้ ส่วนของหมั้นหรือสินสอดนั้นไม่ว่าผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นตาย ผู้รับหมั้นหรือฝ่ายผู้รับหมั้นไม่ต้องคืนให้แก่ฝ่ายผู้หมั้น”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภา)
<p>มาตรา ๑๔๔๒ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่หญิงคู่หมั้นทำให้ชายไม่สมควรสมรสกับหญิงนั้น ชายมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้ และให้หญิงคืนของหมั้นแก่ชาย</p> <p>มาตรา ๑๔๔๓ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ชายคู่หมั้นทำให้หญิงไม่สมควรสมรสกับชายนั้น หญิงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้ โดยมีต้องคืนของหมั้นแก่ชาย</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๒ และมาตรา ๑๔๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔๒ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้รับหมั้นทำให้ผู้หมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น ผู้หมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้ และให้ผู้รับหมั้นคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น</p> <p>มาตรา ๑๔๔๓ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้หมั้นทำให้ผู้รับหมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้หมั้นนั้น ผู้รับหมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้ โดยมีต้องคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น”</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๒ และมาตรา ๑๔๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔๒ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้รับหมั้นทำให้ผู้หมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น ผู้หมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้ และให้ผู้รับหมั้นคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น</p> <p>มาตรา ๑๔๔๓ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้หมั้นทำให้ผู้รับหมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้หมั้นนั้น ผู้รับหมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้ โดยมีต้องคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
	<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๔๕ ชายหรือ หญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจาก ผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของ ตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้น นั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้ว ตามมาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๑๔๔๖ ชายหรือ หญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจาก ผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือ พยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้น ของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการ หมั้นนั้นได้โดยไม่ต้องบอกเลิก สัญญาหมั้น</p>	<p>“มาตรา ๑๔๔๕ คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจ เรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับ คู่หมั้นของตน หรือผู้ซึ่งกระทำกับคู่หมั้นของตน เพื่อสนองความใคร่ของผู้นั้นหรือคู่หมั้นของตน โดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิก สัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๑๔๔๖ คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจ เรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเรา หรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตน โดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่ จำเป็นต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น”</p>	<p>“มาตรา ๑๔๔๕ คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจ เรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับ คู่หมั้นของตน หรือผู้ซึ่งกระทำกับคู่หมั้นของตน เพื่อสนองความใคร่ของผู้นั้นหรือคู่หมั้นของตน โดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิก สัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๔๒ มาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๑๔๔๖ คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจเรียก ค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือ พยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนโดยรู้ หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่ต้อง บอกเลิกสัญญาหมั้น”</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๔๗/๑ วรรคสาม สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตาม มาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ ชายหรือหญิงคู่หมั้นหรือควรรู้ถึง การกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุ ให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึง ใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้า ปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำการ ดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสาม ของมาตรา ๑๔๔๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหก เดือนนับแต่วันที่ผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นรู้หรือควรร รู้ถึงการกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียก ค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำ การดังกล่าว”</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสาม ของมาตรา ๑๔๔๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหก เดือนนับแต่วันที่ผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นรู้หรือควรร รู้ถึงการกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียก ค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำ การดังกล่าว”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๔๘ การสมรสจะ ทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุสิบ เจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีที่มีเหตุ อันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการ สมรสก่อนนั้นได้</p> <p>มาตรา ๑๔๔๙ การสมรส จะกระทำมิได้ถ้าชายหรือหญิงเป็น บุคคลวิกลจริตหรือเป็นบุคคลซึ่งศาล สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ</p> <p>มาตรา ๑๔๕๐ ชายหญิงซึ่ง เป็นญาติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป หรือลงมาก็ดี เป็นพี่น้องร่วมบิดา มารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาก็ดี จะทำการสมรสกันไม่ได้ ความเป็นญาติดังกล่าวมานี้ให้ถือ ตามสายโลหิต โดยไม่คำนึงว่าจะเป็น ญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่</p>	<p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๘ มาตรา ๑๔๔๙ และมาตรา ๑๔๕๐ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔๘ การสมรสจะกระทำ ได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ แล้ว แต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจ อนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้</p> <p>มาตรา ๑๔๔๙ การสมรสจะกระทำ มิได้ ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นบุคคลวิกลจริต หรือเป็นบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ ความสามารถ</p> <p>มาตรา ๑๔๕๐ บุคคลสองคนซึ่งเป็นญาติ สืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปหรือลงมาก็ดี เป็นพี่ น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ก็ดี จะทำการสมรสกันไม่ได้ ความเป็นญาติ ดังกล่าวมานี้ให้ถือตามสายโลหิต โดยไม่คำนึงว่าจะ เป็นญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่”</p>	<p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๘ มาตรา ๑๔๔๙ และมาตรา ๑๔๕๐ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔๘ การสมรสจะกระทำ ได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบ<u>เจ็ด</u>ปี บริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจ อนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้</p> <p>มาตรา ๑๔๔๙ การสมรสจะกระทำ มิได้ ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นบุคคลวิกลจริต หรือเป็นบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ ความสามารถ</p> <p>มาตรา ๑๔๕๐ บุคคลสองคนซึ่งเป็น ญาติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปหรือลงมาก็ดี เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือ มารดาก็ดี จะทำการสมรสกันไม่ได้ ความเป็น ญาติดังกล่าวมานี้ให้ถือตามสายโลหิต โดยไม่คำนึง ว่าจะ เป็นญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๕๒ ชายหรือ หญิงจะทำการสมรสในขณะที่ตนมีคู่ สมรสอยู่ไม่ได้ มาตรา ๑๔๕๓ หญิงที่สามี ตายหรือที่การสมรสสิ้นสุดลงด้วย ประการอื่นจะทำการสมรสใหม่ได้ ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่งการสมรส ได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสาม ร้อยสิบวัน เว้นแต่</p> <p>(๑) คลอดบุตรแล้วใน ระหว่างนั้น</p> <p>(๒) สมรสกับคู่สมรสเดิม</p> <p>(๓) มีใบรับรองแพทย์ ประกาศนียบัตรหรือปริญญาซึ่ง เป็นผู้ประกอบการรักษาโรค ในสาขาเวชกรรมได้ตามกฎหมายว่ามีได้ มีครรภ์ หรือ</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕๒ และมาตรา ๑๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๕๒ บุคคลจะทำการสมรส ในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้</p> <p>มาตรา ๑๔๕๓ หญิงที่ชายผู้เป็นคู่สมรส ตายหรือที่การสมรสสิ้นสุดลงด้วยประการอื่นจะ ทำการสมรสใหม่กับชายได้ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่ง การสมรสได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามร้อยสิบ วัน เว้นแต่</p> <p>(๑) คลอดบุตรแล้วในระหว่างนั้น</p> <p>(๒) สมรสกับคู่สมรสเดิม</p> <p>(๓) มีใบรับรองแพทย์ประกาศนียบัตร หรือปริญญาซึ่งเป็นผู้ประกอบการรักษาโรคใน สาขาเวชกรรมได้ตามกฎหมายว่ามีได้มีครรภ์ หรือ</p> <p>(๔) มีคำสั่งของศาลให้สมรสได้”</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕๒ และมาตรา ๑๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๕๒ บุคคลจะทำการสมรส ในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้</p> <p>มาตรา ๑๔๕๓ หญิงที่ชายผู้เป็นคู่สมรส ตายหรือที่การสมรสสิ้นสุดลงด้วยประการอื่นจะ ทำการสมรสใหม่กับชายได้ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่ง การสมรสได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามร้อยสิบ วัน เว้นแต่</p> <p>(๑) คลอดบุตรแล้วในระหว่างนั้น</p> <p>(๒) สมรสกับคู่สมรสเดิม</p> <p>(๓) มีใบรับรองแพทย์ประกาศนียบัตร หรือปริญญาซึ่งเป็นผู้ประกอบการรักษาโรคใน สาขาเวชกรรมได้ตามกฎหมายว่ามีได้มีครรภ์ หรือ</p> <p>(๔) มีคำสั่งของศาลให้สมรสได้”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>(๔) มีคำสั่งของศาลให้ สมรสได้</p>			
<p>มาตรา ๑๔๕๘ การสมรส จะทำได้เมื่อชายหญิงยินยอม เป็นสามีภริยากันและต้องแสดงการ ยินยอมนั้นให้ปรากฏโดยเปิดเผย ต่อหน้านายทะเบียนและให้นาย ทะเบียนบันทึกความยินยอมนั้นไว้ ด้วย</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๘ การสมรสจะทำได้ ต่อเมื่อบุคคลสองคนยินยอมเป็นคู่สมรสกันและ ต้องแสดงการยินยอมนั้นให้ปรากฏโดยเปิดเผย ต่อหน้านายทะเบียนและให้นายทะเบียนบันทึก ความยินยอมนั้นไว้ด้วย”</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๘ การสมรสจะทำได้ ต่อเมื่อบุคคลสองคนยินยอมเป็นคู่สมรสกันและ ต้องแสดงการยินยอมนั้นให้ปรากฏโดยเปิดเผย ต่อหน้านายทะเบียนและให้นายทะเบียนบันทึก ความยินยอมนั้นไว้ด้วย”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๔๖๐ เมื่อมี พฤติการณ์พิเศษซึ่งไม่อาจทำการ จดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียน</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๖๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖๐ เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ ซึ่งไม่อาจทำการจดทะเบียนสมรสต่อนาย ทะเบียนได้เพราะบุคคลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้ง</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๖๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖๐ เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ ซึ่งไม่อาจทำการจดทะเบียนสมรสต่อนาย ทะเบียนได้เพราะบุคคลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้ง</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ได้เพราะชายหรือหญิงฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายตกอยู่ใน อันตรายใกล้ความตาย หรืออยู่ใน ภาวะการรบหรือสงคราม ถ้าชาย และหญิงนั้นได้แสดงเจตนาจะ สมรสกันต่อหน้าบุคคลซึ่งบรรลุนิติ ภาวะที่อยู่ ณ ที่นั้น แล้วให้บุคคล ดังกล่าวจัดแจงการแสดงเจตนาขอ ทำการสมรสของชายและหญิงนั้น ไว้เป็นหลักฐาน และต่อมาชายหญิง ได้จดทะเบียนสมรสกันภายในเก้า สิบวันนับแต่วันนี้อาจทำการจด ทะเบียนต่อนายทะเบียนได้ โดย แสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนและ ให้นายทะเบียนจัดแจ้งวัน เดือน ปี สถานที่ที่แสดงเจตนาขอทำการ สมรส และพฤติการณ์พิเศษนั้นไว้ ในทะเบียนสมรสให้ถือว่าวันแสดง เจตนาขอทำการสมรสต่อบุคคล ดังกล่าวเป็นวันจดทะเบียนสมรส ต่อนายทะเบียนแล้ว</p>	<p>สองฝ่ายตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตายหรืออยู่ ในภาวะการรบหรือสงคราม ถ้าบุคคลทั้งสอง นั้นได้แสดงเจตนาจะสมรสกันต่อหน้าบุคคลซึ่ง บรรลุนิติภาวะที่อยู่ ณ ที่นั้น แล้วให้บุคคลดังกล่าว จัดแจงการแสดงเจตนาขอทำการสมรสของ บุคคลทั้งสองนั้นไว้เป็นหลักฐาน และต่อมา บุคคลทั้งสองได้จดทะเบียนสมรสกันภายในเก้า สิบวันนับแต่วันนี้อาจทำการจดทะเบียนต่อนาย ทะเบียนได้ โดยแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนจัดแจ้งวัน เดือน ปี สถานที่ ที่แสดงเจตนาขอทำการสมรส และพฤติการณ์ พิเศษนั้นไว้ในทะเบียนสมรสให้ถือว่าวันแสดง เจตนาขอทำการสมรสต่อบุคคลดังกล่าวเป็นวัน จดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียนแล้ว”</p>	<p>สองฝ่ายตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตายหรืออยู่ ในภาวะการรบหรือสงคราม ถ้าบุคคลทั้งสอง นั้นได้แสดงเจตนาจะสมรสกันต่อหน้าบุคคลซึ่ง บรรลุนิติภาวะที่อยู่ ณ ที่นั้น แล้วให้บุคคลดังกล่าว จัดแจงการแสดงเจตนาขอทำการสมรสของ บุคคลทั้งสองนั้นไว้เป็นหลักฐาน และต่อมา บุคคลทั้งสองได้จดทะเบียนสมรสกันภายในเก้า สิบวันนับแต่วันนี้อาจทำการจดทะเบียนต่อนาย ทะเบียนได้ โดยแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนจัดแจ้งวัน เดือน ปี สถานที่ ที่แสดงเจตนาขอทำการสมรส และพฤติการณ์ พิเศษนั้นไว้ในทะเบียนสมรสให้ถือว่าวันแสดง เจตนาขอทำการสมรสต่อบุคคลดังกล่าวเป็นวัน จดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียนแล้ว”</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา</p>	<p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส”</p>	<p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๔๖๑ สามีภริยา ต้องอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา สามีภริยาต้องช่วยเหลือ อุปการะเลี้ยงดูกันตาม ความสามารถและฐานะของตน</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖๑ คู่สมรสต้องอยู่กิน ด้วยกันฉันคู่สมรส คู่สมรสต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกัน ตามความสามารถและฐานะของตน”</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖๑ คู่สมรสต้องอยู่กิน ด้วยกันฉันคู่สมรส คู่สมรสต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกัน ตามความสามารถและฐานะของตน”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๖๒ ในกรณีที่ สามีภริยาไม่สามารถที่จะอยู่กิน ด้วยกันฉันสามีภริยาโดยปกติสุขได้ หรือถ้าการอยู่ร่วมกันจะเป็นอันตราย แก่กายหรือจิตใจหรือทำลาย ความผาสุกอย่างมาก สามีหรือ ภริยาฝ่ายที่ไม่สามารถที่จะอยู่กิน ด้วยกันฉันสามีภริยาโดยปกติสุขได้ หรือฝ่ายที่จะต้องรับอันตรายหรือถูก ทำลายความผาสุก อาจร้องต่อศาล เพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ตนอยู่ ต่างหากในระหว่างที่เหตุนั้น ๆ ยังมี อยู่ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ศาลจะ กำหนดจำนวนค่าอุปการะเลี้ยงดูให้</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๖๒ ในกรณีที่คู่สมรสไม่ สามารถที่จะอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรสโดยปกติ สุขได้ หรือถ้าการอยู่ร่วมกันจะเป็นอันตรายแก่ กายหรือจิตใจหรือทำลายความผาสุกอย่างมาก คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ไม่สามารถที่จะอยู่กิน ด้วยกันฉันคู่สมรสโดยปกติสุขได้หรือฝ่ายที่ จะต้องรับอันตรายหรือถูกทำลายความผาสุก อาจร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ตนอยู่ ต่างหากในระหว่างที่เหตุนั้น ๆ ยังมีอยู่ก็ได้ ใน กรณีเช่นนี้ศาลจะกำหนดจำนวนค่าอุปการะ เลี้ยงดูให้ฝ่ายหนึ่งจ่ายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งตามควร แก่พฤติการณ์ก็ได้”</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๖๒ ในกรณีที่คู่สมรสไม่ สามารถที่จะอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรสโดยปกติ สุขได้ หรือถ้าการอยู่ร่วมกันจะเป็นอันตรายแก่ กายหรือจิตใจหรือทำลายความผาสุกอย่างมาก คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ไม่สามารถที่จะอยู่กิน ด้วยกันฉันคู่สมรสโดยปกติสุขได้หรือฝ่ายที่ จะต้องรับอันตรายหรือถูกทำลายความผาสุก อาจร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ตนอยู่ ต่างหากในระหว่างที่เหตุนั้น ๆ ยังมีอยู่ก็ได้ ใน กรณีเช่นนี้ศาลจะกำหนดจำนวนค่าอุปการะ เลี้ยงดูให้ฝ่ายหนึ่งจ่ายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งตามควร แก่พฤติการณ์ก็ได้”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ฝ่ายหนึ่งจ่ายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งตาม ควรแก่พฤติการณ์ก็ได้</p>			
<p>มาตรา ๑๔๖๓ ในกรณีที่ ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนไร้ ความสามารถหรือเสมือนไร้ ความสามารถ ภริยาหรือสามียอม เป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้ มีส่วนได้เสียหรืออัยการร้องขอ และ ถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้ อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้</p>	<p>มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖๓ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือ เสมือนไร้ความสามารถ คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งยอม เป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรืออัยการร้องขอ และถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะ ตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้”</p>	<p>มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖๓ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือ เสมือนไร้ความสามารถ คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งยอม เป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรืออัยการร้องขอ และถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะ ตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา</p>	<p>มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้อย่างแทน “หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส”</p>	<p>มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้อย่างแทน “หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๔๖๕ ถ้าสามีภริยา มิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สินเป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยาในเรื่องทรัพย์สินนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้</p>	<p>มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๖๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้อย่างแทน “มาตรา ๑๔๖๕ ถ้าคู่สมรสมิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สินเป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสในเรื่องทรัพย์สินนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้”</p>	<p>มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๖๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้อย่างแทน “มาตรา ๑๔๖๕ ถ้าคู่สมรสมิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สินเป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสในเรื่องทรัพย์สินนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๖๙ สัญญาที่ เกี่ยวกับทรัพย์สินใดที่สามีมักริยาได้ ทำไว้ต่อกันในระหว่างเป็นสามีภริยากัน นั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้างเสีย ในเวลาใดที่เป็นสามีภริยากันอยู่ หรือภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่ วันที่ขาดจากการเป็นสามีภริยากัน ก็ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิ ของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดย สุจริต</p> <p>มาตรา ๑๔๗๐ ทรัพย์สิน ระหว่างสามีภริยา นอกจากที่ได้แยก ไว้เป็นสินส่วนตัว ย่อมเป็นสินสมรส</p>	<p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๙ และมาตรา ๑๔๗๐ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๖๙ สัญญาที่เกี่ยวกับ ทรัพย์สินใดที่คู่สมรสได้ทำไว้ต่อกันในระหว่าง เป็นคู่สมรสกันนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้าง เสียในเวลาใดที่เป็นคู่สมรสกันอยู่หรือภายใน กำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาดจากการเป็นคู่ สมรสกันก็ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิ ของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต</p> <p>มาตรา ๑๔๗๐ ทรัพย์สินระหว่างคู่ สมรส นอกจากที่ได้แยกไว้เป็นสินส่วนตัวย่อม เป็นสินสมรส”</p>	<p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖๙ และมาตรา ๑๔๗๐ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๖๙ สัญญาที่เกี่ยวกับ ทรัพย์สินใดที่คู่สมรสได้ทำไว้ต่อกันในระหว่าง เป็นคู่สมรสกันนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้าง เสียในเวลาใดที่เป็นคู่สมรสกันอยู่หรือภายใน กำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาดจากการเป็นคู่ สมรสกันก็ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิ ของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต</p> <p>มาตรา ๑๔๗๐ ทรัพย์สินระหว่างคู่ สมรส นอกจากที่ได้แยกไว้เป็นสินส่วนตัวย่อม เป็นสินสมรส”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๗๕ ถ้าสินสมรสใด เป็นจำพวกที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๕๖ แห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือที่มี เอกสารเป็นสำคัญ สามีหรือภริยา จะร้องขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของ รวมกันในเอกสารนั้นก็ได้</p>	<p>มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๗๕ ถ้าสินสมรสใดเป็นจำพวกที่ ระบุไว้ในมาตรา ๔๕๖ แห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือที่มีเอกสารเป็นสำคัญ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งจะร้องขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของรวมกันใน เอกสารนั้นก็ได้”</p>	<p>มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๗๕ ถ้าสินสมรสใดเป็นจำพวกที่ ระบุไว้ในมาตรา ๔๕๖ แห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือที่มีเอกสารเป็นสำคัญ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งจะร้องขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของรวมกันใน เอกสารนั้นก็ได้”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๔๗๖ สามีและ ภริยาต้องจัดการสินสมรสร่วมกัน หรือได้รับความยินยอมจาก อีกฝ่ายหนึ่งในกรณีดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับ ที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๗๖ คู่สมรสต้องจัดการ สินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีก ฝ่ายหนึ่งในกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) ชาย แลกเปลี่ยน ชายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลดจำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซึ่ง</p>	<p>มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับ ที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๗๖ คู่สมรสต้องจัดการ สินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีก ฝ่ายหนึ่งในกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) ชาย แลกเปลี่ยน ชายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลดจำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซึ่ง</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>(๑) ชาย แลกเปลี่ยน ชายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลดจำนอง หรือ โอนสิทธิจำนอง ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ที่อาจจำนองได้</p> <p>(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุด สิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระ จำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือ พื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติด พันในอสังหาริมทรัพย์</p> <p>(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เกินสามปี</p> <p>(๔) ให้กู้ยืมเงิน</p> <p>(๕) ให้โดยเสนาหา เว้นแต่การให้ที่ ให้ที่พอควรแก่ฐานานุรูปของ ครอบครัวเพื่อการกุศล เพื่อการสังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา</p> <p>(๖) ประนีประนอมยอมความ</p> <p>(๗) มอบข้อพิพาทให้ อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย</p>	<p>อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่อาจ จำนองได้</p> <p>(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุดสิ้นลง ทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพัน ในอสังหาริมทรัพย์</p> <p>(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เกินสามปี</p> <p>(๔) ให้กู้ยืมเงิน</p> <p>(๕) ให้โดยเสนาหา เว้นแต่การให้ที่ พอควรแก่ฐานานุรูปของครอบครัวเพื่อการกุศล เพื่อการสังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา</p> <p>(๖) ประนีประนอมยอมความ</p> <p>(๗) มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการ วินิจฉัย</p> <p>(๘) นำทรัพย์สินไปเป็นประกันหรือลักร ประกันต่อเจ้าพนักงานหรือศาล การจัดการสินสมรสนอกจากกรณี ที่ บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จัดการได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมจากอีก ฝ่ายหนึ่ง”</p>	<p>อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่อาจ จำนองได้</p> <p>(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุดสิ้นลง ทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพัน ในอสังหาริมทรัพย์</p> <p>(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เกินสามปี</p> <p>(๔) ให้กู้ยืมเงิน</p> <p>(๕) ให้โดยเสนาหา เว้นแต่การให้ที่ พอควรแก่ฐานานุรูปของครอบครัวเพื่อการกุศล เพื่อการสังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา</p> <p>(๖) ประนีประนอมยอมความ</p> <p>(๗) มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการ วินิจฉัย</p> <p>(๘) นำทรัพย์สินไปเป็นประกันหรือลักร ประกันต่อเจ้าพนักงานหรือศาล การจัดการสินสมรสนอกจากกรณี ที่ บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จัดการได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมจากอีก ฝ่ายหนึ่ง”</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>(๘) นำทรัพย์สินไปเป็นประกันหรือหลักประกันต่อเจ้าพนักงานหรือศาล การจัดการสินสมรสนอกจากกรณีที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง สามีหรือภริยาจัดการได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง</p>			
<p>มาตรา ๑๔๗๖/๑ สามีและภริยาจะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗๖ ทั้งหมดหรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญาก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๔๖๕ และมาตรา ๑๔๖๖</p>	<p>มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๗๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๗๖/๑ คู่สมรสจะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗๖ ทั้งหมดหรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญาก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๔๖๕ และมาตรา ๑๔๖๖ ในกรณีดังกล่าวนี้การจัดการสินสมรสให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนสมรส”</p>	<p>มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๗๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๗๖/๑ คู่สมรสจะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗๖ ทั้งหมดหรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญาก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๔๖๕ และมาตรา ๑๔๖๖ ในกรณีดังกล่าวนี้การจัดการสินสมรสให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนสมรส”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ในกรณีดังกล่าวนี้ การจัดการ สินสมรสให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ใน สัญญาก่อนสมรส</p>			
<p>มาตรา ๑๔๗๗ สามีภริยา ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับการสงวน บำรุงรักษาสินสมรส หรือเพื่อ ประโยชน์แก่สินสมรส นั้นอันเกิด แต่การฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดี ดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นหน้าที่สามี ภริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกัน</p>	<p>มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๗๗ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งมีสิทธิฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับ การสงวนบำรุงรักษาสินสมรส หรือเพื่อ ประโยชน์แก่สินสมรส นั้นอันเกิดแต่การฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ คู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกัน”</p>	<p>มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๗๗ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งมีสิทธิฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับ การสงวนบำรุงรักษาสินสมรส หรือเพื่อ ประโยชน์แก่สินสมรส นั้นอันเกิดแต่การฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดี ดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นหน้าที่คู่สมรสเป็นลูกหนี้ ร่วมกัน”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๗๙ การใดที่ สามีหรือภริยากระทำ ซึ่งต้องรับ ความยินยอมร่วมกัน และถ้าการ นั้นมีกฎหมายบัญญัติให้ทำเป็น หนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ ความยินยอม นั้นต้องทำเป็นหนังสือ</p>	<p>มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๗๙ การใดที่คู่สมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งกระทำ ซึ่งต้องรับความยินยอมร่วมกัน และถ้าการนั้นมีกฎหมายบัญญัติให้ทำเป็น หนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ความยินยอมนั้นต้องทำเป็นหนังสือ”</p>	<p>มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๗๙ การใดที่คู่สมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งกระทำ ซึ่งต้องรับความยินยอมร่วมกัน และถ้าการนั้นมีกฎหมายบัญญัติให้ทำเป็น หนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ความยินยอมนั้นต้องทำเป็นหนังสือ”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๔๘๑ สามีหรือ ภริยาไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยก สินสมรสที่เกินกว่าส่วนของตน ให้แก่บุคคลใดได้</p>	<p>มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๘๑ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยกสินสมรสที่เกิน กว่าส่วนของตนให้แก่บุคคลใดได้”</p>	<p>มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๘๑ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยกสินสมรสที่เกิน กว่าส่วนของตนให้แก่บุคคลใดได้”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๘๒ ในกรณีที่ สามีหรือภริยามีอำนาจจัดการ สินสมรสแต่ฝ่ายเดียวคู่สมรสอีก ฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการ บ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับ ครอบครัวตามสมควรแก่อัตภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพันสินสมรส และสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย ถ้าสามีหรือภริยาจัดการ บ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็น สำหรับครอบครัวเป็นที่เสียหายถึง ขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้ มาตรา ๑๔๘๓ ในกรณีที่ สามีหรือภริยามีอำนาจจัดการ</p>	<p>มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ และมาตรา ๑๔๘๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๘๒ ในกรณีที่คู่สมรสฝ่าย ใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือน และจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวตามสมควร แก่อัตภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพัน สินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการ บ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว เป็นที่เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้อง ขอให้ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้ มาตรา ๑๔๘๓ ในกรณีที่คู่สมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าคู่สมรสฝ่ายนั้นจะกระทำ หรือกำลังกระทำ การอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการสินสมรสอัน พึงเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายถึงขนาด อีก</p>	<p>มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ และมาตรา ๑๔๘๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๘๒ ในกรณีที่คู่สมรสฝ่าย ใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือน และจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวตามสมควร แก่อัตภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพัน สินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการ บ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว เป็นที่เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้อง ขอให้ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้ มาตรา ๑๔๘๓ ในกรณีที่คู่สมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าคู่สมรสฝ่ายนั้นจะกระทำ หรือกำลังกระทำ การอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการสินสมรสอัน พึงเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายถึงขนาด อีก</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>สินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าสามีหรือ ภริยาจะกระทำ หรือกำลังกระทำการ อย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการ สินสมรสอันพึงเห็นได้ว่าจะเกิด ความเสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่ง อาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิให้ กระทำการนั้นได้</p> <p>มาตรา ๑๔๘๔ ถ้าสามี หรือภริยาฝ่ายซึ่งมีอำนาจจัดการ สินสมรส</p> <p>(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่ เสียหายถึงขนาด</p> <p>(๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีก ฝ่ายหนึ่ง</p> <p>(๓) มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือ ทำหนี้เกินกึ่งหนึ่งของสินสมรส</p> <p>(๔) ขัดขวางการจัดการ สินสมรสของอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มี เหตุผลอันสมควร</p> <p>(๕) มีพฤติการณ์ปรากฏว่า จะทำความเสียหายให้แก่สินสมรส</p>	<p>ฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิให้กระทำการ นั้นได้</p> <p>มาตรา ๑๔๘๔ ถ้าคู่สมรสฝ่ายซึ่งมี อำนาจจัดการสินสมรส</p> <p>(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่เสียหายถึง ขนาด</p> <p>(๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีกฝ่ายหนึ่ง</p> <p>(๓) มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือทำหนี้เกินกึ่ง หนึ่งของสินสมรส</p> <p>(๔) ขัดขวางการจัดการสินสมรสของ อีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร</p> <p>(๕) มีพฤติการณ์ปรากฏว่าจะทำความ เสียหายให้แก่สินสมรส</p> <p>อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่ง อนุญาตให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสแต่ผู้เดียว หรือสั่งให้แยกสินสมรสได้</p> <p>ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีคำขอ ศาล อาจกำหนดวิธีคุ้มครองชั่วคราวเพื่อจัดการ สินสมรสได้ตามที่เห็นสมควร และหากเป็นกรณี ฉุกเฉินให้นำบทบัญญัติเรื่องคำขอในเหตุฉุกเฉิน</p>	<p>ฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิให้กระทำการ นั้นได้</p> <p>มาตรา ๑๔๘๔ ถ้าคู่สมรสฝ่ายซึ่งมี อำนาจจัดการสินสมรส</p> <p>(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่เสียหายถึง ขนาด</p> <p>(๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีกฝ่ายหนึ่ง</p> <p>(๓) มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือทำหนี้เกินกึ่ง หนึ่งของสินสมรส</p> <p>(๔) ขัดขวางการจัดการสินสมรสของอีก ฝ่ายหนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร</p> <p>(๕) มีพฤติการณ์ปรากฏว่าจะทำความ เสียหายให้แก่สินสมรส</p> <p>อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่ง อนุญาตให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสแต่ผู้เดียว หรือสั่งให้แยกสินสมรสได้</p> <p>ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีคำขอ ศาล อาจกำหนดวิธีคุ้มครองชั่วคราวเพื่อจัดการ สินสมรสได้ตามที่เห็นสมควร และหากเป็นกรณี ฉุกเฉินให้นำบทบัญญัติเรื่องคำขอในเหตุฉุกเฉิน</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งอนุญาตให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสแต่ผู้เดียวหรือสั่งให้แยกสินสมรสได้</p> <p>ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีคำขอ ศาลอาจกำหนดวิธีคุ้มครองชั่วคราวเพื่อจัดการสินสมรสได้ตามที่เห็นสมควร และหากเป็นกรณีฉุกเฉินให้นำบทบัญญัติเรื่องคำขอในเหตุฉุกเฉินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๔๘๔/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ หรือมาตรา ๑๔๘๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้”</p>	<p>ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๔๘๔/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ หรือมาตรา ๑๔๘๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้”</p>	<p>ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๔๘๔/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๔๘๒ มาตรา ๑๔๘๓ หรือมาตรา ๑๔๘๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้”</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการ สินสมรสนั้นได้ในการนี้ศาลจะมี คำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้</p>			
<p>มาตรา ๑๔๘๕ สามีหรือ ภริยาอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็น ผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่าง ใดอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วมจัดการใน การนั้นได้ ถ้าการที่จะทำเช่นนั้นจะ เป็นประโยชน์ยิ่งกว่า</p>	<p>มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๘๕ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการ สินสมรส โดยเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเข้า ร่วมจัดการในการนั้นได้ถ้าการที่จะทำเช่นนั้น จะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า”</p>	<p>มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๘๕ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการ สินสมรส โดยเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเข้า ร่วมจัดการในการนั้นได้ถ้าการที่จะทำเช่นนั้น จะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๘๖ เมื่อศาลได้มี คำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดตาม ความในมาตรา ๑๔๘๒ วรรคสอง มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ มาตรา ๑๔๘๔/๑ หรือมาตรา ๑๔๘๕ อันเป็นคุณแก่ผู้ร้องขอ หรือตาม มาตรา ๑๔๙๑ มาตรา ๑๔๙๒/๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ หรือเมื่อ สามีหรือภริยาพ้นจากการเป็น บุคคลล้มละลาย ให้ศาลแจ้งไปยัง นายทะเบียนเพื่อจดแจ้งไว้ใน ทะเบียนสมรส</p> <p>มาตรา ๑๔๘๗ ในระหว่างที่ เป็นสามีภริยากัน ฝ่ายใดจะยึดหรือ อายัดทรัพย์สินของอีกฝ่ายหนึ่ง</p>	<p>มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๖ และมาตรา ๑๔๘๗ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๘๖ เมื่อศาลได้มีคำ พิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดตามความในมาตรา ๑๔๘๒ วรรคสอง มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ มาตรา ๑๔๘๔/๑ หรือมาตรา ๑๔๘๕ อัน เป็นคุณแก่ผู้ร้องขอ หรือตามมาตรา ๑๔๙๑ มาตรา ๑๔๙๒/๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ หรือ เมื่อคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็น บุคคลล้มละลาย ให้ศาลแจ้งไปยังนายทะเบียน เพื่อจดแจ้งไว้ในทะเบียนสมรส</p> <p>มาตรา ๑๔๘๗ ในระหว่างที่เป็นคู่สมรส กัน ฝ่ายใดจะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของอีกฝ่าย หนึ่งไม่ได้ เว้นแต่เป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ในคดีที่ฟ้องร้องเพื่อการปฏิบัติหน้าที่หรือรักษา สิทธิระหว่างคู่สมรสตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ในประมวลกฎหมายนี้หรือที่ประมวลกฎหมาย</p>	<p>มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๖ และมาตรา ๑๔๘๗ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๘๖ เมื่อศาลได้มีคำ พิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดตามความในมาตรา ๑๔๘๒ วรรคสอง มาตรา ๑๔๘๓ มาตรา ๑๔๘๔ มาตรา ๑๔๘๔/๑ หรือมาตรา ๑๔๘๕ อัน เป็นคุณแก่ผู้ร้องขอ หรือตามมาตรา ๑๔๙๑ มาตรา ๑๔๙๒/๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ หรือ เมื่อคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็น บุคคลล้มละลาย ให้ศาลแจ้งไปยังนายทะเบียน เพื่อจดแจ้งไว้ในทะเบียนสมรส</p> <p>มาตรา ๑๔๘๗ ในระหว่างที่เป็นคู่สมรส กัน ฝ่ายใดจะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของอีกฝ่าย หนึ่งไม่ได้ เว้นแต่เป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ในคดีที่ฟ้องร้องเพื่อการปฏิบัติหน้าที่หรือรักษา สิทธิระหว่างคู่สมรสตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ในประมวลกฎหมายนี้หรือที่ประมวลกฎหมายนี้</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ไม่ได้ เว้นแต่เป็นการยึดหรืออายัด ทรัพย์สินในคดีที่ฟ้องร้องเพื่อการ ปฏิบัติหน้าที่หรือรักษาสีทิวระหว่าง สามีกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ในประมวลกฎหมายนี้หรือที่ ประมวลกฎหมายนี้บัญญัติไว้ โดยเฉพาะให้สามีกฎหมายฟ้องร้อง กันเองได้ หรือเป็นการยึด หรือ อายัดทรัพย์สินสำหรับค่าอุปการะ เลี้ยงดูและค่าฤชาธรรมเนียมที่ยังมิได้ ชำระตามคำพิพากษาของศาล</p>	<p>นี้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้คู่สมรสฟ้องร้องกันเอง ได้ หรือเป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสำหรับค่า อุปการะเลี้ยงดูและค่าฤชาธรรมเนียมที่ยังมิได้ ชำระตามคำพิพากษาของศาล”</p>	<p>บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้คู่สมรสฟ้องร้องกันเองได้ หรือเป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสำหรับค่า อุปการะเลี้ยงดูและค่าฤชาธรรมเนียมที่ยังมิได้ ชำระตามคำพิพากษาของศาล”</p>	
<p>มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าสามีกฎหมายหรือ ภริยาต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัวเพื่อ ชำระหนี้ที่ก่อไว้ก่อนหรือระหว่าง สมรสให้ชำระหนี้ด้วยสินส่วนตัว ของฝ่ายนั้นก่อน เมื่อไม่พอจึงให้</p>	<p>มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๘ และมาตรา ๑๔๘๙ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัวเพื่อชำระหนี้ที่ก่อไว้ ก่อนหรือระหว่างสมรส ให้ชำระหนี้ด้วยสิน ส่วนตัวของฝ่ายนั้นก่อน เมื่อไม่พอจึงให้ชำระ ด้วยสินสมรสที่เป็นส่วนของฝ่ายนั้น</p>	<p>มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘๘ และมาตรา ๑๔๘๙ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัวเพื่อชำระหนี้ที่ก่อไว้ ก่อนหรือระหว่างสมรส ให้ชำระหนี้ด้วยสิน ส่วนตัวของฝ่ายนั้นก่อน เมื่อไม่พอจึงให้ชำระ ด้วยสินสมรสที่เป็นส่วนของฝ่ายนั้น</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภา)</p>
<p>ชำระด้วยสินสมรสที่เป็นส่วนของฝ่ายนั้น มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าสามีภริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกัน ให้ชำระหนี้จากสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย</p>	<p>มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าคู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกัน ให้ชำระหนี้จากสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย”</p>	<p>มาตรา ๑๔๘๘ ถ้าคู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกัน ให้ชำระหนี้จากสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย”</p>	
<p>มาตรา ๑๔๙๐ หนี้ที่สามีภริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่สามีหรือภริยาก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรสดังต่อไปนี้ (๑) หนี้เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคล</p>	<p>มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๙๐ หนี้ที่คู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้ (๑) หนี้เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคล ในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควร แก่อดีตภาพ (๒) หนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส</p>	<p>มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๙๐ หนี้ที่คู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้ (๑) หนี้เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคล ในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควร แก่อดีตภาพ (๒) หนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควรแก่สภาพ (๒) หน้าที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส (๓) หน้าที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งสามีภริยาทำด้วยกัน (๔) หน้าที่สามีหรือภริยาก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน</p>	<p>(๓) หน้าที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งคู่สมรสทำด้วยกัน (๔) หน้าที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน”</p>	<p>(๓) หน้าที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งคู่สมรสทำด้วยกัน (๔) หน้าที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน”</p>	
<p>มาตรา ๑๔๙๑ ถ้าสามีหรือภริยาต้องคำพิพากษาให้ล้มละลายสินสมรสย่อมแยกจากกันโดยอำนาจกฎหมายนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายนั้น</p>	<p>มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๙๑ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย สินสมรสย่อมแยกจากกันโดยอำนาจกฎหมายนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายนั้น”</p>	<p>มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๙๑ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย สินสมรสย่อมแยกจากกันโดยอำนาจกฎหมายนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลายนั้น”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๙๒ เมื่อได้แยก สินสมรสตามมาตรา ๑๔๘๔ วรรคสอง มาตรา ๑๔๙๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/ ๑๗ วรรคสองแล้ว ให้ส่วนที่ แยกออกตกเป็นสินส่วนตัวของสามี หรือภรรยา และบรรดาทรัพย์สินที่ ฝ่ายใดได้มาในภายหลังไม่ให้ถือเป็น สินสมรสแต่ให้เป็นสินส่วนตัวของ ฝ่ายนั้น และสินสมรสที่คู่สมรส ได้มาโดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็น หนังสือตามมาตรา ๑๔๗๔ (๒) ใน ภายหลังให้ตกเป็นสินส่วนตัวของ สามีและภรรยาฝ่ายละครึ่ง</p>	<p>มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๙๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๙๒ เมื่อได้แยกสินสมรส ตามมาตรา ๑๔๘๔ วรรคสอง มาตรา ๑๔๙๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ วรรคสองแล้ว ให้ส่วนที่ แยกออกตกเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง และบรรดาทรัพย์สินที่ฝ่ายใดได้มาใน ภายหลังไม่ให้ถือเป็นสินสมรสแต่ให้เป็นสิน ส่วนตัวของฝ่ายนั้น และสินสมรสที่คู่สมรสได้มา โดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือตาม มาตรา ๑๔๗๔ (๒) ในภายหลังให้ตกเป็นสิน ส่วนตัวของคู่สมรสฝ่ายละครึ่ง”</p>	<p>มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๙๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๙๒ เมื่อได้แยกสินสมรส ตามมาตรา ๑๔๘๔ วรรคสอง มาตรา ๑๔๙๑ หรือมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ วรรคสองแล้ว ให้ส่วนที่ แยกออกตกเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง และบรรดาทรัพย์สินที่ฝ่ายใดได้มาใน ภายหลังไม่ให้ถือเป็นสินสมรสแต่ให้เป็นสิน ส่วนตัวของฝ่ายนั้น และสินสมรสที่คู่สมรสได้มา โดยพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือตาม มาตรา ๑๔๗๔ (๒) ในภายหลังให้ตกเป็นสิน ส่วนตัวของคู่สมรสฝ่ายละครึ่ง”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๙๒/๑ ในกรณีที่มีการแยกสินสมรสโดยคำสั่งศาล การยกเลิกการแยกสินสมรสให้กระทำได้เมื่อสามีหรือภริยาร้องขอต่อศาล และศาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิก แต่ถ้าภริยาหรือสามีคัดค้านศาลจะสั่งยกเลิกการแยกสินสมรสได้ต่อเมื่อเหตุแห่งการแยกสินสมรสได้สิ้นสุดลงแล้ว</p> <p>เมื่อมีการยกเลิกการแยกสินสมรสตามวรรคหนึ่ง หรือการแยกสินสมรสสิ้นสุดลงเพราะสามีหรือภริยาพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ทรัพย์สินที่เป็นสินส่วนตัวอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งหรือ</p>	<p>มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๒/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๙๒/๑ ในกรณีที่มีการแยกสินสมรสโดยคำสั่งศาล การยกเลิกการแยกสินสมรสให้กระทำได้เมื่อคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาล และศาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิก แต่ถ้าคู่สมรสอีกฝ่ายคัดค้าน ศาลจะสั่งยกเลิกการแยกสินสมรสได้ต่อเมื่อเหตุแห่งการแยกสินสมรสได้สิ้นสุดลงแล้ว</p> <p>เมื่อมีการยกเลิกการแยกสินสมรสตามวรรคหนึ่ง หรือการแยกสินสมรสสิ้นสุดลงเพราะคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ทรัพย์สินที่เป็นสินส่วนตัวอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งหรือในวันที่พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ยังคงเป็นสินส่วนตัวต่อไปตามเดิม”</p>	<p>มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๒/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๙๒/๑ ในกรณีที่มีการแยกสินสมรสโดยคำสั่งศาล การยกเลิกการแยกสินสมรสให้กระทำได้เมื่อคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาล และศาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิก แต่ถ้าคู่สมรสอีกฝ่ายคัดค้าน ศาลจะสั่งยกเลิกการแยกสินสมรสได้ต่อเมื่อเหตุแห่งการแยกสินสมรสได้สิ้นสุดลงแล้ว</p> <p>เมื่อมีการยกเลิกการแยกสินสมรสตามวรรคหนึ่ง หรือการแยกสินสมรสสิ้นสุดลงเพราะคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ทรัพย์สินที่เป็นสินส่วนตัวอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งหรือในวันที่พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ยังคงเป็นสินส่วนตัวต่อไปตามเดิม”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ในวันที่พ้นจากการเป็นบุคคล ล้มละลาย ยังคงเป็นสินส่วนตัวต่อไป ตามเดิม</p>			
<p>มาตรา ๑๔๙๓ ในกรณีที่ไม่ มีสินสมรสแล้ว สามีและภริยาต้อง ช่วยกันออกค่าใช้จ่ายสำหรับการ บ้านเรือนตามส่วนมากและน้อย แห่งสินส่วนตัวของตน</p>	<p>มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๙๓ ในกรณีที่ไม่สินสมรส แล้ว คู่สมรสต้องช่วยกันออกค่าใช้จ่ายสำหรับ การบ้านเรือนตามส่วนมากและน้อยแห่งสิน ส่วนตัวของตน”</p>	<p>มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๙๓ ในกรณีที่ไม่สินสมรส แล้ว คู่สมรสต้องช่วยกันออกค่าใช้จ่ายสำหรับ การบ้านเรือนตามส่วนมากและน้อยแห่งสิน ส่วนตัวของตน”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๔๙๘ การสมรสที่ เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ ทางทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา</p>	<p>มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๙๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “มาตรา ๑๔๙๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่างคู่ สมรส”</p>	<p>มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๔๙๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “มาตรา ๑๔๙๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่างคู่ สมรส”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๔๙๙ การสมรสที่ เป็นโมฆะ เพราะฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ หรือมาตรา ๑๔๕๘ ไม่ทำให้ชายหรือหญิงผู้สมรส โดยสุจริตเสื่อมสิทธิที่ได้มาเพราะ</p>	<p>มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง และวรรคสองของมาตรา ๑๔๙๙ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๙๙ การสมรสที่เป็นโมฆะ เพราะฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ หรือ มาตรา ๑๔๕๘ ไม่ทำให้ผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อม สิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนมีคำพิพากษา ถึงที่สุดให้เป็นโมฆะ</p>	<p>มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง และวรรคสองของมาตรา ๑๔๙๙ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๙๙ การสมรสที่เป็นโมฆะ เพราะฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ หรือ มาตรา ๑๔๕๘ ไม่ทำให้ผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อม สิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนมีคำพิพากษา ถึงที่สุดให้เป็นโมฆะ</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>การสมรสก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้เป็นโมฆะ การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะ ฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ไม่ทำให้ชาย หรือหญิงผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อม สิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนที่ ชายหรือหญิงนั้นรู้ถึงเหตุที่ทำให้ การสมรสเป็นโมฆะ แต่การสมรสที่ เป็นโมฆะดังกล่าว ไม่ทำให้คู่สมรส เกิดสิทธิรับมรดกในฐานะทายาท โดยธรรมของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง</p>	<p>การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืน มาตรา ๑๔๕๒ ไม่ทำให้ผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อม สิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนที่บุคคลใดบุคคล หนึ่งนั้นรู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ แต่ การสมรสที่เป็นโมฆะดังกล่าว ไม่ทำให้คู่สมรส เกิดสิทธิรับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรมของ คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง”</p>	<p>การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืน มาตรา ๑๔๕๒ ไม่ทำให้ผู้สมรสโดยสุจริตเสื่อม สิทธิที่ได้มาเพราะการสมรสก่อนที่บุคคลใดบุคคล หนึ่งนั้นรู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ แต่ การสมรสที่เป็นโมฆะดังกล่าว ไม่ทำให้คู่สมรส เกิดสิทธิรับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรมของ คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง”</p>	
<p>มาตรา ๑๕๐๔ วรรคสอง ถ้าศาลมิได้สั่งให้เพิกถอน การสมรสจนชายหญิงมีอายุครบ ตามมาตรา ๑๔๔๘ หรือเมื่อหญิงมี ครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา</p>	<p>มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๑๕๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ถ้าศาลมิได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจน บุคคลทั้งสองมีอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ หรือ ในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิง เมื่อหญิงมี ครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ ให้ถือว่าการ สมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่เวลาสมรส”</p>	<p>มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๑๕๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ถ้าศาลมิได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจน บุคคลทั้งสองมีอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ หรือ ในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิง เมื่อหญิงมี ครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๔๔๘ ให้ถือว่าการ สมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่เวลาสมรส”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>๑๔๔๘ ให้ถือว่า การสมรสสมบูรณ์ มาตั้งแต่เวลาสมรส</p>			
<p>มาตรา ๑๕๐๘ วรรคสอง ในกรณีที่ผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการ สมรสเป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ ความสามารถ ให้ บุคคลซึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้สั่งให้ บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ ความสามารถตามมาตรา ๒๙ ขอ เพิกถอนการสมรสได้ด้วย แต่ถ้าผู้มี สิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นคน วิกลจริตที่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคน ไร้ความสามารถ บุคคลดังกล่าวจะ ร้องขอเพิกถอนการสมรสก็ได้ แต่ ต้องขอให้ศาลสั่งให้คนวิกลจริตเป็น คนไร้ความสามารถพร้อมกันด้วย ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอให้</p>	<p>มาตรา ๔๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๑๕๐๘ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ในกรณีที่ผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการ สมรสเป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ ความสามารถ ให้บุคคลซึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ สั่งให้บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถ ตามมาตรา ๒๘ ขอเพิกถอนการสมรสได้ด้วย แต่ถ้าผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นคน วิกลจริตที่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ บุคคลดังกล่าวจะร้องขอเพิกถอนการสมรสก็ได้ แต่ต้องขอให้ศาลสั่งให้คนวิกลจริตเป็นคนไร้ ความสามารถพร้อมกันด้วย ในกรณีที่ศาลมี คำสั่งให้ยกคำขอให้ศาลสั่งเป็นคนไร้ ความสามารถ ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกคำขอเพิกถอน การสมรสของบุคคลดังกล่าวนั้นเสียด้วย”</p>	<p>มาตรา ๔๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๑๕๐๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ในกรณีที่ผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการ สมรสเป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ ความสามารถ ให้บุคคลซึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ สั่งให้บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถ ตามมาตรา ๒๘ ขอเพิกถอนการสมรสได้ด้วย แต่ถ้าผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นคน วิกลจริตที่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ บุคคลดังกล่าวจะร้องขอเพิกถอนการสมรสก็ได้ แต่ต้องขอให้ศาลสั่งให้คนวิกลจริตเป็นคนไร้ ความสามารถพร้อมกันด้วย ในกรณีที่ศาลมี คำสั่งให้ยกคำขอให้ศาลสั่งเป็นคนไร้ ความสามารถ ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกคำขอเพิกถอน การสมรสของบุคคลดังกล่าวนั้นเสียด้วย”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภา)</p>
<p>ศาลสั่งเป็นคนที่ไร้ความสามารถให้ศาลมีคำสั่งยกคำขอเพิกถอนการสมรสของบุคคลดังกล่าวนั้นเสียด้วย</p>			
<p>มาตรา ๑๕๑๐ วรรคสอง สิทธิขอเพิกถอนการสมรสตามมาตรานี้เป็นอันระงับเมื่อคู่สมรสนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์หรือเมื่อหญิงมีครรภ์</p>	<p>มาตรา ๔๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๑๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “สิทธิขอเพิกถอนการสมรสตามมาตรานี้เป็นอันระงับเมื่อคู่สมรสนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ หรือในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิงเมื่อหญิงมีครรภ์”</p>	<p>มาตรา ๔๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๑๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “สิทธิขอเพิกถอนการสมรสตามมาตรานี้เป็นอันระงับเมื่อคู่สมรสนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ หรือในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิงเมื่อหญิงมีครรภ์”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๕๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายนี้ การหย่าโดยความยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อสามีและ</p>	<p>มาตรา ๔๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายนี้ การหย่าโดยความยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อคู่สมรสได้จดทะเบียนการหย่าแล้ว”</p>	<p>มาตรา ๔๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายนี้ การหย่าโดยความยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อคู่สมรสได้จดทะเบียนการหย่าแล้ว”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ภริยาได้จดทะเบียนการหย่าแล้ว</p>			
<p>มาตรา ๑๕๑๖ เหตุฟ้องหย่า มีดังต่อไปนี้ (๑) สามีหรือภริยาอุบการะ เลียงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉ้นภริยา หรือสามี เป็นชู้หรือมีชู้ หรือร่วม ประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาจฉน อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ (๒) สามีหรือภริยาประพฤติชั่ว ไม่ว่าความประพฤติชั่วนั้นจะเป็น ความผิดอาญาหรือไม่ ถ้าเป็นเหตุ ให้อีกฝ่ายหนึ่ง (ก) ได้รับความอับอายขาย หน้าอย่างร้ายแรง</p>	<p>มาตรา ๔๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับ ที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๑๖ เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้ (๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอุบการะเลียง ดูหรือยกย่องผู้อื่นฉ้นคู่สมรส เป็นชู้หรือมีชู้ ร่วม ประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาจฉน หรือกระทำกับผู้อื่น หรือยอมรับการกระทำของผู้อื่นเพื่อสนองความ ใคร่ของตนหรือผู้อื่นเป็นอาจฉน อีกฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้ (๒) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประพฤติชั่ว ไม่ว่าความประพฤติชั่วนั้นจะเป็นความผิดอาญา หรือไม่ ถ้าเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่ง (ก) ได้รับความอับอายขายหน้าอย่าง ร้ายแรง</p>	<p>มาตรา ๔๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับ ที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๑๖ เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้ (๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอุบการะเลียง ดูหรือยกย่องผู้อื่นฉ้นคู่สมรส เป็นชู้หรือมีชู้ ร่วม ประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาจฉน หรือกระทำกับผู้อื่น หรือยอมรับการกระทำของผู้อื่นเพื่อสนองความ ใคร่ของตนหรือผู้อื่นเป็นอาจฉน อีกฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้ (๒) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประพฤติชั่ว ไม่ว่าความประพฤติชั่วนั้นจะเป็นความผิดอาญา หรือไม่ ถ้าเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่ง (ก) ได้รับความอับอายขายหน้าอย่าง ร้ายแรง</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>(ข) ได้รับความดูแลเกลียดชังเพราะเหตุที่คงเป็นสามีหรือภริยาของฝ่ายที่ประพฤติชั่วอยู่ต่อไป หรือ</p> <p>(ค) ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร ในเมื่อเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสมาค้ำประกันประกอบอีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๓) สามีหรือภริยาทำร้ายหรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หรือหมิ่นประมาทหรือเหยียดหยามอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ถ้าเป็นการร้ายแรง อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔) สามีหรือภริยาจงใจละทิ้งร้างอีกฝ่ายหนึ่งไปเกินหนึ่งปี อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔/๑) สามีหรือภริยาต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และได้ถูกจำคุกเกินหนึ่งปีในความผิดที่อีกฝ่ายหนึ่งได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิดหรือยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้นด้วย และการเป็นคู่สมรสกันต่อไปจะเป็นเหตุให้อีกฝ่าย</p>	<p>(ข) ได้รับความดูแลเกลียดชังเพราะเหตุที่คงเป็นคู่สมรสของฝ่ายที่ประพฤติชั่วอยู่ต่อไป หรือ</p> <p>(ค) ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร ในเมื่อเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสมาค้ำประกันประกอบอีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๓) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำร้าย หรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หรือหมิ่นประมาทหรือเหยียดหยามอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ถ้าเป็นการร้ายแรงอีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจงใจละทิ้งร้างอีกฝ่ายหนึ่งไปเกินหนึ่งปี อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔/๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และได้ถูกจำคุกเกินหนึ่งปีในความผิดที่อีกฝ่ายหนึ่งได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิดหรือยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้นด้วย และการเป็นคู่สมรสกันต่อไปจะเป็นเหตุให้อีกฝ่าย</p>	<p>(ข) ได้รับความดูแลเกลียดชังเพราะเหตุที่คงเป็นคู่สมรสของฝ่ายที่ประพฤติชั่วอยู่ต่อไป หรือ</p> <p>(ค) ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร ในเมื่อเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสมาค้ำประกันประกอบอีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๓) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำร้าย หรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หรือหมิ่นประมาทหรือเหยียดหยามอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ถ้าเป็นการร้ายแรงอีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจงใจละทิ้งร้างอีกฝ่ายหนึ่งไปเกินหนึ่งปี อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔/๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และได้ถูกจำคุกเกินหนึ่งปีในความผิดที่อีกฝ่ายหนึ่งได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิดหรือยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้นด้วย และการเป็นคู่สมรสกันต่อไปจะเป็นเหตุให้อีกฝ่าย</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>หนึ่งมิได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำ ความผิดหรือยินยอมหรือรู้เห็นเป็น ใจในการกระทำความผิดนั้นด้วย และการเป็นสามีภริยากันต่อไปจะ เป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความ เสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร อีก ฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔/๒) สามีและภริยาสมัคร ใจแยกกันอยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ ร่วมกันฉันสามีภริยาได้โดยปกติสุข ตลอดมาเกินสามปี หรือแยกกันอยู่ ตามคำสั่งของศาลเป็นเวลาเกินสามปี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>(๕) สามีหรือภริยาถูกศาลสั่ง ให้เป็นคนสาบสูญ หรือไปจาก ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นเวลาเกิน สามปีโดยไม่มีใครทราบแน่ว่าเป็นตาย ร้ายดีอย่างไร อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่า ได้</p> <p>(๖) สามีหรือภริยาไม่ให้ความ ช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูอีก</p>	<p>หนึ่งได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔/๒) คู่สมรสสมัครใจแยกกันอยู่เพราะ เหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสได้โดยปกติสุข ตลอดมาเกินสามปี หรือแยกกันอยู่ตามคำสั่ง ของศาลเป็นเวลาเกินสามปี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้</p> <p>(๕) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกศาลสั่งให้ เป็นคนสาบสูญ หรือไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่ อยู่เป็นเวลาเกินสามปีโดยไม่มีใครทราบแน่ว่า เป็นตายร้ายดีอย่างไร อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>(๖) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ให้ความ ช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูอีกฝ่ายหนึ่งตาม สมควร หรือทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อการที่เป็นคู่ สมรสอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ ถ้าการกระทำนั้นถึง ขนาดที่อีกฝ่ายหนึ่งเดือดร้อนเกินควรในเมื่อเอา สภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรส มาค่านึงประกอบ อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๗) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งวิกลจริต ตลอดมาเกินสามปี และความวิกลจริตนั้นมี ลักษณะยากจะหายได้ กับทั้งความวิกลจริตถึงขนาด</p>	<p>หนึ่งได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๔/๒) คู่สมรสสมัครใจแยกกันอยู่เพราะ เหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสได้โดยปกติสุข ตลอดมาเกินสามปี หรือแยกกันอยู่ตามคำสั่ง ของศาลเป็นเวลาเกินสามปี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้</p> <p>(๕) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกศาลสั่งให้ เป็นคนสาบสูญ หรือไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่ อยู่เป็นเวลาเกินสามปีโดยไม่มีใครทราบแน่ว่า เป็นตายร้ายดีอย่างไร อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>(๖) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ให้ความ ช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูอีกฝ่ายหนึ่งตาม สมควร หรือทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อการที่เป็นคู่ สมรสอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ ถ้าการกระทำนั้นถึง ขนาดที่อีกฝ่ายหนึ่งเดือดร้อนเกินควรในเมื่อเอา สภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรส มาค่านึงประกอบ อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๗) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งวิกลจริต ตลอดมาเกินสามปี และความวิกลจริตนั้นมี ลักษณะยากจะหายได้ กับทั้งความวิกลจริตถึงขนาด</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ฝ่ายหนึ่งตามสมควรหรือทำการ เป็นปฏิปักษ์ต่อการที่เป็นสามีหรือ ภริยากันอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ ถ้าการ กระทำนั้นถึงขนาดที่อีกฝ่ายหนึ่ง เดือดร้อนเกินควรในเมื่อเอาสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉัน สามีภริยามาคำนึงประกอบ อีกฝ่าย หนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๗) สามีหรือภริยาวิกลจริต ตลอดมาเกินสามปี และความ วิกลจริตนั้นมีลักษณะยากจะหายได้ กับทั้งความวิกลจริตถึงขนาดที่จะ ทนอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาต่อไป ไม่ได้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>(๘) สามีหรือภริยาผิดทัณฑ์ บนที่ทำให้ไว้เป็นหนังสือในเรื่อง ความประพฤติ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่า ได้</p> <p>(๙) สามีหรือภริยาเป็น โรคติดต่อย่างร้ายแรงอันอาจเป็น ภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่งและโรคมึ</p>	<p>ที่จะทนอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสต่อไปไม่ได้ อีกฝ่าย หนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>(๘) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดทัณฑ์บนที่ ทำให้ไว้เป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติ อีกฝ่าย หนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>(๙) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นโรคติดต่อ อย่างร้ายแรงอันอาจเป็นภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่งและ โรคมึลักษณะเรื้อรังไม่มีทางที่จะหายได้ อีกฝ่าย หนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๑๐) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสภาพแห่ง กายทำให้ไม่อาจร่วมประเวณี หรือไม่อาจ กระทำการหรือยอมรับการกระทำเพื่อสนอง ความใคร่ของอีกฝ่ายได้ตลอดเวลา อีกฝ่ายหนึ่ง ฟ้องหย่าได้”</p>	<p>ที่จะทนอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสต่อไปไม่ได้ อีกฝ่าย หนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>(๘) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดทัณฑ์บนที่ ทำให้ไว้เป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติ อีกฝ่าย หนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>(๙) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นโรคติดต่อ อย่างร้ายแรงอันอาจเป็นภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่งและ โรคมึลักษณะเรื้อรังไม่มีทางที่จะหายได้ อีกฝ่าย หนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้</p> <p>(๑๐) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสภาพแห่ง กายทำให้ไม่อาจร่วมประเวณี หรือไม่อาจ กระทำการหรือยอมรับการกระทำเพื่อสนอง ความใคร่ของอีกฝ่ายได้ตลอดเวลา อีกฝ่ายหนึ่ง ฟ้องหย่าได้”</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญวุฒิสภา)</p>
<p>ลักษณะเรื่อร้างไม่มีทางที่จะหายได้ อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้ (๑๐) สามีหรือภริยามีสภาพ แห่งกายทำให้สามีหรือภริยานั้นไม่ อาจร่วมประเวณีได้ ตลอดกาลอีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้</p>			
<p>มาตรา ๑๕๑๗ เหตุฟ้องหย่า ตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) และ (๒) ถ้าสามีหรือภริยา แล้วแต่กรณี ได้ ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการ กระทำที่เป็นเหตุหย่าานั้น ฝ่ายที่ ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจนั้นจะยก เป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้ เหตุฟ้องหย่าตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑๐) ถ้าเกิดเพราะการ กระทำของอีกฝ่ายหนึ่ง อีกฝ่ายหนึ่ง นั้นจะยกเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้</p>	<p>มาตรา ๔๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๑๗ เหตุฟ้องหย่าตาม มาตรา ๑๕๑๖ (๑) และ (๒) ถ้าคู่สมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งแล้วแต่กรณี ได้ยินยอมหรือรู้เห็นเป็น ใจในการกระทำที่เป็นเหตุหย่าานั้น ฝ่ายที่ ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจนั้นจะยกเป็นเหตุฟ้อง หย่าไม่ได้ เหตุฟ้องหย่าตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑๐) ถ้าเกิดเพราะการกระทำของอีกฝ่ายหนึ่ง อีก ฝ่ายหนึ่งนั้นจะยกเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้ ในกรณีฟ้องหย่าโดยอาศัยเหตุแห่งการ ผิดทัณฑ์บนตามมาตรา ๑๕๑๖ (๘) นั้น ถ้าศาล</p>	<p>มาตรา ๔๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๑๗ เหตุฟ้องหย่าตาม มาตรา ๑๕๑๖ (๑) และ (๒) ถ้าคู่สมรสฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งแล้วแต่กรณี ได้ยินยอมหรือรู้เห็นเป็น ใจในการกระทำที่เป็นเหตุหย่าานั้น ฝ่ายที่ ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจนั้นจะยกเป็นเหตุฟ้อง หย่าไม่ได้ เหตุฟ้องหย่าตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑๐) ถ้าเกิดเพราะการกระทำของอีกฝ่ายหนึ่ง อีก ฝ่ายหนึ่งนั้นจะยกเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้ ในกรณีฟ้องหย่าโดยอาศัยเหตุแห่งการ ผิดทัณฑ์บนตามมาตรา ๑๕๑๖ (๘) นั้น ถ้าศาล</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ในกรณีฟ้องหย่าโดยอาศัยเหตุ แห่งการผิดทัณฑ์บนตามมาตรา ๑๕๑๖ (๘) นั้น ถ้าศาลเห็นว่าความ ประพฤติของสามีหรือภริยาอันเป็น เหตุให้ทำทัณฑ์บนเป็นเหตุเล็กน้อย หรือไม่สำคัญเกี่ยวแก่การอยู่ร่วมกัน ฉันสามีภริยาโดยปกติสุข ศาลจะไม่ พิพากษาให้หย่าก็ได้</p>	<p>เห็นว่าความประพฤติของคู่สมรสอันเป็นเหตุให้ ทำทัณฑ์บนเป็นเหตุเล็กน้อยหรือไม่สำคัญเกี่ยว แก่การอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสโดยปกติสุข ศาลจะ ไม่พิพากษาให้หย่าก็ได้”</p>	<p>เห็นว่าความประพฤติของคู่สมรสอันเป็นเหตุให้ ทำทัณฑ์บนเป็นเหตุเล็กน้อยหรือไม่สำคัญเกี่ยว แก่การอยู่ร่วมกัน ฉันคู่สมรสโดยปกติสุข ศาลจะไม่พิพากษาให้ หย่าก็ได้”</p>	
<p>มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่า โดยความยินยอม ให้สามีภริยาทำ ความตกลงเป็นหนังสือว่าฝ่ายใดจะ เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามิได้ตกลงกันหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็น ผู้ชี้ขาด</p>	<p>มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความ ยินยอม ให้คู่สมรสทำความตกลงเป็นหนังสือว่า ฝ่ายใด จะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามิได้ตกลงกันหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ ชี้ขาด”</p>	<p>มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความ ยินยอม ให้คู่สมรสทำความตกลงเป็นหนังสือว่า ฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้า มิได้ตกลงกันหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ชี้ ขาด”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าสามีภริยาหย่าโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาหย่าว่าสามีภริยาทั้งสองฝ่าย หรือสามีหรือภริยาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด</p>	<p>มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าคู่สมรสหย่าโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาหย่าว่าคู่สมรสทั้งสองฝ่าย หรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด”</p>	<p>มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าคู่สมรสหย่าโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาหย่าว่าคู่สมรสทั้งสองฝ่าย หรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ภริยาหรือสามีมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยาและจากผู้ซึ่งได้รับการ</p>	<p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น</p>	<p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>อุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น สามีจะเรียกค่าทดแทนจากผู้ ซึ่งล่วงเกินภริยาไปในทำนองชู้สาว ก็ได้ และภริยาจะเรียกค่าทดแทน จากหญิงอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผย เพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับ สามีในทำนองชู้สาวก็ได้ ถ้าสามีหรือภริยายินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้อีกฝ่ายหนึ่ง กระทำการตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) หรือ ให้ผู้อื่นกระทำการตามวรรคสอง สามีหรือภริยานั้นจะเรียกค่า ทดแทนไม่ได้</p>	<p>คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่า ทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไปใน ทำนองชู้สาว หรือจากผู้ซึ่งแสดงตนโดยเปิดเผย เพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสอีก ฝ่ายหนึ่งในทำนองชู้สาวก็ได้ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือรู้ เห็นเป็นใจให้อีกฝ่ายหนึ่งกระทำการตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) หรือให้ผู้อื่นกระทำการตามวรรคสอง คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นจะเรียกค่าทดแทน ไม่ได้”</p>	<p>คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่า ทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไปใน ทำนองชู้สาว หรือจากผู้ซึ่งแสดงตนโดยเปิดเผย เพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสอีก ฝ่ายหนึ่งในทำนองชู้สาวก็ได้ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือรู้ เห็นเป็นใจให้อีกฝ่ายหนึ่งกระทำการตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) หรือให้ผู้อื่นกระทำการตามวรรคสอง คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นจะเรียกค่าทดแทน ไม่ได้”</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๕๓๐ ขณะคดี ฟ้องอยู่ระหว่างพิจารณาถ้า ฝ่ายใดร้องขอ ศาลอาจสั่งชั่วคราว ให้จัดการตามที่เห็นสมควร เช่น ในเรื่องสินสมรส ที่พักอาศัย การ อุปการะเลี้ยงดูสามีภริยาและการ พิทักษ์อุปการะเลี้ยงดูบุตร</p>	<p>มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓๐ ขณะคดีฟ้องอยู่ ระหว่างพิจารณา ถ้าฝ่ายใดร้องขอศาลอาจสั่ง ชั่วคราวให้จัดการตามที่เห็นสมควร เช่น ในเรื่อง สินสมรส ที่พักอาศัย การอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรส และการพิทักษ์อุปการะเลี้ยงดูบุตร”</p>	<p>มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓๐ ขณะคดีฟ้องอยู่ ระหว่างพิจารณา ถ้าฝ่ายใดร้องขอศาลอาจสั่ง ชั่วคราวให้จัดการตามที่เห็นสมควร เช่น ในเรื่อง สินสมรส ที่พักอาศัย การอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรส และการพิทักษ์อุปการะเลี้ยงดูบุตร”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อหย่ากันแล้ว ให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของสามี ภริยา แต่ในระหว่างสามีภริยา (ก) ถ้าเป็นการหย่าโดย ความยินยอมของทั้งสองฝ่ายให้</p>	<p>มาตรา ๕๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๒ และมาตรา ๑๕๓๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อหย่ากันแล้วให้ จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรส แต่ในระหว่างคู่สมรส (ก) ถ้าเป็นการหย่าโดยความยินยอม ของทั้งสองฝ่ายให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่ สมรสตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า</p>	<p>มาตรา ๕๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๒ และมาตรา ๑๕๓๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อหย่ากันแล้วให้ จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรส แต่ในระหว่างคู่สมรส (ก) ถ้าเป็นการหย่าโดยความยินยอม ของทั้งสองฝ่ายให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่ สมรสตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>จัดการแบ่งทรัพย์สินของสามีภริยา ตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า (ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำ พิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่ บังคับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า มาตรา ๑๕๓๓ เมื่อหย่ากัน ให้แบ่งสินสมรสให้ชายและหญิงได้ ส่วนเท่ากัน</p>	<p>(ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของ ศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่าง คู่สมรสนั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า มาตรา ๑๕๓๓ เมื่อหย่ากันให้แบ่ง สินสมรสให้คู่สมรสแต่ละฝ่ายได้ส่วนเท่ากัน”</p>	<p>(ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของ ศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่าง คู่สมรสนั้นมีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า มาตรา ๑๕๓๓ เมื่อหย่ากันให้แบ่ง สินสมรสให้คู่สมรสแต่ละฝ่ายได้ส่วนเท่ากัน”</p>	
<p>มาตรา ๑๕๓๖ เด็กเกิดแต่หญิง ขณะเป็นภริยาชายหรือภายในสาม ร้อยสิบวันนับแต่วันที่การสมรส สิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย ผู้เป็นสามี หรือเคยเป็นสามีแล้วแต่ กรณี</p>	<p>มาตรา ๕๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๕๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓๖ เด็กเกิดแต่หญิงขณะ เป็นคู่สมรสกับชายหรือภายในสามร้อยสิบวัน นับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้ เป็นคู่สมรสหรือเคยเป็นคู่สมรส แล้วแต่กรณี”</p>	<p>มาตรา ๕๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๕๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๓๖ เด็กเกิดแต่หญิงขณะ เป็นคู่สมรสกับชายหรือภายในสามร้อยสิบวัน นับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้ เป็นคู่สมรสหรือเคยเป็นคู่สมรส แล้วแต่กรณี”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๕๓๗ ในกรณีที่ยกเลิก ทำการสมรสใหม่นั้นเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๑๔๕๓ และคลอดบุตร ภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่ การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ ก่อนว่าเด็กที่เกิดแต่หญิงนั้นเป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็น สามีคนใหม่ และห้ามมิให้นำข้อ สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ ที่ว่า เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของ สามีเดิมมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่มี คำพิพากษาของศาลแสดงว่าเด็ก มิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย ผู้เป็นสามีคนใหม่นั้น</p>	<p>มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๗ ในกรณีที่ยกเลิก ทำการสมรสใหม่นั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๓ และ คลอดบุตรภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่การ สมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเด็กที่เกิด แต่หญิงนั้นเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย ผู้เป็นคู่สมรสคนใหม่ และห้ามมิให้นำข้อ สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ ที่ว่าเด็กเป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสเดิมมา ใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่มีคำพิพากษาของศาล แสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย ผู้เป็นคู่สมรสคนใหม่นั้น”</p>	<p>มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๗ ในกรณีที่ยกเลิก ทำการสมรสใหม่นั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๓ และ คลอดบุตรภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่การ สมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเด็กที่เกิด แต่หญิงนั้นเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย ผู้เป็นคู่สมรสคนใหม่ และห้ามมิให้นำข้อ สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ ที่ว่าเด็กเป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสเดิมมา ใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่มีคำพิพากษาของศาล แสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย ผู้เป็นคู่สมรส คนใหม่นั้น”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๕๓๘ ในกรณีที่ ชายหรือหญิงสมรสฝ่าฝืน มาตรา ๑๔๕๒ เด็กที่เกิดในระหว่างการ สมรสที่ฝ่าฝืนนั้น ให้สันนิษฐาน ไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วย กฎหมายของชายผู้เป็นสามีซึ่งได้จด ทะเบียนสมรสครั้งหลัง</p> <p>ในกรณีที่หญิงสมรสฝ่าฝืน มาตรา ๑๔๕๒ ถ้ามีคำพิพากษาถึง ที่สุดแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วย กฎหมายของชายผู้เป็นสามีซึ่งได้จด ทะเบียนสมรสครั้งหลังให้นำข้อ สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ มาใช้ บังคับ</p>	<p>มาตรา ๕๔ ให้ยกเลิกความในวรรค หนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๓๘ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๘ ในกรณีที่บุคคลสมรส ฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ เด็กที่เกิดในระหว่างการ สมรสที่ฝ่าฝืนนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็น บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสซึ่ง ได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลัง</p> <p>ในกรณีที่หญิงสมรสฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ถ้ามีคำพิพากษาถึงที่สุดแสดงว่าเด็กมิใช่ บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสซึ่ง ได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลังให้นำข้อ สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ มาใช้บังคับ”</p>	<p>มาตรา ๕๔ ให้ยกเลิกความในวรรค หนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๓๘ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๘ ในกรณีที่บุคคลสมรส ฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ เด็กที่เกิดในระหว่างการ สมรสที่ฝ่าฝืนนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็น บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสซึ่ง ได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลัง</p> <p>ในกรณีที่หญิงสมรสฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕๒ ถ้ามีคำพิพากษาถึงที่สุดแสดงว่าเด็กมิใช่ บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสซึ่ง ได้จดทะเบียนสมรสครั้งหลังให้นำข้อ สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ มาใช้บังคับ”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๕๓๙ ในกรณี ที่สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วย กฎหมายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็น สามีตามมาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๗ หรือมาตรา ๑๕๓๘ ชายผู้เป็นหรือ เคยเป็นสามีจะไม่รับเด็กเป็นบุตร ของตนก็ได้ โดยฟ้องเด็กกับมารดา เด็กร่วมกันเป็นจำเลยและพิสูจน์ได้ ว่าตนไม่ได้อยู่ร่วมกับมารดาเด็กใน ระยะเวลาตั้งครรถ์คือระหว่างหนึ่งร้อยแปดสิบ วันถึงสามร้อยสิบวัน ก่อนเด็กเกิด หรือตนไม่สามารถ เป็นบิดาของเด็กได้เพราะเหตุอย่าง อื่น</p>	<p>มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๕๓๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๙ ในกรณีที่สันนิษฐาน ว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็น หรือเคยเป็นคู่สมรสตามมาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๗ หรือมาตรา ๑๕๓๘ ชายผู้เป็นหรือเคย เป็นคู่สมรสจะไม่รับเด็กเป็นบุตรของตนก็ได้ โดยฟ้องเด็กกับมารดาเด็กร่วมกันเป็นจำเลย และพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้อยู่ร่วมกับมารดาเด็กใน ระยะเวลาตั้งครรถ์คือระหว่างหนึ่งร้อยแปดสิบ วันถึงสามร้อยสิบวันก่อนเด็กเกิด หรือตนไม่ สามารถเป็นบิดาของเด็กได้เพราะเหตุอย่าง อื่น”</p>	<p>มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๕๓๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๙ ในกรณีที่สันนิษฐาน ว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็น หรือเคยเป็นคู่สมรสตามมาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๗ หรือมาตรา ๑๕๓๘ ชายผู้เป็นหรือเคย เป็นคู่สมรสจะไม่รับเด็กเป็นบุตรของตนก็ได้ โดยฟ้องเด็กกับมารดาเด็กร่วมกันเป็นจำเลย และพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้อยู่ร่วมกับมารดาเด็กใน ระยะเวลาตั้งครรถ์คือระหว่างหนึ่งร้อยแปดสิบ วันถึงสามร้อยสิบวันก่อนเด็กเกิด หรือตนไม่ สามารถเป็นบิดาของเด็กได้เพราะเหตุอย่าง อื่น”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๕๔๑ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีจะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรตามมาตรา ๑๕๓๙ ไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าตนเป็นผู้แจ้งการเกิดของเด็กในทะเบียนคนเกิดเองว่าเป็นบุตรของตน หรือจัดหรือยอมให้มีการแจ้งดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๔๑ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรตามมาตรา ๑๕๓๙ ไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าตนเป็นผู้แจ้งการเกิดของเด็กในทะเบียนคนเกิดเองว่าเป็นบุตรของตน หรือจัดหรือยอมให้มีการแจ้งดังกล่าว”</p>	<p>มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๔๑ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรตามมาตรา ๑๕๓๙ ไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าตนเป็นผู้แจ้งการเกิดของเด็กในทะเบียนคนเกิดเองว่าเป็นบุตรของตน หรือจัดหรือยอมให้มีการแจ้งดังกล่าว”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑๕๔๒ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันรู้ถึงการเกิดของเด็ก</p>	<p>มาตรา ๕๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔๒ และมาตรา ๑๕๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๔๒ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันรู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก</p>	<p>มาตรา ๕๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔๒ และมาตรา ๑๕๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๔๒ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันรู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>แต่ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่ วันเกิดของเด็ก</p> <p>ในกรณีที่มีคำพิพากษาของ ศาลแสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วย กฎหมายของชายผู้เป็นสามีคนใหม่ ตามมาตรา ๑๕๓๗ หรือชายผู้เป็น สามีในการสมรสครั้งหลังตาม มาตรา ๑๕๓๘ ถ้าชายผู้เป็นหรือ เคยเป็นสามีซึ่งต้องด้วยบท สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วย กฎหมายของตนตามมาตรา ๑๕๓๖ ประสงค์จะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ให้ฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ ว่ามีคำพิพากษาถึงที่สุด</p> <p>มาตรา ๑๕๔๓ ในกรณีที่ชาย ผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีได้ฟ้องคดีไม่รับ เด็กเป็นบุตรแล้ว และตายก่อนคดี นั้นถึงที่สุด ผู้มีสิทธิได้รับมรดก ร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับ มรดกเพราะการเกิดของเด็กนั้นจะ ขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่หรืออาจ</p>	<p>ในกรณีที่มีคำพิพากษาของศาลแสดงว่า เด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่ สมรสคนใหม่ตามมาตรา ๑๕๓๗ หรือชายผู้เป็น คู่สมรสในการสมรสครั้งหลังตามมาตรา ๑๕๓๘ ถ้าชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสซึ่งต้องด้วยบท สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของ ตนตามมาตรา ๑๕๓๖ ประสงค์จะฟ้องคดีไม่รับ เด็กเป็นบุตร ให้ฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ ว่ามีคำพิพากษาถึงที่สุด</p> <p>มาตรา ๑๕๔๓ ในกรณีที่ชายผู้เป็นหรือ เคยเป็นคู่สมรสได้ฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรแล้ว และตายก่อนคดีนั้นถึงที่สุด ผู้มีสิทธิได้รับมรดก ร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการ เกิดของเด็กนั้นจะขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่หรืออาจ ถูกเรียกให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ชายผู้เป็น หรือเคยเป็นคู่สมรสก็ได้”</p>	<p>ในกรณีที่มีคำพิพากษาของศาลแสดงว่า เด็กมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่ สมรสคนใหม่ตามมาตรา ๑๕๓๗ หรือชายผู้เป็น คู่สมรสในการสมรสครั้งหลังตามมาตรา ๑๕๓๘ ถ้าชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสซึ่งต้องด้วยบท สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของ ตนตามมาตรา ๑๕๓๖ ประสงค์จะฟ้องคดีไม่รับ เด็กเป็นบุตร ให้ฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ ว่ามีคำพิพากษาถึงที่สุด</p> <p>มาตรา ๑๕๔๓ ในกรณีที่ชายผู้เป็นหรือ เคยเป็นคู่สมรสได้ฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรแล้ว และตายก่อนคดีนั้นถึงที่สุด ผู้มีสิทธิได้รับมรดก ร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการ เกิดของเด็กนั้นจะขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่หรืออาจ ถูกเรียกให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ชายผู้เป็น หรือเคยเป็นคู่สมรสก็ได้”</p>	

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ถูกเรียกให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีก็ได้</p>			
<p>มาตรา ๑๕๔๔ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ผู้มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กอาจฟ้องได้ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีตายก่อนพ้นระยะเวลาที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีจะพึงฟ้องได้</p> <p>(๒) เด็กเกิดภายหลังการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามี</p> <p>การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๑) ต้องฟ้องภายในหก</p>	<p>มาตรา ๕๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๔๔ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ผู้มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กอาจฟ้องได้ ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสตายก่อนพ้นระยะเวลาที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะพึงฟ้องได้</p> <p>(๒) เด็กเกิดภายหลังการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส</p> <p>การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๑) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส การฟ้องคดีไม่</p>	<p>มาตรา ๕๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๔๔ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ผู้มีสิทธิได้รับมรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับมรดกเพราะการเกิดของเด็กอาจฟ้องได้ ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสตายก่อนพ้นระยะเวลาที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะพึงฟ้องได้</p> <p>(๒) เด็กเกิดภายหลังการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส</p> <p>การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๑) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส การฟ้องคดีไม่</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>เดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการตายของ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามี การ ฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๒) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่ วันที่รู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่า เป็นกรณีใด ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้น สิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก</p>	<p>รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๒) ต้องฟ้องภายในหก เดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่า เป็นกรณีใด ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วัน เกิดของเด็ก”</p>	<p>รับเด็กเป็นบุตร ในกรณี (๒) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่ รู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่าเป็นกรณีใด ห้ามมิ ให้ฟ้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันเกิดของเด็ก”</p>	
<p>มาตรา ๑๕๔๕ เมื่อปรากฏ ข้อเท็จจริงต่อเด็กว่าตนมิได้เป็น บุตรสืบสายโลหิตของชายผู้เป็น สามีของมารดาตน เด็กจะร้องขอ ต่ออัยการให้ฟ้องคดีปฏิเสธความ เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย นั้นก็ได้</p>	<p>มาตรา ๕๙ ให้ยกเลิกความในวรรค หนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๔๕ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๔๕ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริง ต่อเด็กว่าตนมิได้เป็นบุตรสืบสายโลหิตของชาย ผู้เป็นคู่สมรสของมารดาตน เด็กจะร้องขอต่อ อัยการให้ฟ้องคดีปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วย กฎหมายของชายนั้นก็ได้ การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเด็กได้รู้ ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติภาวะว่าตนมิได้เป็น</p>	<p>มาตรา ๕๙ ให้ยกเลิกความในวรรค หนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๔๕ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๔๕ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริง ต่อเด็กว่าตนมิได้เป็นบุตรสืบสายโลหิตของชาย ผู้เป็นคู่สมรสของมารดาตน เด็กจะร้องขอต่อ อัยการให้ฟ้องคดีปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วย กฎหมายของชายนั้นก็ได้ การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเด็กได้รู้ ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติภาวะว่าตนมิได้เป็นบุตร</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเด็กได้รู้ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติ ภาวะว่าตนมิได้เป็นบุตรของชายผู้ เป็นสามีของมารดา ห้ามอัยการ ฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ เด็กบรรลุนิติภาวะ แต่ถ้าเด็กรู้ ข้อเท็จจริงดังกล่าวหลังจากบรรลุนิติ ภาวะแล้ว ห้ามอัยการฟ้องคดี เมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กรู้เหตุนั้น</p>	<p>บุตรของชายผู้เป็นคู่สมรสของมารดา ห้าม อัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็ก บรรลุนิติภาวะ แต่ถ้าเด็กรู้ข้อเท็จจริงดังกล่าว หลังจากบรรลุนิติภาวะแล้ว ห้ามอัยการฟ้องคดี เมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กรู้เหตุนั้น”</p>	<p>ของชายผู้เป็นคู่สมรสของมารดา ห้ามอัยการ ฟ้องคดีเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กบรรลุนิติ ภาวะ แต่ถ้าเด็กรู้ข้อเท็จจริงดังกล่าวหลังจาก บรรลุนิติภาวะแล้ว ห้ามอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้น หนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กรู้เหตุนั้น”</p>	
<p>มาตรา ๑๕๙๘/๑๕ ในกรณี ที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนไร้ ความสามารถและภริยาหรือสามี เป็นผู้อนุบาล ให้นำบทบัญญัติว่า ด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้อำนาจ</p>	<p>มาตรา ๖๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙๘/๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “มาตรา ๑๕๙๘/๑๕ ในกรณีที่ศาลสั่ง ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ ความสามารถและคู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้ อำนาจปกครองมาใช้บังคับ</p>	<p>มาตรา ๖๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙๘/๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “มาตรา ๑๕๙๘/๑๕ ในกรณีที่ศาลสั่ง ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ ความสามารถและคู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้ อำนาจปกครองมาใช้บังคับ</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลักในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>ปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓)</p>	<p>โดยอนุโลม เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓)”</p>	<p>โดยอนุโลม เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓)”</p>	
<p>มาตรา ๑๕๙๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนที่ไร้ความสามารถและศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือมารดาหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้</p>	<p>มาตรา ๖๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๙๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถและศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือมารดาหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้”</p>	<p>มาตรา ๖๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๙๘/๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๙๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถและศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือมารดาหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๕๙๘/๓๘ ค่า อุปการะเลี้ยงดูระหว่างสามีภริยา หรือระหว่างบิดามารดากับบุตรนั้น ย่อมเรียกจากกันได้เมื่อฝ่ายที่ ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับ การอุปการะเลี้ยงดูหรือได้รับการ อุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่ อรรถภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจ ให้เพียงใดหรือไม่ให้ก็ได้ โดย คำนึงถึงความสามารถของ ผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและ พฤติการณ์แห่งกรณี</p>	<p>มาตรา ๖๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙๘/๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๙๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดู ระหว่างคู่สมรส หรือระหว่างบิดามารดากับบุตร นั้น ย่อมเรียกจากกันได้เมื่อฝ่ายที่ควรได้รับ อุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือ ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อรรถภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้เพียงใดหรือไม่ ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้มี หน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติการณ์ แห่งกรณี”</p>	<p>มาตรา ๖๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙๘/๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๙๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดู ระหว่างคู่สมรส หรือระหว่างบิดามารดากับ บุตรนั้น ย่อมเรียกจากกันได้เมื่อฝ่ายที่ควร ได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดู หรือได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่ อรรถภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้เพียงใด หรือไม่ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้ มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติการณ์ แห่งกรณี”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๖๐๖ บุคคล ดังต่อไปนี้ต้องถูกกำจัดมิให้รับ มรดกฐานเป็นผู้ไม่สมควร คือ ฯลฯ</p> <p>(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูก ฆ่าโดยเจตนา แต่มิได้นำข้อความนั้น ขึ้นร้องเรียนเพื่อเป็นทางที่จะเอาตัว ผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนี้มีให้ ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคน วิกลจริตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้า ผู้ที่ฆ่านั้นเป็นสามีภริยาหรือผู้ บุพการีหรือผู้สืบสันดานของตน โดยตรง</p>	<p>มาตรา ๖๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของ มาตรา ๑๖๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกฆ่าโดย เจตนา แต่มิได้นำข้อความนั้นขึ้นร้องเรียนเพื่อ เป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อ นี้มีให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบ หกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกลจริตไม่สามารถรู้ ผิดชอบ หรือถ้าผู้ที่ฆ่านั้นเป็นคู่สมรสหรือผู้ บุพการีหรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง”</p>	<p>มาตรา ๖๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของ มาตรา ๑๖๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกฆ่าโดย เจตนา แต่มิได้นำข้อความนั้นขึ้นร้องเรียนเพื่อ เป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อ นี้มีให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบ หกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกลจริตไม่สามารถรู้ ผิดชอบ หรือถ้าผู้ที่ฆ่านั้นเป็นคู่สมรสหรือผู้ บุพการีหรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๖๒๕ ถ้าผู้ตายเป็นผู้ สมรสแล้ว การคิดส่วนแบ่งและการ ปันทรัพย์สินระหว่างผู้ตายกับคู่ สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่นั้นให้เป็นไป ดังนี้ (๑) ในเรื่องส่วนแบ่งใน ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาให้อยู่ใน บังคับของบทบัญญัติแห่งประมวล กฎหมายนี้ว่าด้วยการหย่าโดยยินยอม ทั้งสองฝ่าย อันมีบทบัญญัติเพิ่มเติม ให้บริบูรณ์ในมาตรา ๑๖๓๗ และ ๑๖๓๘ และโดยเฉพาะต้องอยู่ใน บังคับแห่งมาตรา ๑๕๑๓ ถึง ๑๕๑๗ แห่งประมวลกฎหมายนี้ แต่ การคิดส่วนแบ่งนั้นให้มีผลตั้งแต่วันที่ การสมรสได้สิ้นไปด้วยเหตุความตาย นั้น</p>	<p>มาตรา ๑๖๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของ มาตรา ๑๖๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๑) ในเรื่องส่วนแบ่งในทรัพย์สิน ระหว่างคู่สมรสให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการหย่าโดย ยินยอมทั้งสองฝ่าย อันมีบทบัญญัติเพิ่มเติมให้ บริบูรณ์ในมาตรา ๑๖๓๗ และมาตรา ๑๖๓๘ และโดยเฉพาะต้องอยู่ในบังคับแห่งมาตรา ๑๕๑๓ ถึงมาตรา ๑๕๑๗ แห่งประมวล กฎหมายนี้ แต่การคิดส่วนแบ่งนั้นมีผลตั้งแต่ วันที่การสมรสได้สิ้นไปด้วยเหตุความตายนั้น”</p>	<p>มาตรา ๑๖๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของ มาตรา ๑๖๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๑) ในเรื่องส่วนแบ่งในทรัพย์สิน ระหว่างคู่สมรสให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการหย่าโดย ยินยอมทั้งสองฝ่าย อันมีบทบัญญัติเพิ่มเติมให้ บริบูรณ์ในมาตรา ๑๖๓๗ และมาตรา ๑๖๓๘ และโดยเฉพาะต้องอยู่ในบังคับแห่งมาตรา ๑๕๑๓ ถึงมาตรา ๑๕๑๗ แห่งประมวล กฎหมายนี้ แต่การคิดส่วนแบ่งนั้นมีผลตั้งแต่ วันที่การสมรสได้สิ้นไปด้วยเหตุความตายนั้น”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>มาตรา ๑๖๒๘ สามัญญะ ที่ร่วมกันหรือแยกกันอยู่โดยยังมิได้ หย่าขาดจากกันตามกฎหมายมิได้ สิ้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบ มรดกซึ่งกันและกัน</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๖๒๘ คู่สมรสที่ร่วมกันหรือ แยกกันอยู่โดยยังมิได้หย่าขาดจากกันตาม กฎหมาย มิได้สิ้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบ มรดกซึ่งกันและกัน”</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๖๒๘ คู่สมรสที่ร่วมกันหรือ แยกกันอยู่โดยยังมิได้หย่าขาดจากกันตาม กฎหมาย มิได้สิ้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบ มรดกซึ่งกันและกัน”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>—</p>	<p>มาตรา ๑๖ ประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่ ใช้บังคับแก่กรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่อง ครอบครัวหรือมรดกไว้ เป็นการเฉพาะ</p>	<p>มาตรา ๑๖ ประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่ ใช้บังคับแก่กรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่อง ครอบครัวหรือมรดกไว้เป็นการเฉพาะ</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>—</p>	<p>—</p>	<p><u>มาตรา ๖๗ (มาตรา ๖๖/๑) บรรดา</u> <u>บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ</u> <u>ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ</u> <u>คณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสามี ภริยา หรือสามี</u> <u>ภริยา ให้ถือว่าอ้างถึงคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรส</u> <u>ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไข</u> <u>เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย</u> <u>ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับแก่</u> <u>กรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ</u> <u>ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง</u> <u>หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดสิทธิ หน้าที่</u> <u>สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้อง</u> <u>กับสามี ภริยา หรือสามีภริยาไว้แตกต่างกัน</u></p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>—</p>	<p>มาตรา ๖๗ ให้นำหน่วยงานของรัฐที่ รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามกฎหมาย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ดำเนินการ ทบทวนกฎหมายในความรับผิดชอบที่กำหนด สิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่น ใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา สามีภริยา หรือ คู่สมรส เพื่อรองรับสิทธิ หน้าที่ สถานะทาง กฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องให้แก่คู่สมรส ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องพิจารณา ให้เหมาะสมกับเพศสภาพของคู่สมรสด้วย ให้นำหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ทบทวนตามวรรคหนึ่ง เสนอผลการทบทวน พร้อมทั้งร่างกฎหมายในกรณีที่ต้องมีการแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย ต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่ง ร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รายงาน เหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ</p>	<p>มาตรา ๖๘ ให้นำหน่วยงานของรัฐที่ รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามกฎหมาย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ดำเนินการ ทบทวนกฎหมายในความรับผิดชอบที่กำหนด สิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่น ใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา สามีภริยา หรือ คู่สมรส เพื่อรองรับสิทธิ หน้าที่ สถานะทาง กฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องให้แก่คู่สมรส ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องพิจารณา ให้เหมาะสมกับเพศสภาพของคู่สมรสด้วย ให้นำหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ทบทวนตามวรรคหนึ่ง เสนอผลการทบทวน พร้อมทั้งร่างกฎหมายในกรณีที่ต้องมีการแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย ต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่ง ร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รายงาน เหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง กับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>*ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ใช้ร่างฯ ครม. เป็นหลัก ในการพิจารณา)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ฉบับสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>ผลการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการ วิสามัญ วุฒิสภา)</p>
<p>—</p>	<p>มาตรา ๖๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๖๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

หนังสือประกอบการแปรรูป
ของนายรณวรินทร์ ปรียฉัตรตระกูล

ผู้รับรอง

๑. นางอ. สีพวณ
(วิมลรัตน์ อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก..... 181

๒. อ. อิมม์ อิมม์
(วิมลรัตน์ อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก.....

๓. วิมลรัตน์
(วิมลรัตน์ อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก..... 026

๔. วิมลรัตน์
(วิมลรัตน์ อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก..... 207

๕. วิมลรัตน์
(วิมลรัตน์ อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก..... 036

ด่วนที่สุด

ที่ สว ๐๐๑๙/๒๓๓๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๑๑๑ ถนนสามเสน

แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต

กทม. ๑๐๓๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญชี้แจงประกอบคำแปรญัตติ

เรียน นายธนากรวิทธิ ปริยฉัตรตระกูล

ตามที่ท่านได้เสนอคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๕ ไว้ นั้น

คณะกรรมการวิสามัญได้มีมตินัดประชุมเพื่อพิจารณาคำแปรญัตติของท่าน ในวันพุธที่ ๘
หรือวันพฤหัสบดีที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมกรรมการ CB 411
ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา อนึ่ง หากท่านไม่สามารถไปชี้แจงได้ ขอได้โปรดมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิก
อื่นกระทำการแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอเชิญท่านไปชี้แจงประกอบคำแปรญัตติตามกำหนดวัน
เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(นายตันพงศ์ ตั้งเต็มทอง)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๕ - ๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : deknew2020@gmail.com

วันที่ 1 พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แสดงเจตจำนงไม่ติดใจคำแปรญัตติ

เรียน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ด้วยข้าพเจ้า นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ได้ยื่นคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความคำว่า
“คู่สมรส” เป็นคำว่า “คู่ชีวิต” ทุกแห่ง

ข้าพเจ้าได้พิจารณาทบทวนหลักการและเหตุผล เนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงจาก
ประธานคณะกรรมการวิสามัญแล้ว ข้าพเจ้าพอใจในคำชี้แจง จึงไม่ติดใจในประเด็นที่ได้ขอแปรญัตติ
แก้ไขเพิ่มเติมด้วยคำดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ผู้แปรญัตติ

(นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล)

สมาชิกวุฒิสภา

หมายเลขสมาชิก ๑๔๕

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. วุฒิสภา

คณะกรรมการวิสามัญมีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๑๒ วันศุกร์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. วุฒิสภา

นายพีรพล ยวงนาค

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการ

นายธนรัฐ แสนแก้ว

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ/
นักกฎหมายนิติบัญญัติ ชั้นที่ ๒ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

กลุ่มงานคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

นางสาวภิรมย์ นิลทัพ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นางสาวธรรมรัตน์ ศรีทองกุล

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นางธนยา สิงห์มณี

นิติกรชำนาญการ

นางสาวงามตา อติสิริวัชร

นิติกรชำนาญการ

นางเพชรรัตน์ มหาสิงห์

วิทยากรชำนาญการ

นางจิตตินันท์ ศิริอังกานนท์

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวฉัตรสุดา ศิริวงศ์

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวจิตจรลดา องอาจ

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวสุธาทิพย์ สมัครการ

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นายรุ่งเพชร งามพร้อม

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นายปิยะพงษ์ น้อยเจริญ

นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ

นางสาวนธิดา ศรีอุตะ

พนักงานสนับสนุนการประชุม

นางสาวศกถาวรณ พึ่งฉ่ำ

พนักงานสนับสนุนการประชุม

นายสุเมธี พิสิฐเฉลิมพงศ์

นิติกรปฏิบัติการ (กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา)

นายณภัทร สุทธิอนันต์

พนักงานจ้างเหมาบริการ (กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา)

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง : กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ

นางนิโรบล มุลจันท์

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการกีฬา

กำกับดูแลการปฏิบัติราชการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

ในการประชุมกรรมการ

นายภัทรินทร์ พนมชัยชัยวัฒน์

นิติกรชำนาญการ

นางพัชรศิริ พิษญาภรณ์

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวจารุณี นันชนะ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๕ - ๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dek_senate@hotmail.co.th